

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

1. NEDĚLE ADVENTNÍ – 1. PROSINCE 2024

K tobě pozvedám svou duši, Hospodine.

EUCCHARISTIE NAD RELIKVIEMI SV. MIKULÁŠE, krypta katedrály v Bari, Itálie,
Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, 1. července 2019

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, v odpověď na Ježíšovu výzvu: „Bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka“, prosme:

L: PANE, UKAŽ NÁM SVÉ MILOSRDENSTVÍ A DEJ NÁM SVOU SPÁSU.

- Ty jsi ústy proroků připravoval naplnění svých slibů starozákonnímu Izraeli, že vzbudíš Davidovi zákonitý výhonek, který ponese jméno: „Hospodin je naše spravedlnost“, zbav Ukrajinu ruského barbarství a uveď náš svět na cesty spravedlnosti a míru.
- Ty jsi dobrý a dokonalý, hříšníkům ukazuješ cestu a pokorné vedeš k správnému jednání, pouč o svých stezkách i nás, kteří očekáváme advent tvého Syna.
- Ty se důvěrně stýkáš s těmi, kdo se tě bojí, upevňuj naději Církve, aby byla světlem národům, sužovaným terorizmem, strachem a očekáváním toho, co má přijít.
- Modleme se, aby nás nadcházející jubilejní rok posílil ve víře, pomohl nám rozpoznat uprostřed našich životů vzkříšeného Krista a proměnil nás v poutníky křesťanské naděje.
- Modleme se za ty, kdo jsou sami, aby prožili Boží blízkost a požehnání.
- Ty jsi budoucím věkem všeho tvorstva, dej našim zesnulým dojít slávy nebes.

K: Věčný Bože, tvé jednání je láska a věrnost. Rozhojňuj v nás stále více lásku, abychom v bdělosti srdce očekávali tvůj advent. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

2. NEDĚLE ADVENTNÍ – 8. PROSINCE 2024

Velkou věc s námi učinil Hospodin, naplnila nás radost.

„JÁ JSEM NEPOSKVRNĚNÉ POČETÍ“. Eucharistie v lurdské jeskyni Massabielle, na místě zjevení Panny Marie Bernardetě Soubirous. *Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem*, Lourdes, Francie, 21. června 2008.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, slyšeli jsme hlas volajícího na poušti; proto s upřímností srdce připravme cestu Pánu a jeho všemohoucnosti svěřme vše, co trápí náš svět:

L: PŘICHÁZEJÍCÍ, VYSLYŠ PROSBY SVĚHO LIDU.

- Ty jsi v konkrétním okamžiku dějin oslovil na poušti Jana, syna Zachariášova, aby hlásal křest pokání, dej zaznít svému Slovu i ve vyprahlých srdcích našich dnů.
- Ty jsi rozkázal snížit odvěké pahorky a srovnat údolí, aby tvůj lid krácel bezpečně ke spáse, nauč i dnešního člověka svým stezkám.
- Naplň svou Církev radostí z velkých věcí, které konáš, aby byla zdrojem radostné naděje pro národy světa, sužované terorizmem a strachem z budoucnosti.
- Svlékni Ukrajinu z roucha žalosti a soužení, uvrhni do záhuby Putina a ruské barbary, a zemi mučedníků oděj v ozdobu věčné slávy, ať se raduje ve světle Tvého milosrdenství.
- Modleme se, aby nás nadcházející jubilejní rok posílil ve víře, pomohl nám rozpoznat uprostřed našich životů vzkříšeného Krista a proměnil nás v poutníky křesťanské naděje.
- Modleme se za ty, kdo jsou sami, aby prožili Boží blízkost a požehnání.
- Ty jsi slíbil, že „každý člověk uzří Boží spásu“, dej věčný život našim zemřelým.

K: Všemohoucí Bože, dej ať stále více roste naše láska, abychom uměli volit to lepší, ke tvé chvále a slávě. Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. **L:** Amen.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

3. NEDĚLE ADVENTNÍ – 15. PROSINCE 2024

Plesejte a jásejte, neboť nad vámi vládne Svatý Izraele.

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J. (*17.12.1919) V PAPEŽSKÉ KAPLI REDEMPTORIS MATER, *Peregrinatio ad Limina Apostolorum*, Apoštolský palác, Vatikán, 13. července 2007.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, slyšeli jsme hlas volajícího na poušti; proto s upřímností srdce připravme cestu Pánu a jeho všemohoucnosti svěřme vše, co trápí náš svět:

L: **PŘICHÁZEJÍCÍ, VYSLYŠ PROSBY SVÉHO LIDU.**

- Ty jsi oslovil na poušti Jana, syna Zachariášova, aby hlásal křest pokání, dej ať dnešní apoštolská cesta papeže Františka na Korsiku utvrdí v naději vyprahlá srdce našich dnů.
- Ty jsi dal spatřit světlo světa Tomáši kardinálu Špidlíkovi v den, kdy křesťanskými chrámy zněl hlas antifony „*Ó, Moudrosti, která vychází z úst Nejvyššího*“, dej, ať má účast na tvé slávě, a vyprosí nám dar moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat.
- Ty, jenž jsi „erchomenos“ – Přicházející, pročisti pravdou obilí na svém mlatě a uvrhni do neuhasitelného ohně plevy ruského barbarství a všeho zla, jež sužuje náš svět.
- Modleme se, aby nás nadcházející jubilejní rok posílil ve víře, pomohl nám rozpoznat uprostřed našich životů vzkříšeného Krista a proměnil nás v poutníky křesťanské naděje.
- Modleme se za ty, kdo jsou sami, aby prožili Boží blízkost a požehnání.
- Ty, jenž jsi slíbil, že „každý člověk uztí Boží spásu“, dej věčný život našim zemřelým.

K: Všemohoucí Bože, rozhojni v našich srdcích svůj pokoj, převyšující všechno pomýšlení a uchraň naše srdce i myšlení v Kristu Ježíši našem Pánu. **L:** Amen.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

4. NEDĚLE ADVENTNÍ – 22. PROSINCE 2024

Bože obnov nás, rozjasni svou tvář a budeme spaseni.

V TĚCH DNECH SE MARIA VYDALA NA CESTU A SPĚCHALA DO JEDNOHO JUDSKÉHO MĚSTA V HORÁCH (*Lk 1,39*).
Freska v rodišti sv. Jana Křtitele, Ain Karim, Izrael, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 3. března 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

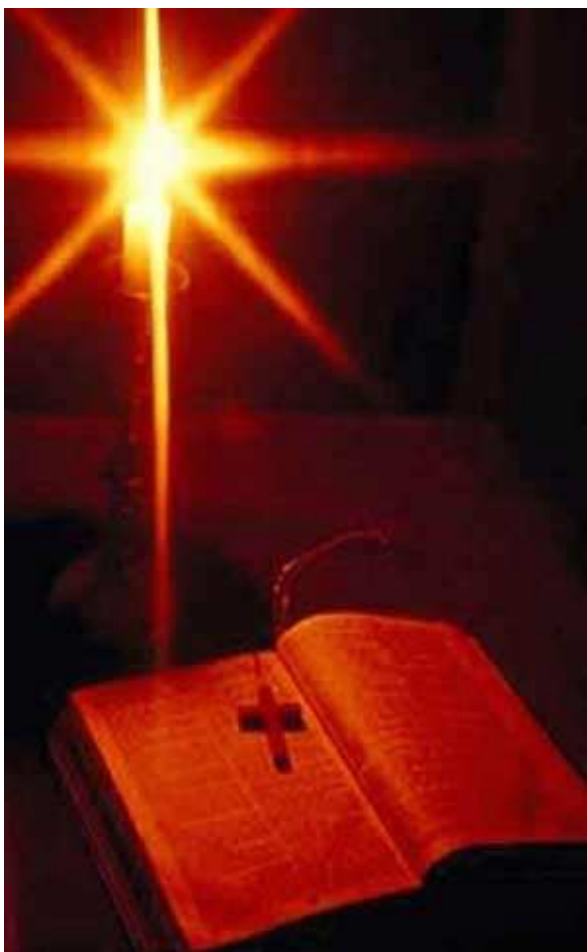
K: Bratři a sestry, s pokorou Pánovy služebnice připojme svůj hlas k modlitbě Církve:

L: PANE, PŘIJĎ A ZACHRAŇ NÁS.

- Ty jsi dal zaznít z úst Alžběty radostnému chvalozpěvu: „Blahoslavená která jsi uvěřila, že se splní, co ti bylo řečeno od Pána“, dej své Církvi žít z víry ve tvé slovo.
- Ty jsi „z efratského Betléma, maličkého mezi judskými městy, dal vzejít tomu, jehož původ je od věčnosti“, nauč nás poznávat cesty své prozřetelnosti.
- Ty jsi „erchomenos“ – Přicházející, uvrhni do neuhasitelného ohně plevy ruského barbarství, ať zmučený ukrajinský národ pozná o těchto vánocích moc Tvého příchodu – Spasitele světa a Knížete pokoje.
- Modleme se, aby nás nadcházející jubilejní rok posílil ve víře, pomohl nám rozpoznat uprostřed našich životů vzkříšeného Krista a proměnil nás v poutníky křesťanské naděje.
- Modleme se za ty, kdo jsou sami, aby prožili Boží blízkost a požehnání.
- Ty jsi nám dal tělo, abychom plnili tvou vůli, oslav těla těch, kdo zesnuli ve spojení s tvým Synem.

K: Všemohoucí Bože, dej, ať je v každém z nás Mariina duše, aby velebila tvé jméno i Mariin duch, aby navěky jásal v Tobě, svém Bohu. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 1. NEDĚLE ADVENTNÍ -NEDĚLNÍ CYKLUS C

1. ČTENÍ – JER 33,14-16

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Hle, blíží se dni – praví Hospodin – kdy splním sliby, které jsem dal o Izraelovu a o Judovu domu. V ty dny, za toho času vzbudím Davidovi zákonitý výhonek, který bude uskutečňovat právo a spravedlnost na zemi. Za těch dnů dojde Juda spásy a Jeruzalém bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budou nazývat: "Hospodin je naše spravedlnost."

ŽALM 25

Ukaž mi své cesty, Hospodine, – a pouč mě o svých stezkách. – Ved' mě ve své pravdě a uč mě, – neboť ty jsi Bůh, můj spasitel. Hospodin je dobrý a dokonalý, – proto ukazuje hříšníkům cestu. – Pokorné vede k správnému jednání, – pokorné učí své cestě. Hospodinovo jednání je jen láska a věrnost – pro ty, kdo plní jeho smlouvu a nařízení. – Důvěrně se stýká Hospodin s těmi, kdo se ho bojí, – dává jim poznat svou smlouvu.

2. ČTENÍ – 1 SOL 3,12 – 4,2

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

(Bratři!) Ať ve vás Pán rozhojňuje stále víc a více lásku jednoho k druhému i ke všem lidem, jako ji i my máme k vám. Ať posilní vaše srdce, abyste byli bezúhonní a svatí před Bohem, naším Otcem, až přijde náš Pán Ježíš se všemi svými svatými. Nakonec pak vás, (bratři), prosíme a napomínáme v Pánu Ježíši: jak jste se od nás naučili, že máte žít, abyste se líbili Bohu, a jak i žijete, tak ať v tom vynikáte ještě více. Víte přece, které příkazy jsme vám dali z moci Pána Ježíše.

EVANGELIUM – LK 21,25-28.34-36

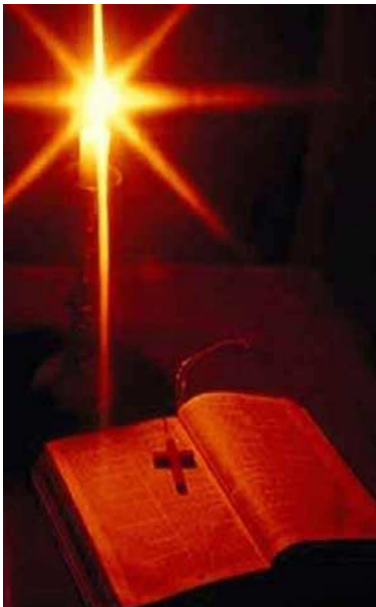
Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům: "Budou znamení na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přijde na celý svět, neboť hvězdný svět se zachvěje.

A tehdy lidé uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení.

Dejte si pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a pozemskými starostmi, aby vás den soudu nezastihl znenadáni; přijde totiž jako léčka na všechny, kdo přebývají na celé zemi.

Proto bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka."

LITURGICKÉ TEXTY 2. NEDĚLE ADVENTNÍ

1. ČTENÍ – BAR 5,1-9

Čtení z knihy proroka Barucha.

Svlékni ze sebe, Jeruzaléme, roucho své žalosti a soužení a oblékni se v ozdobu věčné slávy, kterou ti dává Bůh. Přioděj se rouchem spravedlnosti od Boha a postav si na hlavu korunu slávy Věčného. Každému, kdo je pod nebem, ukáže Bůh tvůj jas. Neboť navěky ti bude dáno jméno od Boha "Pokoj spravedlnosti" a "Vznešenost bázně Boží". Vzpoch se, Jeruzaléme, a postav se na výšině, pohleď na východ a podívej se na své děti, které se shromáždily na rozkaz Svatého od východu slunce až na západ. Jak se radují z toho, že Bůh na ně pamatoval! Neboť vyšly z tebe pěšky, vedeny od nepřátel, ale Bůh je přivede k tobě, nesené se slávou jako na královském trůnu. Bůh totiž rozkázal snížit každou vysokou horu, odvěké pahorky, a vyplnit údolí na rovnou zemi, aby Izrael kráčel bezpečně k Boží slávě. Také lesy a každý vonný strom zastíní Izraele na Boží rozkaz. Ano, Bůh přivede Izraele, který se bude radovat ve světle jeho velebnosti, s milosrdenstvím a se spravedlností, která z něho prýští.

ŽALM 126

Když Hospodin přiváděl síónské zajatce, – byli jsme jako ve snách. – Tehdy byla naše ústa plná smíchu – a náš jazyk plný jásotu. Tehdy se říkalo mezi pohany: – "Velkou věc s nimi udělal Hospodin!" – Ano, velkou věc s námi udělal Hospodin, – naplnila nás radost. Hospodine, změň náš osud, – jako se mění údolí jihu země. – Kdo sejí v slzách, – žnout budou s jásotem. Vycházejí s pláčem, – když nesou semeno k setí: – přijdou však s jásotem – a přinesou své snopy.

2. ČTENÍ – FLP 1,4-6.8-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

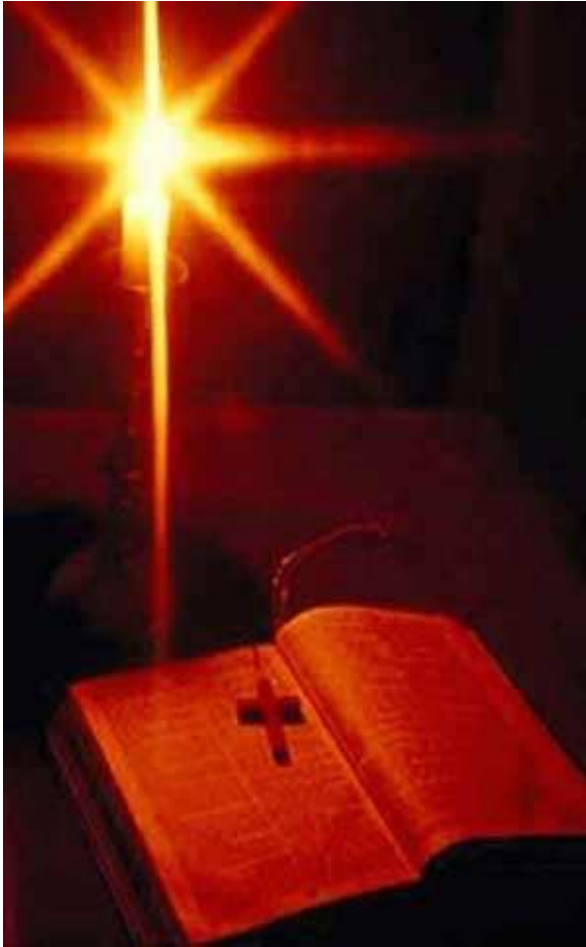
(Bratři!) Ve všech svých modlitbách s radostí prosím za vás za všechny. Vždyť od prvního dne až do této chvíle mi pomáháte v rozšiřování evangelia. Jsem totiž přesvědčen, že ten, který ve vás toto dobré dílo začal, přivede ho ke konci ke dni Krista Ježíše. Ano, Bůh je mi svědkem, jak po vás po všech toužím láskou Krista Ježíše. A za to se modlím: ať stále víc a více roste vaše láska a s ní i poznání a všestranný úsudek, abyste dovedli volit to lepší, čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův, s plnou mírou dobrých skutků, vykonaných ve spojení s Ježíšem Kristem, k Boží chvále a slávě.

EVANGELIUM – LK 3,1-6

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Poncius Pilát byl místodržitelem v Judsku, Herodes úředním knížetem v Galileji, jeho bratr Filip úředním knížetem v Itureji a v Trachonitidě, Lysaniáš úředním knížetem v Abiléně, za velekněží Annáše a Kaifáše, uslyšel na poušti Boží slovo Jan, syn Zachariášův. Šel do celého okolí Jordánu a hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Tak je psáno v knize řečí proroka Izaiáše: "Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Každé údolí ať je zasypáno, každá hora a každý pahorek srovnán; kde je co křivého, ať je narovnáno, cesty hrbolaté ať se uhladí! A každý člověk uží Boží spásu."

LITURGICKÉ TEXTY 3. NEDĚLE ADVENTNÍ

1. ČTENÍ – SOF 3,14-18A

Čtení z knihy proroka Sofoniáše.

Jásej, síónská dcero, zaplesej, Izraeli, raduj se a vesel celým srdcem, jeruzalémská dcero! Zrušil Hospodin tvůj trest, odstranil tvé nepřátele, uprostřed tebe je Hospodin izraelským králem, zla už se neboj! V onen den bude řečeno Jeruzalému: Neboj se, Síóne, ať nejsou tvoje ruce malátné! Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe, hrdina, vítěz, plesá nad tebou v radosti, obnovil k tobě svou lásku, s veselím nad tebou jása jako ve dnech svátku.

ŽALM Iz 12

Bůh je má spása! – Bez obavy mohu doufat. – Hospodin je má síla a statečnost, – stal se mou spásou. – S radostí budete vážit vodu – z pramenů spásy. Oslavujte Hospodina, vzývejte jeho jméno! – Hlásejte mezi národy jeho díla, – zvěstujte vznešenost jeho jména. Zpívejte Hospodinu, neboť učinil velkolepé věci, – ať je to známo po celé zemi! – Plesajte a jásejte, obyvatelé Síónu, – neboť nad vámi vládne Svatý Izraele.

2. ČTENÍ – FLP 4,4-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

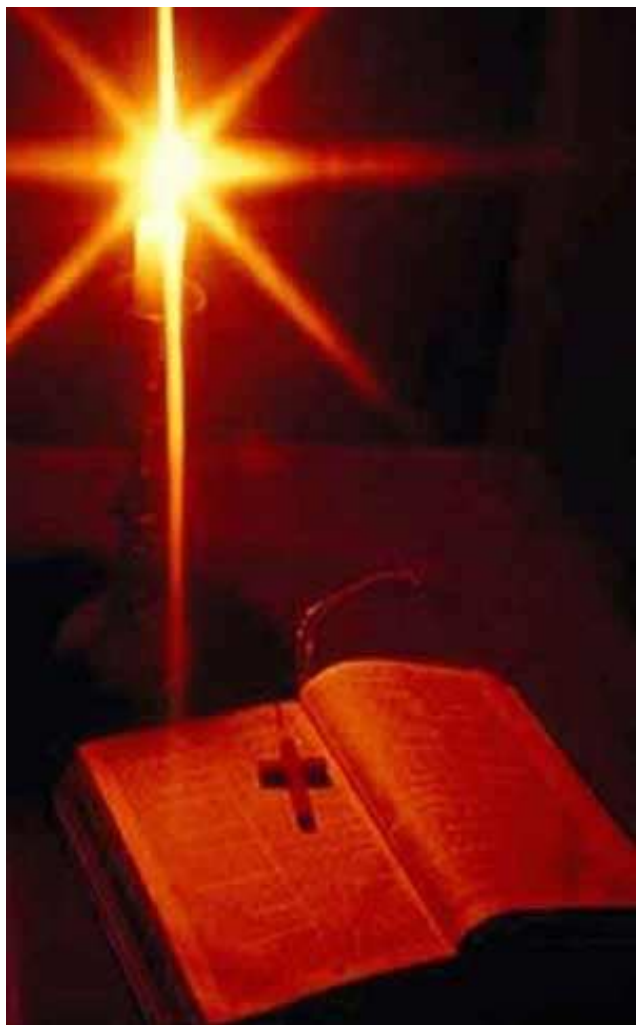
Bratři! Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se! Vaše ušlechtilost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši.

EVANGELIUM – LK 3,10-18

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Lidé se ptali Jana (Křtitele): "Co máme dělat?" Odpovídal jim: "Kdo má dvoje šaty, ať se rozdělí s tím, kdo nemá žádné. A kdo má něco k jídlu, ať jedná stejně." Přišli také celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se ho: "Mistře, co máme dělat?" On jim odpověděl: "Nevybírejte víc, než je stanoveno." I vojáci se ho ptali: "A co máme dělat my?" Odpověděl jim: "Na nikom se nedopouštějte násilí, nikoho nevydírejte, buďte spokojeni se svým žoldem." Lid byl plný očekávání a všichni uvažovali o tom, zdali Jan není Mesiášem. Jan jim všem na to říkal: "Já vás křtím vodou. Přichází však mocnější než já; jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u opánek. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. V ruce má lopatu, aby pročistil (obilí) na svém mlatě a pšenici uložil na sýpce; plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným." Dával lidu ještě mnoho jiných napomenutí a hlásal mu radostnou zvěst.

LITURGICKÉ TEXTY 4. NEDĚLE ADVENTNÍ

1. ČTENÍ – MICH 5,1-4A

Čtení z knihy proroka Micheáše.

Toto praví Hospodin: "A ty, Betléme efratský, maličký jsi mezi judskými městy, z tebe mi vyjde ten, který bude vládcem v Izraeli, jeho původ je od pradávna, od věčnosti. Proto je Hospodin opustí až do doby, kdy rodička porodí; potom se zbytek jeho bratrů vrátí k izraelským synům. Bude stát a pást v Hospodinově síle, ve velebnosti jména Hospodina, svého Boha, oni pak budou požívat míru, neboť jeho moc se rozšíří až do končin země. On sám pak bude pokojem."

ŽALM 80

Slyš, Izraelův pastýři, – skvěj se září ty, který trůníš nad cheruby, probud' svou sílu a přijď' nás zachránit! Bože zástupů, vrať se, shlédni z nebe a podívej se, pečuj o tuto révu! Ochraňuj, co tvá pravice zasadila, – výhonek, který sis vypěstoval! Ať je tvá ruka nad mužem po tvé pravici, nad člověkem, kterého sis vychoval. – Už od tebe neustoupíme, – zachovej nás naživu, a budeme velebit tvé jméno.

2. ČTENÍ – ŽID 10,5-10

Čtení z listu Židům.

Bratři! Když Kristus přicházel na svět, řekl: "Oběti krvavé ani nekrvavé jsi nechtěl, ale připravils mi tělo. V celopalech a v obětech za hřích jsi neměl zálibu. Proto jsem řekl: ,Tady jsem, abych plnil, Bože, tvou vůli, jak je to o mně psáno ve svitku knihy'."

Po prvních slovech: "Oběti krvavé ani nekrvavé, celopaly ani oběti za hřích jsi nechtěl a neměls v nich zálibu" – a přece to všechno se obětuje podle Zákona – hned dodává: "Tady jsem, abych plnil tvou vůli." To první ruší, aby ustanovil to druhé. A touto "vůlí" jsme posvěceni obětováním těla Ježíše Krista jednou provždy.

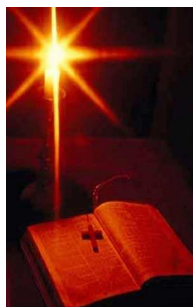
EVANGELIUM – LK 1,39-45

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: "Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně. Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!"

*"Ejhle, Hospodin přijde a všichni svatí jeho s ním;
a bude v onen den světlo velké, aleluja."*

DOBA ADVENTNÍ
S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,
čestným občanem Pustiměře
a
P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ PO 1. NEDĚLI ADVENTNÍ – 2. PROSINCE 2024

Když přišel (Ježíš) do Kafarna, přistoupil k němu (jeden) setník s prosbou: "Pane, můj služebník leží doma ochrnutý a hrozně se trápí." Ježíš mu řekl: "Přijdu a uzdravím ho." Setník však odpověděl: "Pane, nezasloužím si, abys vešel do mého domu. Ale řekni jen slovo, a můj služebník bude uzdraven. Vždyť i já jsem člověk podřízený, ale mám pod sebou vojáky; řeknu jednomu: 'jdi', a jde, a jinému: 'přijď', a přijde, a svému služebníkovi: 'udělej to', a udělá to." Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kdo ho doprovázeli: "Amen, pravím vám: Takovou víru jsem v izraelském národě nenašel u nikoho. Ale říkám vám: Mnoho jich přijde od východu i od západu a zaujmou místo u stolu s Abrahámem, Izákem a Jakubem v nebeském království. (Mt 8,5-11)

Nejsem hoden. Ze souběžného místa Lukášova (Lk 7,1-10) víme, že tu šlo o pohana, ale Židům velice nakloněného, který dokonce vystavil v Kafarnaum synagogu. Setnina byla nejmenší jednotka římské pěchoty, setník tedy nebyl vysoký důstojník, takoví nebyli vždycky z Itálie. Snad byl ze sousední Sýrie, a proto se snadno naučil jazyku v Palestině. Židé sice neměli velkou pověst jako národ, ale mnoho pohanů, kteří s nimi přišli do styku, obdivovalo jejich náboženský postoj. Jiná náboženství v římské říši totiž v té době prožívala hlubokou krizi. Tento velitel okupační jednotky tedy plně respektoval židovský zákaz vstupovat do pohanského domu, jako později i Pilát, který při Ježíšově procesu vyšel k Židům ven (Jan 18,29). Byl to politický takt, známka smířlivého postoje? Církev v tom vidí symbol pokory, kterou vyznáváme před přijetím eucharistie, když setníková slova opakujeme.

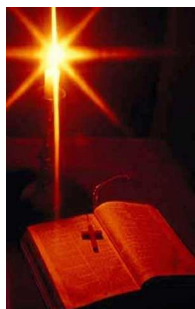
Řekni jen slovo. Pozoruhodný je druhý výrok setníkův: „Řekni jen slovo.“ Odůvodňuje to přirovnáními. Jako se poroučí vojákům, tak se dá předpokládat, že má Ježíš moc nad neviditelným vojskem, které působí ve světě. Ale ať už je za tím představa jakákoli, základní myšlenka je typicky biblická. Bůh stvořil svět svým slovem a dává moc slova všem, které pověřuje k nějakému úkolu. Ve Starém zákoně to byli především proroci. Mezi nimi vyniká Jeremiáš. Jeho Bůh ujistil, že si ho vyvolil už v mateřském lůně. „Prorokem pro národy jsem tě ustanovil“ (Jer 1,5) a „abys vytrhával a hubil, abys ničil a

bořil, abys stavěl a sázel.“ (Jer 1,10), a to všechno silou slova. Co teprve říci o slovech Krista, který je vtělené Slovo Boží? Nebe a země pomínou, ale jeho slova nepomínou (srv. Mk 13,31), uchovají do konce světa svou sílu. A dnes? Co jiného je modlitba, kterou konáme skrze našeho Pána Ježíše Krista? Říkáme jenom slova, ale věříme, že těmi slovy uzdravujeme bídu světa.

Mnoho jich přijde od východu a od západu. Těmi slovy Ježíš ohlašuje spásu pohanského světa, právě při příležitosti, kdy pohan vyznal, že nemůže k němu přijít, že toho není hoden. I on pronesl slovo, které má zvláštní moc, tj. slovo pokory. Duchovní spisovatelé přirovnávají lidské duše k nádobám, do kterých měla žena na rozkaz proroka Elizea nalévat olej (2 Král 4,6). Dokud byly prázdné nádoby, olej tekl. Olej je symbol Boží milosti. Aby přišla k nám, musí najít srdce vyprázdňené od světských přání a otevřené k Božímu hlasu. Antické pohanství v době Kristově bylo ve velkém úpadku, ale právě proto zanechávalo v lidech prázdnotu a ta byla jedním prvkem přípravy k přijetí evangelia. V jistém smyslu je té situaci podobná i naše doba. I dnešní kultura zanechává v mladé generaci velkou prázdnotu ducha, ideálů, krásy. Ti, kdo si to uvědomí, jsou připraveni k tomu, aby slyšeli znovu poselství Božího království.

ÚTERÝ PO 1. NEDĚLI ADVENTNÍ - 3. PROSINCE 2024

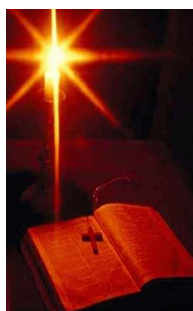
Ježíš zajásal v Duchu svatém a řekl: "Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo! Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo neví, kdo je Syn, jen Otec, ani kdo je Otec, jen Syn a ten, komu to chce Syn zjevit." Když byli sami, obrátil se k svým učedníkům těmito slovy: "Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte! Říkám vám: Mnoho proroků a králů toužilo vidět, co vidíte vy, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte vy, ale neslyšeli." (Lk 10,21-24)

Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými. Je výstava obrazů. Mladý umělec stojí v pozadí světnice, kde jsou jeho díla. Lidé přecházejí, ale málokdo se zastaví, někteří se dokonce povýšeně usmějí. Ale najednou se tu zastaví starší pán a dlouho pozoruje jeden obraz, vrátí se k předcházejícímu, pak zase znovu k témuž. Konečně se našel člověk, který umělci porozuměl, který ho pochopil. Je to radost. Věta evangelia, jak se zdá, nezapadá do této normální zkušenosti. Raduje se Ježíš z toho, že ho moudří a chytrí lidé nechápu? Tento divný postoj můžeme osvětlit analogií, která je v Bibli často. Ve Starém zákoně se vypravuje o mnoha bitvách, válkách Izraele. Ale nejvíc se dějepisci zastavují u těch případů, kdy Židé zvítězili nad velkou přesilou, kde dal Bůh zvítězit malé hrstce. Tam je totiž jasné, že vítězství bylo Boží dar. Něco podobného se děje i tu. Nedivili bychom se, kdyby učení profesori teologie prohlásili, že jsou jim tajemství křesťanské víry jasná. Ale stále vidíme opak. Nejlépe chápou jejich smysl a žijí z nich prostí křesťané. Víra je pro ně Boží dar.

Nikdo nezná, kdo je Syn, jen Otec, ani kdo je Otec, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit. Na římském Kapitolu je dnes kostel nazvaný Ara coeli, (Oltář nebe). Tam je na jednom z antických sloupů nápis: EX CUBICULO AUGUSTI (Z ložnice Augustovy). Tradice vypravuje, že měl císař sen v noci, kdy se narodil Kristus. Ráno pak dal rozkaz, aby postavili oltář neznámému bohu. Římané si totiž nakonec přivlastnili, přijali do státního náboženství všechny kulty, všechna božstva, která se na území říše vyskytovala. Mít bohy, bylo známkou, že vlastní i krajinu, které vládnou. Bůh Izraele se však v Bibli projevuje jako někdo úplně jiný. Není jenom neznámý, ale je i nepoznatelný všem lidem. Kdo jiný ho tedy může znát než Syn, „pravý Bůh z pravého Boha“? Ale je-li Ježíš Syn Boží, je nepoznatelný lidským rozumem i on. Apoštolové ho viděli, evangelium jej líčí, ale to jsou jenom vnější stránky jeho podoby. Božství tu jenom slabě probleskuje, jako na svatých obrazech. Jenom světci víc a víc Krista poznávají. A obyčejní křesťané? Podle stupně svatosti, víc modlitbou než studiem.

Odhalils je maličkým. Máme v češtině dva podobné výrazy: objevení a zjevení. V obojím případě se začíná něco jevit, vidíme, pozorujeme to, co jsme dříve neznali. Kryštof Kolumbus objevil Ameriku. Dříve se nevědělo, že ta země existuje. Nebylo to snadné, už se chtěli vrátit, ale najednou se plavčíkovi na lodi „zjevil“ pásek země v dálce. Při „objevení“ jsme to tedy my, kteří hledáme, je to naše zásluha, že se to odkrylo. Při „zjevení“ naopak je to zásluha toho, kdo k nám přichází. Nedá se říci, že sv. Bernadetta v Lurdech „objevila“ Pannu Marii. Měla však „zjevení“. Podobných je v dějinách církve mnoho. Je však zajímavé, že to bývá obvykle dáno dětem, maličkým. Ten výraz však neznamena jenom fyzickou mladost, ale to, čeho je obrazem: schopnost přijmout pravdu jako dar a mít duchovní svěžest, aby se mohla uskutečnit v životě. Bůh totiž nezjevuje své pravdy k ukojení zvědavosti lidí, ale aby se staly znem, které roste na poli života.

STŘEDA PO 1. NEDĚLI ADVENTNÍ - 4. PROSINCE 2024

Ježíš prošel kolem Galilejského moře, vystoupil na horu a posadil se tam. Tu k němu přišly velké zástupy. Měly s sebou chromé, slepé, zmrzačené, němé a mnoho jiných; položily mu je k nohám a on je uzdravil. Když lidé viděli, že němí mluví, zmrzačení že jsou zdraví, chromí že chodí a slepí vidí, žasli a velebili Boha Izraele. Ježíš si pak zavolal své učedníky a řekl: "Je mi líto zástupu, protože už tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. A nechci je nechat odejít hladové, aby je cestou neopustily síly." Učedníci mu řekli: "Kde bychom tady v neobydleném kraji sehnali tolik chleba, abychom mohli dát dosyta najíst tak velkému zástupu?" Ježíš se zeptal: "Kolik máte chlebů?" Odpověděli: "Sedm a několik malých ryb." Rozkázal, aby se lid posadil na zem, vzal těch sedm chlebů a ty ryby, vzdal díky, lámal a dával učedníkům a učedníci lidem. Všichni se dosyta najedli a sesbíralo se ještě plných sedm košíků zbylých kousků (chleba) (Mt 15,29-37)

Je mi líto lidu, nemají, co jíst. Bývaly i v Evropě hladové roky. Krupobití, sucho nebo naopak záplavy zničily úrodu a nebylo stravy ani pro lidi ani pro dobytek. I dnes se takové katastrofy vyskytují, ale je zlepšené všeobecné zásobování. Dovoz potravin je malý technický problém. Vždyť velká města žijí jenom z dovezeného. Proto je tím podivnější, že přesto všechna převážná část obyvatelstva naší země trpí podvýživou a že počet těch,

kdo ročně umírají hladem, je vysoký a nezmenšuje se, spíš roste. A přece doprava chleba v době astronomických letů by neměla být technickým problémem ani pro nejzapadlejší kraje Afriky nebo Asie. Nasyceným národům však chybí lítost s těmi, kdo nemají co jíst. Jen tato lítost by byla schopna dát do pohybu mezinárodní charitativní organizace a přimět státní aparáty, aby spolupracovaly. Probuzení této lítosti by však nejvíce prospělo těm, kdo litují. Uvědomili by si, že se mohou spasit jen ve spojení lásky s ostatními.

Vzal těch sedm chlebů, pronesl díkůvzdání, lámal a dával. Kdo pocítil lítost s hladovými, obyčejně objeví, že jemu samému se nedostává a že rozhodně nestačí k tomu, aby pomohl světu, který je v tak velké bídě. Proto obyčejně pokrčí rameny a řekne si pro útěchu: „Co tu mohu udělat já, když by na tu nouzi nestačily ani velké organizace?“ Ale jsou i jiní, kteří i ze svého mála dají. Stává se pak zázrak. Druzí chudí je napodobí a vytvoří se řada pomoci, která rozmnoží první dar. Francouzský básník R. Follereau, apoštol malomocných, říkával, že Pán Bůh dal chudým velký dar: jiné chudé, kteří jim pomohou. Dar chudých chudým má vždycky zvláštní sílu a zvláštní poslání. A nerozmnoží-li ihned chléb, vždycky rozmnoží pocit lidské jednoty a Boží milost, která se stane novou tvůrčí silou ve světě.

Všichni se dosyta najedli. Nasycení čtyř tisíců mužů s ženami a dětmi bylo zázrakem, a to ve zvláštní situaci. Ti lidé šli za Ježíšem, aby slyšeli jeho slova. Ten zázrak se opakuje po dva tisíce let v církvi. Náboženská činnost je podle ekonomického slovníku neproduktivní. V kázáních se lidem říkají věci často nemilé. Výdaje na církevní budovy, na klérus, na semináře, na charitativní činnost jsou ohromné. A přece se vždycky nějakým způsobem kryjí. Je to uskutečnění příslibu daného apoštolům (srv. Mt 19,29). V jistém smyslu si to může ověřit ve svém životě každý. Staročeské přísloví říká: „Modlitbou nezmeškáš, postem nezhubneš, almužnou nezchudneš.“ Toho, kdo následuje Krista, kdo jde tam, kam ho volá, Bůh nikdy nenechá na holičkách. U světců se to často projevilo zázračně. V normálním životě nemluvíme o zázracích, ale o Božím požehnání. Jsme si pak vědomi, že každý dobrý skutek je požehnaný, tj. přináší dobro i tomu, kdo jej udělal s obětí.

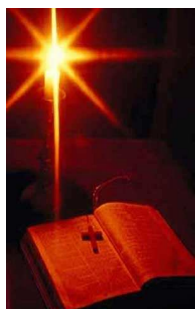

Prožívat advent znamená očekávat nové věci, vítězství dobra nad zlem v sobě i ve svém okolí a dějinami – očekávat vítězství Krista nad smrtí, věčnou blaženost a spásu, tak jak to obrazem hostiny naznačil prorok Izaiáš. Z naší strany to vyžaduje neustálou bdělost nad svým životem, kterým rozhodujeme o své věčnosti. Pán Ježíš kudy chodil, všude dobře činil. Uzdravil všechny nemocné, a také nasytil zázračným způsobem zástupy, které mu naslouchaly. Všimněme si jedné maličkosti: Ježíš použil těch sedm chlebů a několik rybiček k tomu, aby nasytil zástupy. Jistě by se bez nich obešel, ale chtěl naznačit, že každý, kdo dává něco ve prospěch druhých, nikdy nestrádá, ba právě naopak je zahrnut velkým požehnáním. Říká se, že modlitbou nezmeškáš, postem nezhubneš a almužnou nezchudneš. Jistě máme osobní zkušenost, že pokud jsme něco obětovali pro druhé – čas, své síly, peníze, námahu, ... Bůh nám to mnohonásobně vrátil, nemluvě o tom, že se jedná

především o skutky, které jsou tím jediným, čím se můžeme prokázat na věčnosti. Jak je pravdivé, co říkal už tatíček Stojan: Mám jen to, co jsem dal. Také sv. František Xaverský, patron misionářů, je nám zářným příkladem – František Xaverský byl členem vysoké navarrské šlechty, studoval na nejlepších školách a univerzitách, sestupuje mezi nejchudší do bídnych čtvrtí svých misijních oblastí. Přizpůsobuje se jejich mravům a zvykům, učí se jejich řeč a přivedl ke Kristu mnohatisícové, desetitisícové zástupy.

ČTVRTEK PO 1. NEDĚLI ADVENTNÍ - 5. PROSINCE 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: "Ne každý, kdo mi říká: 'Pane, Pane!', vejde do nebeského království, ale ten, kdo plní vůli mého nebeského Otce. Každý tedy, kdo tato má slova slyší a podle nich jedná, podobá se rozváznému muži, který si postavil dům na skále. Spadl déšť a přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům - ale nezřítel se, protože měl základy na skále. Každý však, kdo tato má slova slyší, ale podle nich nejedná, podobá se pošetilému muži, který si postavil dům na písku. Spadl déšť, přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům - i zřítel se a jeho pád byl veliký." (Mt 7,21.24-27)

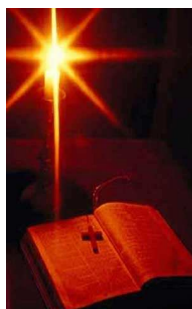
Ne každý, kdo mi říká: 'Pane, Pane!', vejde do nebeského království, nýbrž ten, kdo koná vůli mého nebeského Otce. Stará řecká filosofie neměla tak jasné rozlišení mezi rozumem a vůlí jako později scholastika. Nedovedli si totiž dobře představit, že by člověk jinak myslel a jinak jednal. Pro Sókrata je hřích prostě nevědomost. Kdyby věděl hříšník, co je dobré, udělal by to. Latinský básník Ovidius už je realističtější, když píše: „Vidím, co je lepší a schvaluji to, ale dělám to, co je horší.“ Často totiž pozorujeme sami, že je v nás vnitřní nejednota, rozpor. Projevuje se to především ve styku s druhými. Navenek nemáme rádi rozepře. Mluvíme tak, jako by byl mezi námi úplný soulad. Přitom jsme však stále ve střehu, abychom se mu nemuseli podřizovat. Tato neupřímnost se ovšem přenáší i na styk s Bohem. Není nám těžké recitovat Otče náš. Ale říci „Bud' vůle tvá“ opravdu ze srdce vyžaduje víc odvahy a síly, než by se zdálo. A přece Bůh hledí na srdce a ne na pouhý zevnějšek.

Dům na písku. Domky na písku názorně vidíme v Africe např. v Zaire. Okolí Kinshasy je písčité. Když pak přijdou letní lijáky, provalí se prolákliny, do kterých se snadno sesune, co stojí na okraji a nemá hluboké základy. Taková půda je tedy symbolem proměnlivosti, nestálosti, nebezpečí. V mravním životě má tato nestálost ovšem mnoho stupňů. Manželství spojené jenom na lehkomyšlných pocitech končí rozlukou. Říká se proto: Nedejte se unést citem, musíte se svobodně rozhodnout a mít pevnou vůli! Ale i ta „pevná vůle“ není vždycky tak pevná, jak by se zdálo. Člověk se totiž mění, začne věci vidět jinak a změní své rozhodnutí, o kterém tvrdil, že je na věky. Potřebuje tedy i lidská vůle oporu. Tou pak jsou Boží přikázání. Býval v modlitebních knížkách obrázek Krista jako zahradníka, který přivazuje k mladému stromku opěrný kůl. Nedělá to proto, aby jeho růst omezil, ale právě upevnil, aby se nezlomil ve větru. Takový je smysl přikázání.

Dům na skále. V Itálii se středověkým hradům říká prostě rocca, skála. Jsou totiž do skalnatého vrchu přímo vestavěny a mají stejnou pevnost jako ten nerost, stávají se částí přírody. Ale co je vlastně příroda? Všecko, co existuje, je dílo Boží, uskutečnění jeho vůle. Dělat tedy skutky podle Boží vůle je podobné, jako stavět hrad na nedobytné skále. Nešťastní jsou lidé, kteří vyhořeli a musejí stavět dům znovu. Zoufalý je obchodník, který vložil všechny peníze do podniku, který ztroskotal. Ale po mravní stránce je takových vícekrát ztroskotaných daleko víc. Jak smutně působí student, který se ve třiceti letech zapsal na univerzitě na třetí fakultu, protože předcházející dvě nedokončil. Začínat vícekrát rodinu je daleko tragičtější. Vidíme však na všech stranách, jak se dnešní svět, aby obstál ve vichřici přechodných změn, které se na nás valí, potřebuje znovu opřít o Kristovu skálu.

Stavět dům svého života na skále znamená položit jeho základ na Bohu. Pak mě nemohou ovlivňovat soudy a mínění druhých. Nemáme stavět na tom, co si o nás myslí, jestli nás chválí nebo haní, ublíží nebo zraní. To všechno zasáhne naše emoce, zraní nás to, ale základem to neotřese; sice to bolí, ale do vnitřního prostoru mého já nemají podobné věci přístup. Jak prorok Izaiáš, tak i sám Pán Ježíš nám zdůrazňují, že je třeba stavět svůj život na skále - mít důvěru v Boha a držet se jeho přikázání. Víme dobře, jak snadno se to řekne, ale jak těžké je mít pevnou vůli. Ve starších modlitebních knížkách byl obrázek Krista jako zahradníka, který k mladému stromku přivazuje opěrný kůl. Nedělal to proto, aby jeho růst omezil, ale právě upevnil, aby se nezlomil ve větru. To je konečně smysl přikázání, která nemají za cíl nás omezovat, odpírat radosti života, ale právě naopak, vedou nás k pevnému charakteru, k nitru naší osobnosti. Je však třeba kromě toho, že „pracujeme na sobě“, nezapomínat ještě na to, že se máme chovat jako Ježíš – On přišel proto, aby tu byl pro druhé. I my tu jsme pro druhé – pro členy své rodiny, pro své spolupracovníky, pro každého, s kým se setkáme. Jim máme prokazovat porozumění, vlídné slovo, pomoc, kterou potřebují. Kdo na tom staví svůj život, má pevnou půdu pod nohama, nemusí se smrti bát. Kdo důvěřuje Bohu, nemusí se ničeho bát. To je hlavní myšlenka Božího slova, které uslyšíme.

PÁTEK PO 1. NEDĚLI ADVENTNÍ - 6. PROSINCE 2024

Za Ježíšem šli dva slepci a hlasitě volali: "Synu Davidův, smiluj se nad námi!" Jak vešel do domu, přišli ti slepci k němu. Ježíš jim řekl: "Věříte, že mám takovou moc?" Odpověděli mu: "Ano, Pane." Dotkl se tedy jejich očí a řekl: "Ať se vám stane, jak věříte." I otevřely se jim oči. Ježíš jim důrazně nařídil: "Ale ať se to nikdo nedoví!" Oni však odešli a rozhlásili to po celém tom kraji. (Mt 9,27-31)

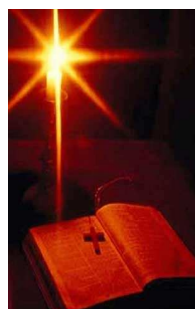
Slepí chtějí vidět. Stáli v obrazárně před moderní malbou dva lidé. Jeden se ušklíbl: „Taková mazanice! A to tu vystavují?“ Druhý měl ráz smutného: „Vždycky mě velice mrzí, když vidím, že něco nemohu pochopit. Je jasné, že tu jde o velkého malíře. Obraz je zřejmě krásný, ale já to bohužel nemohu zachytit. Snad časem. Stává se mně často, že se

smysl najednou jakoby zjevil.“ Jsou tedy dva druhy slepců. Oba nevidí. Ale jedni z toho vyvodí důsledek, že neexistuje nic, co by stálo za to, abychom se na to dívali. Druzí naopak svou slepotou trpí a rádi by prohlédli. Obsahem náboženského života jsou tajemství, která jenom Bůh zjevuje. Nikdo z nás je svými vlastními schopnostmi nevidí. Jsme v tomto oboru slepí. Chodí ovšem okolo nás tzv. věřící, jim tato tajemství dávají smysl života. Tedy nějakým způsobem přece jenom vidí. Jaká je reakce lidí okolo, tzv. nevěřících? Jedni je považují za naivní, za pošetilé. Druhé naopak mrzí, že nemohou pochopit to, co věřící uvádí v úžas. O těch druhých platí, že z milosti Boží časem prohlédnou i oni, otevrou se jim oči, aby viděli krásu neznámého světla.

Vidět a žít. Jedna malířka dostala k restaurování staré východní ikony. Nebyla věřící, byl to pro ni neznámý svět, ale časem se do toho vžila. Nakonec prohodila: „Chtěla bych vlastně tak žít, jak je to na těch ikonách zobrazeno.“ Jde tu sice o trochu nezvyklé vyznání víry, ale je pravé. Vybíráme si cestu v lese, dokud vidíme. Má tomu být v životě jinak? A přece se děje občas něco divného. Někdo se např. rád dívá v televizi na snímky vysokých hor, ale sám pěšky nikdy nevystoupí ani na malý kopeček. Zná hory, ale není horolezec. Ale zná hory skutečně? Horalé by se mu smáli, kdyby jim to řekl. Tím komičtější by bylo, kdyby někdo tvrdil, že zná lásku a rodinný život, protože to viděl často ve filmu. Ale v náboženství se to stává často. Lidé tvrdí, co všechno znají o Bohu, o církvi, o náboženství. Ale zdrojem jejich poznání jsou diskuze a povrchní četba. Život se vidí jenom v životě. Náboženství pak je život, ne abstraktní doktrína. V katechismu se sice naučíme hlavní články víry, ale jejich smysl uvidíme, až se rozhodneme žít podle toho, jak to tam je popsáno.

Všude o tom mluvili. Není dost jasné, proč Ježíš zakazoval uzdraveným osobám, které prožily zázrak, aby o tom mluvily. Vždycky se však poznamenává, že se jeho zákaz minul účinkem. Ti lidé naopak o tom mluvili všude, rozhlašovali div na celé kolo. Do jisté míry je to přirozené: Kdo zažil něco velkého, neobyčejného, nedokáže mlčet. Cítí, že to musí sdělit jiným. Ale přece je rozdíl ve sdílení. Prozrazujeme své vnitřní smýšlení navenek slovy, ale také celým svým chováním, celým postojem. Je-li např. někdo smutný, nemusí se to všem říkat, vidí to v jeho obličejí. Stejně tak se projevuje čistá radost, údiv atd. Kdo vede opravdový náboženský život, má často krásné zážitky. Ale není záhodno, zvláště v dnešní společnosti, aby se o náboženství tuze mluvilo. Je lépe, když je to vidět na postoji věřících. Sv. František z Assisi řekl jednou spolubratřím, že půjdou kázat. Prošli mlčky městem a vrátili se. „Proč jsme nekázali?“ ptali se ho druhové. „Kázali jsme svým příkladem,“ zněla odpověď. Tento druh kázání mají dělat věřící na každém kroku, protože otvírá oči slepým pro víru.

SOBOTA PO 1. NEDĚLI ADVENTNÍ - 7. PROSINCE 2024

Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, hlásal radostnou zvěst o (Božím) království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí

jako ovce bez pastýře. Tu řekl svým učedníkům: "Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou zeň." (Potom) si zavolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vyháněli a uzdravovali každou nemoc a každou chorobu. Těchto dvanáct Ježíš poslal a přikázal jim: "Mezi pohany nechoďte a do žádného samaršského města nevcházejte. Raději jděte k ztraceným ovcím z domu izraelského. Jděte a hlásejte: 'Přiblížilo se nebeské království.' Uzdravujte nemocné, probouzejte k životu mrtvé, očisťujte malomocné, vyhánějte zlé duchy. Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte." (Mt 9,35-10,1.5-8)

Ježíš obcházel všechna města i vesnice. Byly v tradici církve vždycky dvě různé metody apoštolátu. Poustevníci utíkali z měst a vesnic, aby byli sami s Bohem. Ale časem se přihodilo, že je sami lidé začali hledat a navštěvovat. V tom případě je neodmítali. Např. v posledních dobách byl P. Pio daleko na jihu Itálie, kam bylo těžké spojení, ale stalo se, že se zapadlá vesnice zalidnila a stala centrem mnoha iniciativ. Jiní si naopak byli vědomi, že musí jako misionáři sami zajít do měst a vesnic a hledat duše, které chce Kristus spasit. Cesty, které po Indii a Japonsku pěšky ušel sv. František Xaverský, jsou i z hlediska sportovního velkým výkonem. Která z těchto metod je účinnější? Těžko říci, protože se nedá otázka řešit všeobecně. Každý má k Bohu své povolání a Duch svatý mu vnukne, co je pro kterou dobu příhodnější. Jisté je, že jsou okamžiky, kdy se má každý křesťan stát iniciativním a navštívit bližního: v nemocnici, v neštěstí, v těžkých chvílích. Nesmí budit dojem, že přišel dělat propagandu, ale pomoci a potěšit. Kam Ježíš přišel, uzdravoval především nemocné, proto si získal všude důvěru.

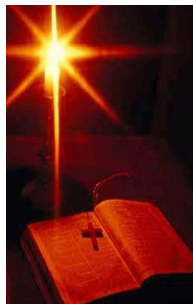
Když viděl zástupy, pojal ho s nimi soucit, protože byli zmoření a skleslí jako ovce bez pastýře. Málo už vidíme v našich zemích stádo ovcí a těžko si dovedeme představit, jak se jim vede bez pastýře. Situaci, jaká byla v Palestině, si dovedeme představit podle žalmu 23,1: „Hospodin je můj pastýř.“ Tam se dobře líčí jeho funkce. Zve po stezkách k zeleným pastvinám, k vodě, vyvede zabloudilé stádo z uzavřené rokle. Židé tedy právem aplikovali obraz pastýře na Boha. V evangeliu si jej přisvojuje sám Kristus. V homiliích Otců na toto téma se bohatě rozvíjí téma Boží prozřetelnosti s lidstvem, s národy i s každým člověkem. Teodoret Cyrský doplňuje přirovnání pastýře druhou metaforou: kormidelníka na lodi. Nezkušený plavec se dívá do vln a ztrácí odvahu při bouři. Uklidní se, když vidí, že mají zkušeného kormidelníka. Kristus se sám nabízí, že loďku našeho života povede do přístavu.

Jděte a hlásejte: "Přiblížilo se nebeské království". Kde lidé tu víru berou, je těžko říci. Ale každý ujišťuje sebe i druhé, že zítra bude líp než dnes. Tato naděje dává rytmus životu. Kdo ji ztratil, přestal už morálně žít. Proto dal Dante nad brány pekla nápis: „Nech vši naděje!“ Naopak termín „nebeské království“ vyjadřuje splnění všech nadějí. Židé žili z příslibů, že se jejich národ tohoto splnění dočká. Není to tedy malá věc jít hlásat, že už je nebeské království blízko. Církev převzala tento odkaz a opakuje ta slova už dva tisíce let. Jak tedy mám rozumět tomu výrazu, že už je „blízko“? Duchovní autoři mu dávají různý význam. Je blízko, protože je na dosah ruky. Kdo chce, může se ho zmocnit. Je blízko, protože uvnitř, v duši věřícího, už Bůh kraluje, i když ve světě to ještě není docela zřejmé. Je blízko, protože ti, kdo přijímají tělo Páně, už mají věčný život a mají záruku vzkříšení

těla. Je blízko, protože ti, kdo uvěřili, prohlédnou, otevřou se jim oči a uvidí plnost milosti Boží.

PONDĚLÍ - 9. PROSINCE 2024 - NEPOSKVRNĚNÉ POČETÍ PANNY MARIE

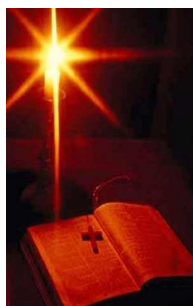

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: "Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou!" Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: "Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce."

Maria řekla andělovi: "Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám." Anděl jí odpověděl: "Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného." Maria řekla: "Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova." A anděl od ní odešel. (Lk 1,26-38)

ÚTERÝ PO 2. NEDĚLI ADVENTNÍ - 10. PROSINCE 2024

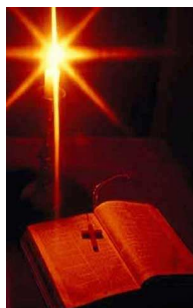
Ježíš řekl svým učedníkům: Co myslíte? Když má někdo sto ovcí a jedna z nich se zatoulá, nenechá těch devětadevadesát na horách a nepůjde hledat tu zatoulanou? A když se mu podaří ji nalézt, amen, pravím vám: má z ní větší radost než z těch devětadevadesáti, které se nezatoulaly. Stejně tak nechce váš nebeský Otec, aby zahynul jediný z těchto nepatrných. (Mt 18,12-14)

Ztracená ovce. Je z římských katakomb známá socha Dobrého pastýře, který nese na ramenou ovci. Někteří pochybují, byla-li to socha původem křesťanská. Možná si ji křesťané přivlastnili, protože pěkně vyjadřovala podobenství evangelia. Ztratí-li se ze stáda ovce, je to žalostná věc. Jiná zvířata jsou inteligentnější, najdou cestu zpět ke stádu, ke stáji, ale ovce je opravdu ztracená. Podobenství pěkně vyjadřuje pravdu, která se v dogmatické teologii vyjadřuje teoreticky: bez Boží milosti není člověk schopen se obrátit z hříchu na pravou cestu. Věděl to dobře z vlastní zkušenosti sv. Augustin, proto se tak zásadně postavil proti pelagiánům, kteří tvrdili, že k tomu stačí silná vůle. A co řekneme těm dnes, kteří naopak silnou vůli nemají a prohlašují, že se změnit nemohou, protože k tomu nemají sílu? Základní odpověď je jednoduchá: zbloudilý se sám nenapraví, ať už má vůli silnou nebo slabou. Musí se modlit, aby ho Ježíš vzal na ramena, aby ho milost vedla. S tou pak bude spolupracovat podle sil, které má. Jeho vůle se posílí tak, že dokáže divy.

Má z ní větší radost než z těch devětadevadesáti, které nezabloudily. Jde tu o způsob mluvy hodně lidský, je to rozvinuté podobenství. Příklady pak není radno analyzovat metafyzicky, dělat z nich abstraktní principy. Těžko říci, nakolik má Bůh jako dokonalá bytost z něčeho větší nebo menší radost. Ježíš však je Bůh a člověk současně. A jako člověk má velkou radost při obrácení Magdalény, Matouše, Zachea. Radost se projeví všude tam, kde se nám podaří dílo, které jsme si vzali jako cíl a které nás stálo mnoho práce. Tímto dílem je pro Krista spása světa, zachránění ztracených. Radost má každý, komu se podaří něco, co převyšuje všechny jiné výkony. Má radost lékař, když zachrání život pacientovi, kterého ostatní považovali za ztraceného. Tím větší je radost, když se zachrání pro život věčný a vyléčí se duše. Sv. Jan Zlatoústý mluvil k laxním a unuděným obyvatelům hlavního města, kteří hledali všechny možné zábavy: „Pokuste se zachránit aspoň jednu duši, přivést na správnou cestu alespoň jednoho zbloudilého, pak uvidíte, co je pravá radost!“

Není vůle vašeho Otce v nebesích, aby zahynul jediný z těchto maličkých. Snadno se řekne: Zachránit druhého! Ale v mnoha případech dodáváme: Tu se nedá už nic jiného dělat než modlit. Říkáme to s povzdechem a s dávkou pesimismu, asi tak jako když lékař řekne: Zkusím ještě tuto léčbu, snad se to ještě povede! I k tomu má sv. Jan Zlatoústý svou poznámku. Víme dobře, že je modlitba někdy vyslyšená a někdy ne. Máme-li říci proč, udáváme tento důvod: Bůh vyslyší modlitbu, která je podle jeho vůle, musí však odepřít přání, které by s tím bylo v rozporu. Víme však, jaká je Boží vůle v jednotlivých případech. Někdy ano, někdy ne. Ale přece jsou okolnosti, kdy víme, že jsme s Bohem zajedno: Když se modlíme za odpuštění hříchů, za obrácení hříšných. Takové je přání Boží, a proto má naše modlitba velkou sílu. Kdy a jak se vyplní, to už je zase v Božím tajemství.

STŘEDA PO 2. NEDĚLI ADVENTNÍ - 11. PROSINCE 2024

Ježíš se ujal slova a řekl: "Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží." (Mt 11,28-30)

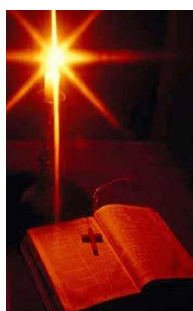

Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, já vás občerstvím. Dnes už nejsou králové, kteří zakládají říše. Máme však vůdce politických stran. Jejich úspěch se měří podle počtu stoupenců, které si získali. Snaží se proto předložit líbivý program s velkými sliby, často se také hledí opřít o masy proletariátu, o davy těch, kdo nic nemohou ztratit, a proto jdou snadno za jakýmkoliv slibem. I David ve Starém zákoně, když utekl do hor před Saulem, pozval k sobě ty, kteří museli utéci ze svých měst a kmenů. Na první pohled vypadá podobně i povolání Kristovo k těm, „kteří jsou obtíženi“. Je jich ve světě mnoho, půjdou-li za ním, získá brzy většinu. A přece je velký rozdíl mezi Mesiášem a politickým vůdcem. Politik se musí o své stoupence opírat, jinak by nebyl ničím. Ježíš přichází k

obtíženým, aby je občerstvil, aby jim ulevil. Předpokládá ovšem důvěru, musí se mu uvěřit, že to udělá. Víra uzdravovala nemocné, které k němu přinášeli, víra odpouštěla hříchy těch, kdo se ke Kristu obrátili. Táž víra tedy ulehčí i těm, kdo se lopotí, přijdou-li k Ježíši.

Jsem tichý a pokorný srdcem, naleznete odpočinek pro svou duši. Vůdcové, kteří volají lid k sobě, slibují. Vědí, že pro velké hnutí nestačí malé útěchy a almužny. Slibují tedy velké změny. Každé opravdové hnutí je revoluční. Latinsky „revoluce“ znamená převrat. Revolucí už bylo v dějinách lidstva mnoho a některé přinesly opravdu zásadní změny v pořádku světa. Ale žádná z nich nebyla definitivní. Změněný pořádek vyhovoval v první periodě, časem se ukázaly jeho stinné stránky a vyšlo najevo, že se i nového řádu zneužilo. Je křesťanství hnutí revoluční? Obrací se k chudým a pronásledovaným, slibuje jim útěchu, ale celkem jinak, než to dělají revoluce světa. Neříká, že se všechno napraví, když se změní vnější pořádek. Proto usiluje o revoluci vnitřní, o nápravu srdce a smýšlení. Svět se změní v tom okamžiku, budeme-li ho vidět jinýma očima. Ve zmatku a bouřích světa najdeme mír, až se utiší vlny srdce, až se stane mírným podle Srdce Ježíšova.

Vezměte na sebe mé jho ... Vždyť mé jho netlačí. Slovo „jho“ se stalo už jenom symbolickým. Při orání se už dnes neužívá. Znamená tedy každou povinnost, kterou nám uložili a která pochopitelně tíží. Není však každá stejně těžká. Říkáme, že máme lehkou nebo těžkou práci. Jde-li o ruční výkon, záleží to na síle svalů. U počítače jde o oči a nervové napětí. Ale žádná práce není jenom tělesná. Zásadně ji mění duševní postoj, který k ní máme. Jeden schopný italský chirurg se chystal po denní práci večer domů. Ale ve dveřích nemocnice slyší křik. Starší žena tam omdlévala. Co se stalo? Její chlapec narazil s motorkou na nákladní auto, celý obličej je rozbitý. Řekli na první pomoci, že se nedá nic dělat. Opravdu? Chirurg se vrátil, celou noc pracoval, sešival, potil se, nadával. Ale věc se podařila. Obličej je poznamenaný, ale chlapec jí a mluví. „Nikdy jsem nepracoval s takovou vervou jako tu noc,“ vzpomíná chirurg. Láska k člověku dělá i těžkou práci lehkou, láska k Bohu pak zvedá i nejtěžší náklady s úsměvem.

ČTVRTEK PO 2. NEDĚLI ADVENTNÍ - 12. PROSINCE 2024

Ježíš řekl zástupům: "Amen, pravím vám: Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on. Od času Jana Křtitele až po tuto chvíli nebeské království trpí násilí a násilníci je uchvacují. Neboť všichni Proroci i Zákon prorokovali až do Jana. A chcete-li to přijmout: on je Eliáš, který má přijít. Kdo má uši, slyš!" (Mt 11,11-15)

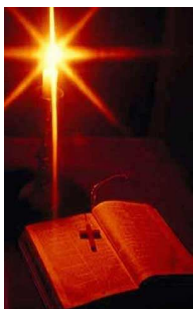
Mezi zrozenými ze ženy nevystoupil nikdo větší než Jan Křtitel. Na ikonách křtu Ježíše v Jordáně je vymalován sv. Jan Křtitel jako muž vysoké postavy, široce rozkročený, jednu nohu vzadu, druhou směrem k Jordánu. Míní se tím vyjádřit, že je mezníkem mezi Starým a Novým zákonem. Hlavní osobnosti Starého zákona vynikaly tím, že měly prorocký dar. Jejich úkolem bylo ukazovat, kam míří dějiny Izraele. Všecko, co se tam stalo, mělo smysl jako příprava na příchod Mesiáše. Sv. Jan je poslední prorok. Ukazuje na Mesiáše ne už v

symbolech a náznacích, ale přímo rukou: „Hle, beránek Boží!“ (Jan 1,36). Jeho kázání pak je poslední přípravou na přijetí slov samotného Ježíše. Dějiny vyvoleného národa tedy začínají a končí dvěma velkými osobnostmi: Abrahámem a Janem Křtitelem. Abrahám je „otec všech věřících“ (srv. Gal 3,6n; Řím 4). Spása totiž začíná vírou, důvěrou, nadějí. Víra pak je určena k tomu, aby dorostla do vidění. Jan Mesiáše uviděl. Symbolicky se dá říci, že se tento vývoj stále opakuje v našem životě. Kdykoliv uvěříme Bohu a máme v něho plnou důvěru, dospějeme časem k tomu, že uvidíme, zjistíme, že jsme dobře udělali, že je Bůh s námi.

A přece ten nejmenší v Božím království je větší než on. Text se čtenářům Bible nikdy nejevil snadný, proto jej vykládali různě. V moderní exegezi se vyskytlo dokonce vysvětlení, které nutí opravit překlad. Místo „ten nejmenší“ by se mělo říci: „ten, který je mladší“. Pak by tu Ježíš mluvil o sobě a smysl by byl prostý: Jan Křtitel je největší prorok, ale já, který jsem mladší než on, jsem větší, se mnou už Boží království přišlo. Tak to ovšem nevykládali v minulosti. Hledali proto vysvětlení jiné. Porovnávají Starý a Nový zákon, jejich hodnotu. Židé dostali od Boha Zákon a Proroky. To byl velký dar Boží milosti. Ale jak daleko víc dostává křesťan v církvi! Křest ho činí Božím dítětem, v eucharistii se sjednocuje se samým Kristem atd. Tento výklad je tedy určen k tomu, abychom si stále víc a lépe uvědomovali, jak velké postavení máme, když jsme členy církve, a jaké prostředky se nám nabízejí.

Od času Jan Křtitele až po tuto chvíli je nebeské království vystaveno násilí a násilníci je uchvacují. I tento verš našel u duchovních autorů dvojí vysvětlení. Jedno je docela prosté a je ospravedlněno zkušeností. Od samotného počátku až dodnes je církev více nebo méně pronásledována. Musí se s tím počítat, patří to k jejím dějinám. Církev v malém jsme my sami, proto i v našem osobním životě se každé rozhodnutí pro dobro setká s odporem. Sv. Ignác z Loyoly říkal, že právě takový odpor ho ujišťuje, že se rozhodl správně, že jde po cestě Kristově. Ale ve staré době, v mnišské literatuře dávali tomuto verši evangelia také jiný smysl. Království Boží, církev, dary Ducha svatého jsou tu, máme je k dispozici. Ale přesto stojí námahu se obrátit a doopravdy jít za Kristem. Člověk se musí přinutit, udělat si násilí. Jen takoví „násilníci“ v dobrém slova smyslu se zmocní Božího království. V tom smyslu končí druhá kniha Následování Krista: „Jenom natolik pokročíš, nakolik si učiníš násilí.“

PÁTEK PO 2. NEDĚLI ADVENTNÍ - 13. PROSINCE 2024

Ježíš řekl zástupům: "Ke komu přirovnám toto pokolení? Je jako děti, které sedí na tržišti a volají na své druhy: 'Hráli jsme vám, a vy jste netancovali, nařikali jsme, a vy jste neplakali.' Přišel Jan, nejedl a nepil, a říkají: 'Je blázen.' Přišel Syn člověka, jí a pije, a říkají: 'Je to žrout a pijan, přítel celníků a hříšníků.' Ale přece moudrost se ospravedlní svými skutky."

(Mt 11,16-19)

Zahráli jsme vám, a netancovali jste, smutně jsme zpívali, a nenařikali jste. Zdá se, že se tu Ježíš odvolává na dětskou hru. Sv. Cyril Jeruzalémský se ještě pamatuje, že si tak děti v Palestině hrávaly: na svatbu a na pohřeb. Děti totiž rády napodobí něco, co vidí a co není každý den. Možná berou hru dost vážně, ale neberou ji vážně dospělí, kteří se na ně dívají. Spása, kterou Bůh lidem přináší, se jim sděluje skrze svědky Boží. Někteří jim věří, někteří odporují, ale velká část lidí je nebere vážně. Čím to je? Tzv. axiologie, nauka o hodnotách, studuje problém, čím to je, že člověk něco bere vážně a něco ne. Působí tu mnoho prvků. Ale filosofové, jako např. Heidegger, upozorňují na to, že bývá na počátku jakási základní volba. Člověk zaujme životní směr: Chtěl bych být ... Potom hodnotí všechno ostatní, souhlasí-li to s plánem nebo ne. Pro mravní a náboženský postoj je důležité, aby se člověk jednou doopravdy rozhodl pro dobro. Potom bude brát vážně všechno, co k tomu vede.

Přišel Jan, nejedl a nepil, říkájí: "Je posedlý". Proroci, hlasatelé nového hnutí, se obyčejně vždycky postili. Půst má v dějinách národů zvláštní symboliku. Člověk, který přestává jíst, jako by říkal, že trhá pouta s předcházejícím životem. Proroci se postili před započatím svého poslání. V některých zemích se postily nevěsty před svatbou, protože přejdou do jiného domu, do jiné rodiny. V prvních křesťanských dobách se předpisoval půst před křtem. Je proto docela v duchu tohoto symbolismu půst sv. Jana Křtitele. V něm židovský národ přechází ze Starého do Nového zákona. Nechtěli ovšem tomuto symbolu porozumět farizeové, kteří ulpěli na starých předpisech a zvycích. Přestože však svědectví Janova života bylo velmi výrazné, nezbylo, než je vyložit ve zlém. Tak je tomu v denním životě doposud. Ten kdo ulpěl tvrdošijně na svém, vyloží ve zlém všechno, co se mu protiví, i kdyby to bylo sebeprůkaznější znamení.

Přišel Syn člověka, jí a pije. V duchu staré prorocké tradice začal Ježíš svou veřejnou činnost čtyřicetidenním postem. Ale pak žil jako každý normální člověk svého prostředí. Někomu to bylo divné. Nebylo by jeho kázání účinnější, kdyby vystoupil např. podobně jako Jan Křtitel? Snad. Ale možná je pro obyčejný způsob Ježíšova života daleko vážnější důvod. V něm se Bůh stal člověkem, všechno lidské se stalo Božím. Tedy není pozdviženo k Bohu jenom to, co je zvláštní, co je mimořádné, ale prostě všechno, celý lidský život ve všech jeho projevech. V tomto smyslu píše sv. Pavel později křesťanům: „Ať jíte, ať pijete nebo cokoli jiného děláte, všechno dělejte k Boží oslavě“ (1 Kor 10,31). A dnes? V životě církve jsou mimořádné zjevy, jsou tu světcí, vyskytují se zázraky, bývají i zjevení. Ale to všechno procentně tvoří nepatrnou část dějin církve. Tu je převážně normální denní život. Je potřeba umět uvidět Krista a Boží zjevení i v tomto obyčejném denním životě. Tu se projeví, má-li kdo doopravdy víru.

Snad si ještě vzpomeneme na své dětství, kdy jsme si hrávali různé hry, třeba na tatínka a na maminku, na školu nebo na doktory apod. Když nás náhodou viděli dospělí, usmívali se nám. Proto nám není cizí ani Ježíšovo přirovnání v dnešním evangelním úryvku. Děti v Palestině si hrávaly na svatbu a pohřeb. Dospělí si jich však nijak nevšimli. Nějak podobně to bylo i s vystoupením sv. Jana Křtitele a Pána Ježíše. Lidé je sice vnímali, věděli o nich, slyšeli jejich slova,

byli uchváćeni jejich skutky, ale na osobním životě jednotlivců se to příliš neprojevílo. Jak sv. Jan Křtítel, tak Pán Ježíš neodpovídali jejich představám a také je odmítají. Jan Křtítel jim připadal asketický, moc přísný, strohý, mající vysoké požadavky, Pán Ježíš naopak moc světský – jí, pije, baví se s celníky, hříšníky, zastane se cizoložné ženy, to se také mnohým nelíbilo. Jaký závěr z této úvahy? Jan Křtítel nebo Ježíš? To je špatná otázka. Poslední věta je rozhodující. Jsou to skutky, podle kterých se pozná (správnost – moudrost či hloupost všeho). Strom se pozná po ovoci. Nezáleží tedy na tom, jestli je někdo veselý nebo vážný, moderní nebo konzervativní, ale hlavně na tom, co po nás zůstává. Sv. Jan od Kříže vstoupil do kláštera, usiloval o hlubší duchovní život, ale spolubratři ho dali do vězení. Nakonec však zde napsal svá nejlepší díla a je učitelem církve. Jak pravdivá je poslední věta, že nakonec všechno je jen otázka času, kdy se ukáže moudrost či marnost našeho jednání. Držme se desatera a jistě nezbloudíme, jak nám to připomíná i prorok Izaiáš. Hlavní biblickou postavou adventu je sv. Jan Křtítel, který hlásal obrácení, změnu života jako předpoklad pro přijetí Ježíšova poselství. I my se proto nyní ztišme a udělejme inventuru svého nitra. Špatného litujme, za dobré děkujme.

SOBOTA PO 2. NEDĚLI ADVENTNÍ - 14. PROSINCE 2024

Když sestupovali z hory, zeptali se učedníci Ježíše: "Pročpak učitelé Zákona říkají, že napřed musí přijít Eliáš?" Odpověděl: "Eliáš jistě přijde a obnoví všechno. Ale říkám vám: Eliáš už přišel, ale nepoznali ho a udělali s ním, co chtěli. Tak i Syn člověka bude od nich trpět." Tehdy učedníci pochopili, že jim mluvil o Janu Křtíteli. (Mt 17,10-13)

Proč tvrdí vykladatelé písma, že napřed musí přijít Eliáš?

Všeobecně se věřilo, že se bezprostředně před příchodem Mesiáše objeví znovu Eliáš, považovaný za největšího proroka. Ježíš vysvětluje, že Eliáš už přišel, byl jím sv. Jan Křtítel. Nejde tedy o tu nebo jinou osobu, jde o fakt sám, že je příchod Kristův ohlášen prorokem. Dává se té okolnosti hlubší význam. Je symbolem něčeho, co se denně uskutečňuje v duchovním životě. Lidské osudy jsou rozmanité, někdy velmi spletité. Ale duchovní autoři nás ujišťují, že se jednou, dříve nebo později, každý člověk setká s Kristem. A tomuto sekání obyčejně předchází prorok, tj. člověk, který mluví na místě Božím. Ten člověka na setkání připraví. Je to velký úkol, ale není úplně mimořádný. Vždyť ho zastávají rodiče a vychovatelé vůči dětem, přítel vůči druhému příteli. Kristus sám nám mluví v hlasu svědomí. Ti, kteří mají druhé rádi, je dobrými slovy a příkladem připraví, aby ten hlas svědomí slyšeli.

Eliáš přijde a všechno obnoví. Jako se věřilo v židovském národě, že se objeví prorok, tak se také tomuto proroku přičítala neobyčejná moc: obnoví všechno. Tím prorokem byl Jan Křtítel, kázal nadšeně obnovu, ale všechny přesto neobnovil. Čím to je? Ohnivě kázání a strhující příklad na lidi působí. Ale zůstanou stále něčím vnějším. Sv. Basil se nad tímto problémem zamyslel, když si položil otázku výchovy. Tenkrát totiž začaly poprvé tzv. klášterní školy. Brali tam chlapce, aby je vychovali k duchovnímu životu. Podaří se to? Co

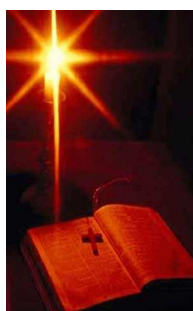
jim můžeme dát?, ptá se sv. Basil. Tři věci: vštípit jim dobré životní zásady, ukázat jim dobrý příklad, navyknout je dobrému chování a modlitbě. Ale pak se dostaví svobodná vůle dospívajícího chlapce. Chce-li se rozhodnout k dobrému, je mu to snadné, ví, oč jde, a je k tomu přivyklý. Ale odepře-li, žádná dobrá výchova ho k dobru nepřinutí. Proroci připravují Kristův příchod, ale setkání s ním zůstává svobodné.

Eliáš už přišel, ale nepoznali ho. Tak i Syn člověka bude od nich trpět. Starý zákon jak praví sv. Pavel, byl pedagogem, tj. vychovatelem ke Kristu (Gal 3,24). I dnes patří náboženství k pedagogii, k výchově mládeže. A přece je zásadní rozdíl mezi výchovou ke zpěvu, k umění apod. na jedné straně a k náboženství na straně druhé. Těm prvním předmětům se naučíme podle toho, jaké máme vlohy. Náboženský život však není jenom předmět vyučování. O Krista se vede ve světě boj. Kdo pěkně zpívá, sklídí všeobecnou pochvalu. S tou nemůže počítat ten, kdo si zvolil jít za Kristem. Když bylo tolik lidí, co nepřijali jeho, bude jich stejně tolik, kteří se postaví proti těm, kdo ho chtějí následovat. Světci si toho byli dobře vědomi, a proto při každém rozhodnutí pro dobro počítali s odporem. Dokonce je ten odpor utvrzoval v přesvědčení, že jsou na správné cestě, proto šli s odvahou dál.

Slovo Boží nám dnes vypráví o Eliáši a o Janu Křtiteli, mužích, kteří se vyznačovali nesmírnou horlivostí pro Boží věci. Eliáš horlil proti Bálovým ctitelům; Jan Křtitel vybízí k pokání a k obrácení, ke změně života, stává se rovněž Božím hlasatelem, který jde za svým cílem. Jak Eliáš, tak Jan Křtitel stojí dnes před námi a my bychom je neměli jen obdivovat, ale především napodobovat v jejich nasazení pro věc Boží. Povzbudíme se dnes jejich příkladem k větší horlivosti ve svém křesťanském životě. Může to být nějaký nepatrný skutek lásky, který vykonáme, i když se nám zrovna nechce, nebo se zaměříme na větší soustředěnost v modlitbě a ve své práci pro bližní.

Pane Ježíši, dej nám víru, abychom nežili jako průměrní křesťané, nýbrž byli den ze dne stále více zapálení pro věc Boží.

PONDĚLÍ PO 3. NEDĚLI ADVENTNÍ - 16. PROSINCE 2024

Když přišel Ježíš do chrámu a učil, přistoupili k němu velekněží a starší lidu s otázkou: "Jakou mocí děláš tyto věci? Kdo tik tomu dal plnou moc?" Ježíš jim odpověděl: "Také já se vás zeptám na jednu věc. Když mi na ni odpovíte, i já vám řeknu, jakou mocí dělám tyto věci. Odkud byl Janův křest? Z nebe, anebo od lidí?" Ale oni mezi sebou uvažovali: "Řekneme-li 'z nebe', namítne nám: 'Proč jste mu tedy neuvěřili?' Řekneme-li však 'od lidí', musíme se bát lidu, protože všichni pokládají Jana za proroka." Odpověděli tedy Ježíšovi: "Nevíme." A on jim řekl: "Ani já vám nepovím, jakou mocí tyto věci dělám." (Mt 21,23-27)

Jakou mocí děláš tyto věci? Mezi Ježíšovými skutky ovšem nejvíc působily na lid jeho zázraky, podivuhodná uzdravení nemocných. I dnes se vyskytují léčitelé, kteří se snaží pomoci zvláštním způsobem. Když se to podaří, říkáme, že mají zvláštní moc. Ale nepovažujeme ji za zázračnou. Vždyť příroda dává některým lidem zvláštní schopnosti a síly. Zázraky Kristovy však rozhodně překračovaly možnosti přírody. Působila tu vyšší moc. Musí se nutně předpokládat zásah Boží? Co kdyby tu byl vliv zlého ducha? Teoreticky by to bylo možné. Proto sám Ježíš často ujišťuje lid, že tu jde o moc, kterou mu dal Otec, a že se dá dokonce říci, že sám Bůh Otec koná tyto zázraky prostřednictvím Syna (srv. Jan 10,25). Proto se také zástupy divily, „že dal takovou moc lidem“ (Mt 9,8). Celé dějiny spásy, jak je známe z Bible, nás ujišťují, že Bůh sestupuje k lidem a že jim propůjčuje svou, tj. Boží moc. Toto tajemství je dodnes základem církve, hlavně její modlitby a svátostí.

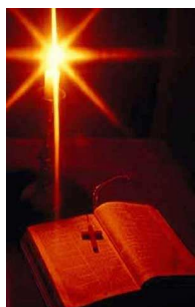
Velekněží a starší lidu se ptali: Jakou mocí děláš tyto věci? Není to ojedinělý případ, stává se to snad často. Vyskytne se v Lurdech zázračné uzdravení. Ateista, nevěřící lékař, má po ruce všechny argumenty, aby to vyšetřil: rentgenové snímky, svědectví těch, kdo byli blízko pacienta samého. Jaký bude jeho úsudek upřímný a vědecký? Prohlásí, že tu jde o případ, který si nedovede vysvětlit, že se takové uzdravení v lékařské zkušenosti nevyskytuje. Zeptáme-li se ho pak, věří-li, že tu jde o Boží zásah, prohlásí, že to není jeho kompetence. A na otázku, věří-li on sám v zázrak, musí vyznat upřímně, že ne. Nevěří-li někdo v Boha, nemůže ovšem věřit, že by byl ve světě činný, že by do dění zasahoval. Předáci izraelského národa nechtěli věřit, že je Ježíš poslaný Mesiáš, nemohli tedy ani jeho skutky považovat za Boží. Proto ani dnes církve nepřesvědčí nikoho, kdo k ní už předem zaujal negativní postoj. Spisovatel Werfel si zvolil jako motto ke své Písni o Bernardettě tato slova: „Kdo věří v Boha, zázraky nepotřebují a těm, kdo v Boha nevěří, žádné zázraky nepomohou.“

Odkud byl Janův křest? Pro hodnocení případu jsou vždycky důležití hodnověrní svědkové. Jich se ptáme, jak oni věc posuzují, co oni soudí o případu. Sv. Jan Křtitel vydal jasné a důrazné svědectví o Ježíšovi (srv. Jan 1,29n). Byl to svědek hodnověrný a lid mu věřil. A přece ani to izraelské předáky nepřesvědčilo a jeho hodnověrnost uvedli v pochybnost. Ježíšovu učení a církvi už po dva tisíce let vydávají svědectví miliony věřících. Někteří z nich za toto svědectví dávají i život, jsou mučedníci, řecky a latinsky martyres, tzn. svědkové. A přece je tolik těch, kdo jim nevěří. Prostě neuznávají jejich hodnověrnost. Je to logický důsledek ateismu: kdo nevěří Bohu, přestane věřit i lidem. Důsledky tohoto postoje známe z denní zkušenosti.

ÚTERÝ - 17. PROSINCE 2024 - „O SAPIENTIA“

***Ó Moudrosti, jež jsi vyšla z úst Nejvyššího
a od počátku do konce pronikáš všechno, celý svět mocně a líbezně řídíš:
přijď a nauč nás cestě prozíravosti.***

Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abraháмова. Abrahám byl otec Izákův, Izák otec Jakubův, Jakub otec Judy a jeho bratří. Juda byl otec Fáresa a Záry - jejich (matka) byla Tamar. Fáres byl otec Chesronův, Chesron otec Aramův, Aram otec Aminadabův, Aminadab otec Násónův, Násón otec Salmónův, Salmón otec Boazův - jeho (matka) byla Rachab. Boaz byl otec Obédův - jeho matka byla Rút. Obéd byl otec Jesseův, Jesse otec krále Davida. David byl otec Šalomounův - jeho (matka) byla žena Uriášova. Šalomoun byl otec Rechabeamův, Rechabeam otec Abijáhův, Abijáh otec Asafův, Asaf otec Josafatův, Josafat otec Jorámův, Jorám otec Uzijáhův, Uzijáh otec Jotamův, Jotam otec Achazův, Achaz otec Ezechiášův, Ezechiáš otec Manasesův, Manases otec Ámonův, Ámon otec Jošijáhův, Jošijáh otec Jechonjáhův a jeho bratří za babylónského vyhnanství. Po babylónském vyhnanství Jechonjáh byl otec Šealtielův, Šealtiel byl otec Zorobábelův, Zorobábel byl otec Abiudův, Abiud Eliakimův, Eliakim Azórův, Azór Sádókův, Sádók Achimův, Achim Eliudův, Eliud Eleazarův, Eleazar Matanův, Matan Jakubův. Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný Kristus. Dohromady je to tedy od Abraháma po Davida čtrnáct členů rodokmenu, od Davida až po babylónské vyhnanství čtrnáct a od babylónského vyhnanství až ke Kristu čtrnáct. (Mt 1,1-16)

Rodokmen Ježíše. Podle Starého zákona pokračuje historie člověka v jeho potomstvu. Tam se naplní smysl jeho života a jeho práce. Proto Matouš představuje Ježíšovo narození jako zakončení svatých dějin, plnost času (Gal 4,4). Podle apokalyptické Knihy Henochovy přišel Mesiáš v sedmém týdnu od povolání Abraháмова. Tato myšlenka možná inspirovala i Matouše k tomu, aby vyjmenoval třikrát čtrnáct praotců Ježíšových, tj. šestkrát sedm, tedy šest „týdnů“ před započítáním sedmého, svatého. Celé dějiny Izraele tedy tvoří jednotu, je to jakoby jeden organismus, který pozvolna roste do koruny, do květu a do plodu; tím je Kristus, „výhonek z Jesseova kořene“ (srv. Řím 15,12). Tuto živou jednotu měl na mysli sv. Pavel, když zdůrazňuje křesťanům, že jsou s Kristem „jedno tělo“ (Kol 1,18). Bohužel rozumíme tomuto přirovnání obyčejně jen horizontálně: dnes my, kteří současně žijeme, tvoříme nadpřirozenou i přirozenou jednotu. Semité mysleli víc dynamicky, dějinně: jsme jedno tělo s těmi, co byli před námi a co budou po nás. Ježíš vyšel z rodokmenu Abraháмова, my zase z rodokmenu Krista. Platí tu tedy jakési nadpřirozené duchovní zákony dědičnosti: vychází do světa z nás a my z něho.

Rodokmen duchovní. Důležitost rodokmenů v Písmu plyne ze samého pojetí stvoření. Biblický Bůh je živý, stvořil tedy i člověka živého, nositele a dárce života. To se vyjadřuje v Genesi Božím požehnáním: „Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: „Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji““ (Gn 1,27-28). Starý zákon rozuměl tomuto příkazu především hmotně. Proto se od samého počátku slaví plodnost žen, úloha matky k zachování národa. Už Eva se raduje, že z vůle Boží porodila prvního syna (srv. Gn 4,1). Bezdětné matky ve Starém zákoně pláčou, že byly vyloučeny z Božího požehnání. Ale mnohé z nich, od Anny, matky proroka Samuela (1 Sam 1), až po Alžbětu, matku Jana Křtitele (Lk 1), jsou předzvěstí nové duchovní plodnosti, kterou uskutečňuje Kristus v církvi. I tu je neustálá

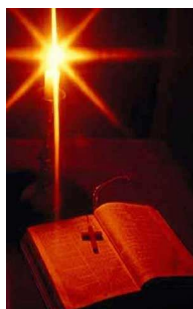
řada otců a matek, těch, kteří duchovně působí na druhé, aby vyrostli v plnost Božích dětí. Druhý vatikánský koncil upozorňuje rodiče na tuto povinnost být svým dětem rodiči i ve smyslu duchovního růstu.

Hledání identity. Jde o moderní termín, ale vyjadřuje program zdravého životního vývoje: proces posilování těch prvků, které k organismu patří, a vylučování škodlivých a oslabujících. Velcí malíři se vyznačují tím, že nanesou na plátno všechny črty, které k obrazu patří, a vyloučí to, co s ideou a její formou vyjádření neharmonizuje. I člověk tak dělá v životě. Bohužel může ten princip uplatnit egoisticky a materialisticky. Vybírá si např. jenom to, z čeho má peněžní zisk, nebo to, co ho osobně těší, co se mu samému líbí. Křesťanství nás učí, že jsme jedno tělo v Kristu. Naše vlastní identita je tedy v souvislosti s ostatními a ve vztahu k nim. V církvi se to projevuje tím, že žije s tradicí. „Jako katolík mám zkušenost dvou tisíc let,“ říkal jeden křesťanský myslitel, „chci prožívat v sobě všecku duchovní krásu, kterou přede mnou prožili světcí a géniové křesťanství.“ Je známé, že příslušníci velkých národů mívají zvláštní sebevědomí, cítí oporu těch, z nichž pocházejí. Ale je to jen náznak. Pravou oporu, sílu a sebevědomí čerpáme ze spojení všech v Kristu.

STŘEDA - 18. PROSINCE 2024 - „O ADONAI“

*Ó, Hospodine, Vladaři Izraelova domu,
ty ses ukázal Mojžíšovi v plameni hořícího keře a dals mu na Sinaji zákon:
přijď a zachraň nás svou mocnou pravici.*

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než začali spolu žít, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: "Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů." To všecko se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroků: "Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel,' to znamená 'Bůh s námi'. Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě. (Mt 1,18-24)

Josef - muž spravedlivý. Všichni čestní lidé milují spravedlnost. Nemají však o ní všichni stejný pojem. Český výraz naznačuje, že je spravedlivý ten, kdo miluje právo. Ale kde je právo? V naší společnosti je většinou už psané, stanovené v zákonech. Proto je spravedlivý soudce ten, který správně aplikuje zákony. Soukromé právo mezi dvěma nebo několika osobami se specifikuje smlouvou. I ta bývá psaná. Obyčejně jsou tam podmínky z obou stran. Vy se zavazujete, že ... A proto budu já povinen k tomu a k tomu. U kočovníků ovšem listiny zřídka existovaly. Smlouva se uzavírala

prostým příslibem. Já vám slibuji. Vy slibujete mně ... V této situaci byl spravedlivý ten, kdo svůj příslib dodržel. Podvodník jej zapřel, necítil se zavázán. Tak tomu bylo mezi lidem. Ale izraelský národ měl něco zvláštního: uzavřel smlouvu se samým Bohem. Slíbil zachovávat jeho příkazy a Bůh slíbil ochranu a v budoucnu Mesiáše. Spravedliví Židé byli ti, kdo tuto smlouvu zachovávali. Bylo jich mnoho? Josef byl jeden z mála. A proto se on dostal tak blízko k uskutečnění velkého příslibu, k příchodu Mesiáše. Věrnost Bohu má velkou odměnu.

Spravedlnost Boží a lidská. Smlouva je mezi dvěma stranami. Nedodrží-li podmínky jedni, jsou osvobozeni od povinnosti druhí. Platí to i ve smlouvě mezi Bohem a lidmi? Tento problém se stal hlavním tématem kázání proroka Ozeáše. Židé nedodrží Boží zákon, tedy ani Bůh je nebude už nadále ochraňovat. Kdyby to měl rozhodnout spravedlivý soudce, dal by za pravdu Bohu. „Slyšte slovo Hospodinovo, synové izraelští! Hospodin vede při s obyvateli země, protože není věrnost ani milosrdenství ani poznání Boha na zemi“ (Oz 4,1). Výsledek? „Můj lid zajde, protože odmítá poznání. Ty jsi zavrhl poznání a já zavrhuju tebe; nebudeš mým knězem. Zapomněls na zákon svého Boha, i já zapomenu na tvé syny“ (Oz 4,6). A přece to nejsou poslední prorokova slova. Bůh není spravedlivý jenom lidsky, ale svým zvláštním způsobem. On ze své strany slib dodrží, i když k tomu není povinen. Důvod: „Neboť jsem Bůh, a ne člověk, jsem Svatý uprostřed tebe, a nevzplanu hněvem“ (Oz 11,9). Milosrdenství je tedy vyšší druh spravedlnosti, je věrností svému vlastnímu slibu, své lásce.

Josef muž spravedlivý chce potají propustit Marii. Na první pohled se nám zdá, že slova spolu nesouvisí. Maria se zdá být nevěrnou. Josef neužívá svého práva, aby ji potrestal, ale zachovává se milosrdně. Jeho spravedlnost tedy je vyšší než lidská, je podobná spravedlnosti Boží. A dostane se mu za to velké odměny. Je první uveden do tajemství vykoupění, vtělení, vrcholného skutku Božího milosrdenství. Všimněme si i zvláštní okolnosti. Izraelský lid jako dav je Bohu nevěrný, a přesto jeho hlavní představitel, farizeové a zákoníci, se považují za spravedlivé. Maria je naopak nejčistší a Bohu nejoddanější, a padne na ni podezření z *nevěrnosti*. I tento protiklad je zvláštní znamení. Nový zákon bude skrytý v srdcích lidí. Navenek budou věřící posuzováni, nepochopeni. Bůh odhalí skrytou pravdu jenom těm, kdo toho budou hodni.

ČTVRTEK - 19. PROSINCE 2024 - „O RADIX“

Ó Kořeni Jesse,

*tys byl dán na znamení národům, před tebou králové v úžasu zmlknou,
tebe budou národy vzývat; přijď a vysvobod' nás a už neprodlévej.*

Za dnů judského krále Heroda žil jeden kněz z Abiášovy kněžské třídy; jmenoval se Zachariáš. Jeho manželka pocházela z Áronova rodu a jmenovala se Alžběta. Oba byli spravedliví před Bohem a žili bezúhonně podle všech příkázání a nařízení Páně. Neměli však děti, protože Alžběta byla neplodná a oba už byli pokročilého věku. Když jednou byla na radě jeho třída a on vykonával před Bohem kněžskou službu, padl na něj podle kněžského řádu los, aby vešel do chrámu Páně a obětoval kadidlo. Celé

množství lidu se modlilo venku v hodinu té oběti. Tu se mu zjevil anděl Páně stojící po pravé straně kadidlového oltáře. Když ho Zachariáš uviděl, lekl se a padla na něj bázeň. Anděl mu však řekl: "Neboj se, Zachariáši, neboť tvá modlitba je vyslyšena; tvoje žena Alžběta ti porodí syna a dáš mu jméno Jan. Budeš mít radost a veselí a mnozí se budou radovat z jeho narození. Bude veliký před Pánem, víno ani jiný opojný nápoj nebude pít, bude plný Ducha Svatého už od mateřského lůna a mnoho izraelských synů obrátí k Pánu, jejich Bohu. Půjde před ním v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k dětem, neposlušné k smýšlení spravedlivých a připravil Pánu ochotný lid." Zachariáš řekl andělovi: "Podle čeho to poznám? Vždyť já jsem stařec a (také) moje žena je v pokročilém věku." Anděl mu odpověděl: "Já jsem Gabriel. Stojím před Bohem a byl jsem poslán, abych k tobě mluvil a sdělil ti tuto radostnou zvěst. Teď však zůstaneš bez řeči a nebudeš moci promluvit až do dne, kdy se to stane, protože jsi neuvěřil mým slovům, která se naplní ve svůj čas." Lid čekal na Zachariáše a divil se, že se v chrámě zdržuje tak dlouho. Když pak vyšel a nemohl k nim promluvit, poznali, že měl v chrámě vidění. Dával jim znamení a zůstal němý. Když se skončily dny jeho služby, vrátil se domů. Po těch dnech jeho žena Alžběta počala, ale tajila se po pět měsíců. Říkala si: "To mi učinil Pán, když mě milostivě zbavil pohanění před lidmi." (Lk 1,5-25)

Tvá modlitba je vyslyšena. Ve zdravých a přirozených rodinách považují děti za velké požehnání. Dětmí se posílí rod i síla národa. U Židů k tomu přistupoval nový prvek: příslib budoucího království Mesiášova. Být bezdětným znamenalo vyloučení z této naděje. Království Boží se však nerodí jenom „z krve a ze žádosti těla a ze žádosti muže, nýbrž z Boha“ (Jan 1,13). Sv. Jan Křtitel, který se měl stát přímým předchůdcem Mesiáše, se tedy zrodil i z modliteb svého otce, kněze Zachariáše, v jeruzalémském chrámu. Je příkladem všem křesťanským rodinám. I ty očekávají dítě nejenom jako svého vlastního potomka, ale i jako dítě Boží. Velcí lidé se často přiznali, že vděčí za to, co mají a čeho dosáhli, především modlitbě své matky. O modlitbu prosili vždycky matku vojáci, kteří šli do boje. A celý život člověka je boj, a proto mají mít mladí jistotu, že je modlitba rodičů doprovází a chrání.

Já jsem stařec a moje žena je pokročilého věku. Izák se narodil Abrahámovi a Sáře v době, kdy už nedoufali mít potomky. V pozdním věku přišel k matce Anně prorok Samuel, nyní se táž situace opakuje při zrození Jana Křtitele. Apokryfní vypravování připisuje podobné zrození i Panně Marii. Jaký smysl má tato okolnost? Je to předznamenání narození samého Ježíše z Ducha svatého a zdůrazňuje se tím i důležitá pravda, platící pro všechny křesťany, na kterou se snadno zapomíná: příchod každého člověka na svět je v Božím plánu a rodiče jsou nástrojem v rukou Prozřetelnosti. Každý, kdo se spasí, se rodí z Ducha svatého a každý lidský život je velký div Boží lásky. Biblický Bůh se často nazývá „Bohem živým“, je ten, „kdo žije a kraluje“, a proto je to on, který dává život lidem jako nejkrásnější dar.

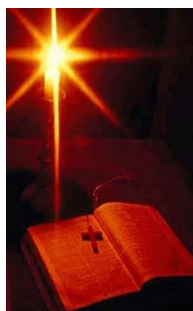
Ty však zůstaneš bez řeči. Evangelium ten trest připisuje nevěře Zachariášově. Je tu zřejmý protiklad mezi ním a Pannou Marií, která je blahoslavená, protože uvěřila (Lk 1,45). Je to však trest zvláštní. Církevní Otcové tomu hleděli dát význam symbolický. Sv. Řehoř Naziánský používá slovní hříčky. Sv. Jan se měl stát hlasem volajícím na poušti (Lk 3,4), který připravoval zjevení Božího Slova. Slušelo se tedy, aby předcházelo mlčení.

Před Božím hlasem oněmí všechny hlasy lidské. Jiní zase uvádějí v souvislost Zachariášův trest s jeho nevěrou. Hlasem se dorozumíváme s lidmi. Má-li naše řeč mít opravdový smysl, musíme lidem důvěřovat, vzít vážně to, co oni hovoří k nám. Pak teprve můžeme něco povědět jim. V rozhovoru s Bohem je tomu podobně. Nejdříve musíme slyšet to, co on mluví k nám, pak teprve dostanou sílu slova proseb, které k Bohu vysíláme. Modlitba je totiž rozhovor a ten předpokládá důvěru. Kde chybí, zaniká modlitba, člověk před Bohem oněmí. To však je skutečný trest. Napraví se obnovením víry.

PÁTEK - 20. PROSINCE 2024 - „O CLAVIS DAVID“

*Ó Klíči Davidův a žezlo Izraelova domu,
ty otvíráš, a nikdo nezavře, ty zavíráš, a nikdo neotevře:
přijď a vyved' z vězení ty, kdo jsou spoutáni v temnotách a stínu smrti.*

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: "Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou!" Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: "Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce." Maria řekla andělovi: "Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám." Anděl jí odpověděl: "Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného." Maria řekla: "Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova." A anděl od ní odešel. (Lk 1,26-38)

Zdravas, milosti plná. V našem slovníku už má milost význam skoro výhradně náboženský. Mluvíme o milosti posvěcující, pomáhající, svátostné apod. Když oslovil anděl Pannu Marii tímto zvláštním titulem, máme hned na mysli vrcholnou svatost Boží Matky, její neposkvrněné početí. Pro řecké čtenáře evangelia mělo toto slovo ještě dozvuky z profánního užívání. Řecké charis původně znamená krásu, půvab. Doslova tedy prohlásil anděl Marii, že je nejkrásnější. To však zní dnes v našich uších příliš světsky. A přesto to stojí za uvážení. Milost je krása, ovšem krása věčná, která je v tomto našem světě převážně jenom vnitřní, ale jednou se projeví i navenek. Všichni lidé mají smysl pro krásu, bohužel jenom povrchní, zevnější, která brzy zmizí. Duchovní život začíná tím, že se probudí smysl pro krásu vnitřní, věčnou. To konstatoval už Platón. Křesťanství však otvírá oči daleko šířeji. Víra je objev krásy nových světů.

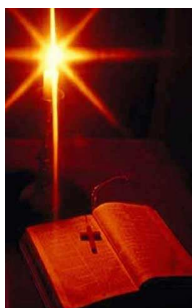
Pán s tebou. „Pán s vámi, Pán s tebou!“ byl obvyklý židovský pozdrav, který přešel i do naší liturgie, kde se často opakuje. Dáváme mu hluboký smysl. Přejeme tomu, koho tak pozdravujeme, aby Bůh byl s ním a v něm, tj. aby měl posvěcující milost. Panna Maria byla od anděla nazvána milostiplná, tedy s ní byl Pán způsobem neobyčejným. A přece nám k pochopení toho výrazu pomůže malá poznámka, kterou při jedné příležitosti pronesl Abrahám Lincoln. Někdo před ním řekl, že vždycky prosil Boha, aby mu pomáhal, a že se snažil o to, aby bojoval na straně Boží. Americký prezident však na to prohodil: „A jste si jist, že byl Bůh vždycky s vámi?“ Kdo na tu otázku může odpovědět kladně? Židé k tomu došli pozorováním dějin svého národa. Nebyli to oni, kdo hledali Boha a bojovali o jeho práva. Ale byl to Bůh, který je hledal, chránil a bojoval na jejich straně. Uvěřili tedy, že je Bůh s nimi. Někdy se cítili opuštěni i oni. Ale měli příslib, že na konci jejich historie přijde ten, kdo bude mít jméno Emanuel (Iz 7,14), tj. Bůh s námi, Kristus, syn Marie a Syn Boží.

Porodíš syna. V Marii se tedy uskutečňuje vrcholný okamžik židovských dějin. Bůh sestoupil, přišel na zem, je s námi. Ale přišel zvláštním způsobem. Na Sinaji se zjevil v kouři, v blesku a hromu. Lidé se ho tedy báli. Vidět Boha znamenalo zemřít (srv. Iz 6,5). Narozeného dítěte se nikdo nebojí. Bůh tu přichází ve slabosti. Ale je tu ještě něco daleko důležitějšího. Nepřichází sám, ale zrodí ho lidská žena. Je tedy Syn Boží a Syn člověka současně. Tato základní pravda naší víry se stává i programem celého duchovního života křesťanů. Všecko dobré, co děláme, má počátek v milosti Boží. Bůh nám vnukl myšlenku dobrého skutku a dal sílu k jeho provedení. Ale současně je to i náš vlastní skutek, naše dílo a jakoby naše dítě. Nejlépe to vidíme u modlitby. Duch svatý jí dává vstup na nebe, ale my ji recitujeme, dáváme jí místo zde na zemi. Máme všichni podíl na tajemství Mariině. Dobro je ve světě z Boha a z nás, protože i s námi je Bůh.

SOBOTA - 21. PROSINCE 2024 - „O ORIENS“

*Ó Vycházející,
jase věčného světla a slunce spravedlnosti:
přijď a osvět' ty, kdo jsou v temnotách*

Maria se vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: "Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně! Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!" (Lk 1,39-45)

Požehnaná ty mezi ženami. Často se vyskytuje v Bibli požehnaní. Je to opak zlořečení. Už v samém počátku Genese se s tím slovem setkáváme. Bůh stvořil ryby v moři, ptáky ve vzduchu. Viděl, že je to dobré. Tedy je požehnal (Gn 1,22). Proto rostou a stále se množí.

To požehnání Boží jim dalo plodnost. Důrazněji se to opakuje při stvoření člověka. „Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: „Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji!“ (Gn 1,27-28). Nyní oslovuje Pannu Marii jako nejvíc požehnanou ze všech žen. Její plodnost dosahuje vrcholu, protože zrodí samého původce života. Ale tím se stává i nejpodobnější Bohu Otci, který od věčnosti rodí Syna. Mateřství je samo v sobě největší div přírody. V souvislosti s mateřstvím Panny Marie se stává odleskem tajemství Boha samého a jeho vnitřního života.

Dítě se mi v lůně radostně pohnulo. Někteří duchovní autoři, když mluví o tomto verši evangelia, užívají výrazu „mateřství apoštolské“. Tradice věří, že byl sv. Jan Křtitel posvěcen v lůně své matky při příchodu Panny Marie. Plyne to z všeobecného principu: Kdo je sám posvěcen, posvěcuje ty, s kterými přichází do styku. Židovský filosof z doby Kristovy Filon Alexandrijský rozebírá větu, která se tehdy ve školách vysvětlovala jako začátek moudrosti: „Poznej sám sebe!“ Které poznání sebe je nejdůležitější? Filón odpovídá: Není to poznání svého těla, lékařské, ani poznání psychologické, ale poznání morální. Poznej, co jsi schopen udělat a čím se můžeš stát. I on, ačkoli není křesťan, poznal z četby Starého zákona, že největší důstojností člověka je přijmout Boží Slovo, stát se Božím a posvětit celý svět.

Blahoslavená, která jsi uvěřila. Když mluví teologové o Bohorodičce, rozlišují mateřství fyzické a morální. Fyzické znamená tělesné, viditelný příchod na svět. Je to fyziologický pochod. Mateřství morální je duchovní skutečnost. Uskutečňuje se na prvním místě ve víře. Víra totiž znamená přijmout Boží myšlenku, vzít ji za svou. Boží myšlenky jsou plodné, stávají se zdrojem inspirací. Nejlépe to vidíme z protikladu. Špatnými a neužitečnými myšlenkami se zamotáváme jako do klubka vlastní neužitečnosti, jsme nespokojeni, rozrušeni. Myšlenka Boží nás naopak postaví na nohy, dává nám iniciativu a sílu. Často mění i život. Sv. Antonín Poustevník, když byl ještě mladý, zaslechl v kostele četbu Písma: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej svůj majetek a rozdej chudým!“ (Mt 19,21). I my to čteme a slyšíme, ale obvykle to necháme projít. Sv. Antonín vzal tu myšlenku za svou a celý život se tím změnil. Maria přijala s vírou slova naděla a stala se Matkou Boží.

NEDĚLE - 22. PROSINCE 2024 - „O REX“

Ó Králi národů,

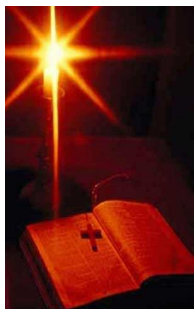
*jimi vytoužený, úhelný kameni, který rozdělené spojuješ vjedno:
přijď a spas člověka, kterého jsi utvořil z prachu země.*

PONDĚLÍ - 23. PROSINCE 2024 - „O EMMANUEL“

Ó Emanueli,

*Králi a Zákonodárce náš, očekávání a spáso národů:
přijď a zachraň nás, Pane, náš Bože.*

Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina: narodil se jí syn. Když její sousedé a příbuzní uslyšeli, že jí Pán prokázal velikou milost, radovali se s ní. Osmého dne přišli obřezat dítě a chtěli mu dát po jeho otci jméno Zachariáš. Jeho matka na to řekla: "Ne, ale bude se jmenovat Jan!" Namítli jí: "Tak se nikdo z tvého příbuzenstva nejmenuje." Posunky naznačovali jeho otci, jaké by mu chtěl dát jméno. On si vyžádal tabulku a napsal: "Jeho jméno je Jan." Všichni se tomu podivili. Ihned se mu uvolnila ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha. Všech jejich sousedů se zmocnila bázeň a po celém judském pohoří se mluvilo o všech těch událostech. Všichni, kdo to uslyšeli, uvažovali o tom v srdci a ptali se: "Co asi z toho dítěte bude? Vždyť ruka Páně byla s ním!" (Lk 1,57-66)

Obřízka. Je to zvláštní zvyk, který se dodnes vyskytuje u mnoha národů. Obyčejně se to považuje za znak dospělosti, schopnosti vstoupit v manželství. Znamená to tedy, že obřezaný je uznán za člena kmene. Židé to převzali jako starý zvyk. Být neobřezaným se považovalo za hanbu (srv. Joz 5,9). Ale přináležitost ke kmeni měla u Židů náboženský ráz. Izraelský národ si byl totiž vědom, že uzavřel s Bohem zvláštní smlouvu. Obřezaný Žid má tedy zvláštní povinnosti a privilegia, ze kterých jsou vyloučeni neobřezaní pohané. Proto se ten obřad konal ne až při přechodu k dospělosti, ale už osmého dne po narození. Krev, která tu při operaci vyteče, se u pozdějších Židů začala jmenovat „krev smlouvy“. Křesťané od tohoto obřadu upustili. Ale i oni zdůrazňují při křtu, že musí přináležet k Božimu lidu a že uzavírají s Bohem životní smlouvu.

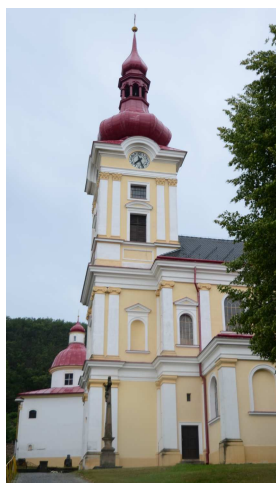
Bude se jmenovat Jan. Jméno se dítěti dávalo při obřízce jako u nás při křtu, obyčejně po dědovi. Zachariáš už byl starý, a proto chtěli příbuzní nazvat jeho syna po něm. A přece dostal jméno, které nikdo v příbuzenstvu neměl. Jistě i to je z Boží strany výraz nějakého zjevení, znamená to něco, nad čím se mají všichni zamyslet. Židé se tomu opravdu divili, ale bylo jim snazší pochopit zvláštnost této okolnosti. V tradičním prostředí dával jméno otec. Vyjadřoval tím, že syn pochází z něho a že má nad ním rodová práva. Když dal jméno stejné, jako měl on sám nebo jaké bylo v rodině zvykem, naznačoval tím naději, že bude syn věrný příbuzenstvu, že bude pokračovat v práci, kterou dělala rodina. Mít jméno neznámé naznačovalo, že se od ostatních odloučí. Tak tomu bylo často u proroků. Bůh sám jim změnil jména. Od té doby šli za úkolem, který jim svěřil on. I dnes se stále opakuje podobný Boží zásah. Kněží, řeholníci, laici, kteří mají zvláštní poslání v církvi, vyšli z křesťanských rodin. Ale pak se věnují práci, kterou jim svěřil Bůh, a nesmějí se dát svázat požadavky blízkých příbuzných a známých.

Obřízka duchovní. Obřízka je vnější obřad, který neodpovídá našemu dnešnímu vkusu. Ale to je podřadné. I Židy napomínali často proroci, že mají být věrni tomu, co obřad znamená. Jeremiáš se k této myšlence častěji vrací. Obřízka těla znamená málo, zůstane-li

„neobřezané srdce“ (Jer 9,24n). Jen tak můžeme být v upřímném vztahu s lidmi i s Bohem. Ezechiel pak předpovídá, že tuto duchovní obřízku provede sám Bůh, až navštíví znovu a definitivně svůj lid. Nedivíme se tedy, že užívá tohoto obrazu rád i sv. Pavel a upozorňuje výslovně, že se v tomto případě předpovědi proroků už splnily, a to způsobem výjimečným: křtem jsme přiřazeni k samému Kristu. Musíme si být tedy vědomi smlouvy, kterou jsme s ním uzavřeli a zříkat se denně „skutků těla“ (Kol 2,11n) tak, abychom s ním žili na věky.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

**SVŮJ DAR MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE
NA EMAIL: josef.benicek@seznam.cz**

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

Záchrana lidského světa není než v srdci

Projev prezidenta ČSSR Václava Havla

pro obě sněmovny Kongresu Spojených států amerických, Washington. 21. února 1990

Vážený předsedo, vážený pane prezidente, vážení Senátoři a členové Kongresu, dámy a pánové,

mí poradci mi poradili, abych při této významné příležitosti promluvil česky. Nevím proč. Snad chtěli, abyste se potěšili lahodným zvukem mého mateřského jazyka.

Když mne 27. října loňského roku naposledy zatýkali, nevěděl jsem, jestli to je na dva dny nebo na dva roky.

Když mi přesně měsíc poté řekl rockový hudebník Michael Kocáb, že budu asi navržen do funkce prezidenta, myslel jsem, že to je jeden z jeho obvyklých žertů.

Když mne 10. prosince 1989 můj přítel herec Jiří Bartoška navrhl na velkém mítinku v Praze jménem Občanského fóra do úřadu prezidenta republiky, považoval jsem za vyloučené, že mne náš parlament, zděděný po předchozím režimu, může do tohoto úřadu zvolit.

Když jsem byl o devatenáct dní později jednomyslně zvolen prezidentem své země, netušil jsem, že za necelé dva měsíce budu mluvit před tímto slavným a mocným parlamentem, a že má slova budou přímo sledovat milióny lidí, kteří o mně nikdy neslyšeli, a že stovky politiků a politologů budou odborně zkoumat každé slovo, které řeknu.

Když mne 27. října zatýkali, žil jsem v zemi, kde vládla nejkonzervativnější komunistická vláda v Evropě a celá společnost dřímala pod příkrovem totalitního systému.

Dnes, po necelých čtyřech měsících, k vám promlouvám jako představitel země, která se vydala na cestu k demokracii, v níž je plná svoboda slova, která se připravuje na svobodné volby, chce budovat prosperující tržní ekonomiku a dělat svou vlastní zahraniční politiku.

Je to všechno zvláštní. Ale já tu nejsem proto, abych mluvil o sobě a o svých pocitech, anebo pouze o své zemi. To, co jsem tu řekl, jsem řekl proto, abych na případu drobném, ale zato mně dobře známém ilustroval cosi obecného a důležitého.

Totíž že žijeme ve velmi zvláštní době. V době, kdy se tvář lidského světa najednou mění takovou rychlostí, na kterou jsou krátké všechny dosud známé politologické tachometry.

My, dramatici, kteří musíme umět vtěsnat do dvouhodinové hry celý lidský život nebo i celou historickou éru, tak tak této rychlosti rozumíme. A činí-li to potíže nám, jak by to nemělo činit ještě větší potíže politologům, kteří zkoumají po celý život převážně jen oblast pravděpodobného a musí mít s nepravděpodobným ještě menší zkušenosti než my, dramatici. Pokusím se vyložit, proč si myslím, že rychlost změn v mé zemi, ve střední a východní Evropě a samozřejmě v samotném Sovětském svazu se tak významně zapisuje do tváře soudobého světa jako celku a proč se dotýká osudu všech, tedy i vás, Američanů. Rád bych se nad tím zamyslel - nejdřív z hlediska politického a pak z hlediska takřikajíc filozofického.

Dvakrát ve dvacátém století hrozila světu katastrofa, dvakrát byla jejím rodištěm Evropa a dvakrát jste museli spolu s jinými i vy, Američané, zachraňovat Evropu, celý svět i sebe samé. Při prvním zachraňování jste hodně pomohli i nám, Čechům a Slovákům. Díky podpoře vašeho prezidenta Wilsona mohl náš první prezident Tomáš Garrigue Masaryk založit náš novodobý stát. Založil jej, jak víte, na principech, na kterých byly založeny Spojené státy americké, jak o tom svědčí jeho rukopis uložený v Knihovně Kongresu.

Mezitím Amerika velice vospěla. Stala se nejmocnějším státem světa a pochopila i odpovědnost, která z toho vyplývá. Důkazem jsou statisíce vašich mladých občanů, kteří padli za osvobození Evropy i hroby amerických letců a vojáků na československé půdě

Stala se však i jiná věc: objevil se Sovětský svaz, začal mohutnět a nesmírné oběti svého lidu trpícího pod totalitní vládou proměnil v sílu, která z něho udělala po druhé světové válce druhý nejmocnější stát světa. Stát, který právem naháněl hrůzu, protože nikdo nevěděl, co kdy přeletí jeho vládcům přes nos a kdy a kterou zemí se rozhodnou dobýt a uvrhnout do takzvané sféry svého vlivu, jak se to v politickém jazyce nazývá.

To všechno nás naučilo vidět svět bipolárně: jako dvě ohromné síly, z nichž jedna brání svobodu a druhá nahání hrůzu. Evropa se stala hlavní třecí plochou těchto dvou sil a tudíž i jedinou obrovskou zbrojnicí rozdělenou napůl. Přičemž jedna půlka této zbrojnice plynule přecházela do oné hrůzyplné mocnosti, zatímco druhá - ta svobodná - sousedila s oceánem a nechtěla-li být do něj zahrnuta, musela si spolu s vámi vybudovat komplikovaný bezpečnostní systém, kterému zřejmě vděčíme za to, že ještě existujeme.

Takže jste možná přispěli k záchraně nás, Evropanů, světa, a tím i sebe samých potřeb: pomohli jste nám dožít se těchto dnů - a to dokonce bez horké války - jen s válkou studenou. A teď se tedy děje to, co se děje: totalitní systém v Sovětském svazu a ve většině jeho satelitů se rozkládá a naše národy hledají cestu k demokracii a nezávislosti.

Prvním dějstvím tohoto pozoruhodného dramatu bylo, že pan Gorbačov a jeho spolupracovníci, konfrontováni se smutnou realitou své země, začali svou "perestrojku". Ani oni tehdy zřejmě netušili, co všechno se tím dá do pohybu a jak rychlý ten pohyb bude. O gigantickém množství rostoucích problémů, dřímajících pod naslédle nehybnou maskou socialismu, jsme věděli samozřejmě dost, ale že stačí tak málo, aby se tyto problémy v celé své šíři vyjevily a tužby národů v celé své síle ozvaly, to jsme asi nevěděli nikdo. Masky spadla tak rychle, že doslova nemáme ani čas se tomu v návalu práce divit.

Co to všechno pro svět perspektivně znamená? Zřejmě několik věcí: jelikož jde, jak jsem pevně přesvědčen, o proces historicky nezvratný, začne Evropa především znovu hledat svou vlastní identitu a nebude už nucena být onou napůl rozdělenou zbrojnicí. Možná to vytváří naději, že dříve nebo později nebudou už vaši chlapi muset střežit a případně zachraňovat svobodu v Evropě, protože si ji Evropa konečně bude schopna pohlídat sama.

Ale to není pořád ještě to hlavní: hlavní se mi zdá být, že tyto převratné změny nám umožní konečně se vymanit z poněkud už přežilé kazajky bipolárního vidění světa a vstoupit konečně do éry multipolarity. Totiž do éry, v níž budou všichni - velcí i malí - bývalí otroci i bývalí páni - tvořit to, co váš velký prezident Abraham Lincoln nazval "The Family of Man". Umíte si představit, jakou úlevu by to přineslo té části světa, která se - ačkoli největší - z jakýchsi důvodů nazývá třetí?

Myslím, že se nehodí, abych na tomto místě jen všeobecně teoretizoval. Budu tedy konkrétnější:

1) Jak jistě víte, většina důležitých vojenských i jiných evropských konflamací po staletí tradičně začínala i končila přímo na území dnešního Československa, anebo s tímto prostorem nějak souvisela. Posledním příkladem nám budiž druhá světová válka. Je to pochopitelné: ať se nám to líbí nebo ne, ležíme v samém středu Evropy, díky čemuž nemáme výhled na moře, ani skutečné námořnictvo. Proč to ale říkám: politická stabilita v naší zemi je tradičně důležitá pro celou Evropu. Je tomu tak i dnes. Vláda národního porozumění, současné Federální shromáždění, další státní orgány i já osobně ručíme za tuto stabilitu do svobodných voleb, které plánujeme na červen.

Rozumíme všem nesmírně komplikovaným důvodům, především vnitropolitickým, pro které Sovětský svaz nemůže svá vojska stáhnout od nás tak rychle, jak k nám tato vojska v roce 1968 přišla. Chápeme, že arzenály, které se tu dvacet let budovaly, nelze odnést za noc. Přesto bychom rádi v našich bilaterálních jednáních se Sovětským svazem dosáhli toho, aby v zájmu politické stability u nás bylo do voleb co nejvíce sovětských jednotek odsunuto. Čím úspěšnější budou tato jednání, tím lépe budou naši nástupci, vzeší ze svobodných voleb, zaručovat politickou stabilitu v naší zemi i po volbách.

2) Často slyším otázku, jak nám Spojené státy mohou dnes pomoci. Má odpověď je paradoxní, jako ostatně celý můj život: nejvíc nám pomůžete, když pomůžete Sovětskému svazu na jeho sice nezvratné, ale přesto nesmírně komplikované cestě k demokracii. Je to cesta daleko komplikovanější, než jakou mohou jít jeho bývalí evropští satelité. Víte asi sami nejlépe, jak rychle podpořit nenásilný vývoj tohoto obrovského mnohonárodnostního tělesa k demokracii a ke svébytnosti všech jeho národů. Nepřísluší mi proto vám radit. Mohu jen říct, že čím dřív, rychleji a pokojněji se Sovětský svaz začne ubírat po cestě skutečné politické plurality, respektu k právům národů na svébytnost a k fungující, tedy tržní ekonomice, tím lépe bude nejen pro Čechy a Slováky, ale pro celý svět. A tím dřív i vy budete schopni zmenšovat břemeno vojenského rozpočtu, který musí americký lid nést. Metaforicky řečeno: milióny, které teď dáte na východ, se vám brzy vrátí v podobě ušetřených miliard.

3) Není pravda, že český spisovatel Václav Havel chce zítra zrušit Varšavský pakt a pozítří dokonce NATO, jak o něm píší někteří snaživí novináři. Václav Havel si pouze myslí to, co tu už řekl: že američtí vojáci by neměli být dalších sto let odtrženi od svých maminek jen proto, že Evropa není schopna být garantem světového míru, kterým by být měla, aby aspoň trochu napravila to, že dala světu dvě světové války.

Evropa se musí vzpamatovat dříve nebo později do své vlastní existence a sama rozhodnout, kolik a čích vojáků potřebuje k tomu, aby její vlastní bezpečnost a všechny širší vazby této její bezpečnosti vysílaly paprsky míru do celého světa. Václav Havel nerozhoduje o tom, o čem mu rozhodovat nepřísluší. Přimlouvá se pouze za skutečný mír a za rychlou cestu k němu.

4) Československo se domnívá, že by se měl brzo konat plánovaný summit států účastnících se helsinského procesu, a že by mimo to, co má v plánu udělat, měl udělat i cosi víc: rozhodnout, že takzvané Helsinky 2, plánované zatím na rok 1992, nejen mohou být dřív, ale především že by měly být čímsi daleko významnějším, než čím se dosud zdálo, že budou. Podle našeho názoru by se měly stát jakýmsi ekvivalentem dosud nekonané mírové konference v Evropě, který by konečně udělal tečku za druhou světovou

válkou i všemi jejími neblahými důsledky, který by oficiálně včlenil spojující se budoucí demokratické Německo do nové celoevropské struktury a rozhodl o jejím bezpečnostním systému. Tento systém by přirozeně musel mít své vazby na tu část zeměkoule, kterou lze nazvat "helsinská" a která se rozprostírá od Vladivostoku k Aljašce. Hranice evropských států, které by ostatně měly hrát stále bezvýznamnější roli, by měly být už konečně právoplatně stvrzeny společnou regulérní smlouvou. Že základem a předpokladem takové smlouvy by musel být obecný respekt k lidským právům, skutečná politická pluralita a skutečně svobodné volby, je víc než samozřejmé.

5) Vítáme samozřejmě i iniciativu pana prezidenta Bushe, v zásadě přijatou už i panem Gorbačovem, díky které by se měly radikálně snížit stavy sovětské a americké armády v Evropě. Je to vynikající impuls pro probíhající vídeňská jednání a vytváří velmi dobré podmínky nejen pro naše úsilí o co nejrychlejší odchod sovětských vojsk z Československa, ale nepřímou i pro náš úmysl výrazně snižovat stav československé armády, nepřiměřeně mohutné v přepočtu na počet obyvatel. Kdyby bylo Československo nuceno se proti někomu bránit, což, doufejme, nebude, pak bude schopno se ubránit s podstatně menší armádou, protože tentokrát by jeho vojenská obrana byla - nejen po desetiletích, ale dokonce po staletích - podepřena společnou a nedělitelnou vůlí obou jeho národů i jeho státního vedení. Svou draze vykoupenou svobodu, nezávislost a znovu se rodící demokracii si už vzít nedáme. Pro pořádek dodávám, že jakékoli naše kroky nechtějí komplikovat vídeňská jednání, ale naopak je usnadňovat.

6) Československo se vrací do Evropy. V zájmu obecném a tím i svém chce tento svůj návrat - politický i ekonomický - koordinovat s ostatními navrátilci, to znamená především se svými sousedy Poláky a Maďary. Pro koordinaci těchto návratů děláme co můžeme. A zároveň děláme co můžeme pro to, aby nás byla Evropa schopna - jakožto své zbloudilé děti - opravdu přijmout. To znamená, aby se nám otevřela a aby své struktury - formálně sice evropské, ale de facto západoevropské - začala v tomto směru transformovat. Tak ovšem, aby to nebylo na její úkor, ale naopak k jejímu prospěchu.

7) Řekl jsem to už v našem parlamentě a v tomto parlamentu, daleko architektonicky hezčím, bych to rád opakoval: Československo se po dlouhá léta - jsouc jen bezvýznamným satelitem kohosi - vylhávalo ze své spoluodpovědnosti za svět. Musí proto teď hodně dohánět. Mluvím-li tu tak dlouho a o tolika důležitých věcech, pak pouze proto, že mám - spolu se svými spoluobčany - pocit provinění za naši dosavadní odsouzeníhodnou pasivitu a docela obyčejný pocit dluhu.

8) Last but not least: radujeme se samozřejmě z toho, že se vaše země pohotově snaží podepřít i naši čerstvě se obnovující demokracii. Oba naše národy přijaly s pohnutím velkorysě nabídky, které na pražské univerzitě, jedné z nejstarších v Evropě, tlumočil před několika dny pan ministr Baker. Jsme připraveni o nich jednat.

Ladies and Gentlemen, jsem prezidentem teprve dva měsíce a nechodil jsem do žádné prezidentské školy. Mou jedinou školou byl život. Proto vás nechci příliš dlouho zatěžovat svými politickými úvahami a přejdu raději k oblasti, která je mi bližší. K tomu, co jsem nazval filozofickou stránkou oněch změn, které se odehrávají sice v našem koutu světa, ale které se dotýkají všech.

Dokud je člověk člověkem, bude demokracie v plném slova smyslu vždycky jen ideál, k němuž se lze - jako k obzoru - lépe či hůř přibližovat, kterého však nikdy nelze úplně dosáhnout. Proto i vy se k demokracii pouze blížíte. Máte tisíce nejrůznějších problémů,

jako ostatně všechny země. Máte však jednu velkou výhodu: k demokracii se souvisle blížíte už přes dvě stě let a vaše cesta nebyla nikdy přetřata totalitním systémem. Češi a Slováci, navzdory humanistické dimenzi svých historických tradic, které lze sledovat až do prvního tisíciletí po Kristu, se blížili k demokracii jen dvacet let mezi dvěma světovými válkami a teď tři a půl měsíce, které uplynuly od 17. listopadu loňského roku.

Jakou máte proti nám výhodu, je na první pohled zřejmé. Totalitní systém komunistického typu přinesl našim dvěma národům, Čechům a Slovákům - podobně jako všem národům Sovětského svazu a dalších zemí, které si Sovětský svaz svého času podmanil - bezpočet mrtvých, nezměrnou paletu lidského strádání, hluboké ekonomické zaostávání, a především ohromné lidské ponížení. Přinesl hrůzy, které vy jste naštěstí nepoznali. Zároveň nám ale dal - aniž samozřejmě chtěl - něco dobrého: zvláštní schopnost nahlédnout občas i trochu dál, než kam může nahlédnout ten, kdo tuto trpkou zkušenost nepodstoupil. Člověk, který se nemůže hýbat a aspoň trochu normálně žít, protože je zavalen balvanem, má víc času přemýšlet o svých nadějích, než ten, kdo takto zavalen není. Co tím chci říct: my všichni se musíme od vás mnoha věcem učit, od toho, jak vzdělávat své potomky, přes to, jak volit své poslance, až po to, jak organizovat hospodářský život, aby vedl k prosperitě a ne k bídě. Ale nemusí to být jen pomoc vzdělaného, mocného a bohatého někomu, kdo nic nemá a tudíž nemá co nabídnout.

I my můžeme něco nabídnout: totiž svou zkušenost a poznání, které z ní vzešlo. Je to téma na knihy, z nichž mnohé byly už napsány a mnohé teprve napsány budou. Já se tu proto omezím jen na jednu myšlenku. Specifická zkušenost, o níž tu hovořím, mi dala mimo jiné jednu velikou jistotu: vědomí předchází bytí a nikoli naopak, jak tvrdí marxisté. Proto i záchrana tohoto lidského světa není nikde jinde než v lidském srdci, lidském rozmyslu, lidské pokoře a lidské odpovědnosti.

Bez globální revoluce ve sféře lidského vědomí se nezmění nic k lepšímu ani ve sféře lidského bytí a cesta tohoto světa ke katastrofě, ať už ekologické, sociální, populační či celkově civilizační, bude neodvratná. Nehrozí-li nám dnes už světová válka, ani to, že zeměkoule vybuchne díky nesmyslným horám nashromážděných nukleárních zbraní, pak to neznamena, že je definitivně vyhráno. Vyhráno zdaleka není.

Do "rodiny člověka" máme velmi daleko; dokonce se tomu ideálu spíš vzdalujeme než přibližujeme. Zájmy osobní, sobecké, státní, národní, skupinové i - chcete-li - firemní stále ještě povážlivě převládají nad zájmy vskutku obecnými a globálními. Stále jsme ještě poplatní zhoubnému a veskrze pyšnému dojmu, že člověk je vrcholem stvoření a nikoli jen jeho součástí a že tudíž smí cokoli. Stále ještě mnoho lidí říká, že jim nejde o sebe, ale o věc, ale přitom jim jde prokazatelně o sebe a nikoli o věc. Stále ještě ničíme planetu, která nám byla svěřena, i její okolí. Stále ještě zavíráme oči před rostoucími sociálními, civilizačními i etnicko-kulturními konflikty dnešního světa. Čas od času říkáme, že anonymní megamašinerie, které jsme si vytvořili, nám neslouží, ale naopak nás zotročují, stále ale nic neděláme pro to, aby tomu tak nebylo.

Jinými slovy: stále ještě neumíme postavit morálku nad politiku, vědu a ekonomiku. Stále ještě nejsme schopni pochopit, že jedinou skutečnou páteří všeho našeho konání - má-li být mravné - je odpovědnost. Odpovědnost k něčemu vyššímu, než je má rodina, má země, můj podnik, můj prospěch. Odpovědnost k řádu bytí, do něhož se všechno naše konání nesmazatelně zapisuje a kde se teprve a jen spravedlivě zhodnocuje. Tlumočnickem mezi námi a touto vyšší autoritou je to, co se tradičně nazývá lidské svědomí.

Podřídím-li své politické chování tomu imperativu, který mi zprostředkovává mé svědomí, nemohu toho moc zkazit. Kdybych se naopak neřídil tímto hlasem, nepomohlo by mi v politice ani deset prezidentských škol, kde by učilo dva tisíce nejlepších politologů světa. Proto jsem se odhodlal i já - po dlouhém vzdorování - převzít posléze na sebe břímě politické odpovědnosti.

Nejsem první ani poslední intelektuál, který to udělal. Mám naopak pocit, že jich bude stále víc. Je-li naděje světa ve sféře lidského vědomí, pak je víc než pochopitelné, že se nemohou právě intelektuálové vyhýbat donekonečna své spoluodpovědnosti za svět a zakrývat svou nechuť k politice údajnou potřebou být nezávislí. Je snadné mít v programu nezávislost a přitom nechat na jiných, aby ten program uskutečňovali. Kdyby takto mysleli všichni, brzy by nebyl nezávislý nikdo.

Myslím, že vy, Američané, byste pro tento druh úvah měli mít pochopení. Anebo to snad nebyli ti nejlepší duchové vaší země, vlastně by se dalo říct intelektuálové, kteří napsali vaši slavnou Deklaraci americké nezávislosti, Listinu občanských práv a vaši Ústavu a kteří - a to hlavně - převzali na sebe praktickou odpovědnost za jejich uskutečňování? Dělník z Braníka v Praze, o němž se zmínil váš prezident ve své letošní Zprávě o stavu Unie, není zdaleka jediným člověkem v Československu, a tím méně na světě, který se těmito velkými texty inspiruje. Inspirují nás všechny. Inspirují nás navzdory tomu, že jsou víc než dvě stě let staré. Inspirují nás k tomu, abychom byli občané.

Když Thomas Jefferson napsal, že "Vlády států odvozují svou spravedlivou moc ze souhlasu občanů", byl to prostý a důležitý akt lidského ducha. Smysl tomuto aktu ale dalo to, že jeho autor ho zaručil také svým životem. Nebylo to jen slovo, byl to rovněž čin.

Končím tím, čím jsem začal: dějiny se zrychlily. Věřím, že to bude opět lidský duch, který si tohoto zrychlení povšimne, pojmenuje ho a své slovo promění v čin.

Děkuji vám.

Nevím, zda vím, co je to zázrak

Projev prezidenta ČSFR Václava Havla při přivítání papeže Jana Pavla II. v Praze,
Praha-Ruzyně, 21. dubna 1990

Vaše Svatosti, milí spoluobčané,

nevím, zda vím, co je to zázrak. Přesto se odvažuji říct, že jsem v tomto okamžiku účastníkem zázraku: člověk, který byl ještě před šesti měsíci zatýkán jako nepřítel svého státu, vítá dnes jako jeho prezident prvního papeže v dějinách katolické církve, který stanul na půdě, kde tento stát leží.

Nevím, zda vím, co je to zázrak. Přesto se odvažuji říct, že budu dnes odpoledne účastníkem zázraku: na tomtéž místě, kde se před pěti měsíci - v den, kdy jsme se radovali ze svatořečení Anežky České - rozhodovalo o budoucnosti naší země, bude dnes hlava

katolické církve sloužit mši svatou a pravděpodobně děkovat naší světici za její přímluvu u toho, kdo má ve svých rukou tajemný běh všech věcí.

Nevím, zda vím, co je to zázrak. Přesto se odvažuji říct, že jsem v tomto okamžiku účastníkem zázraku: do země zdevastované ideologií nenávisti přijíždí posel lásky; do země zdevastované vládou nevzdělanců přijíždí živoucí symbol vzdělanosti; do země donedávna ničené ideou konfrontace a rozdělení světa přijíždí posel míru, dialogu, vzájemné tolerance, úcty a laskavého porozumění, zvěstovatel bratrské jednoty v různosti.

Po dlouhá desíletí byl z naší vlasti vyháněn duch. Mám tu čest být svědkem okamžiku, kdy její půdu líbá apoštol duchovnosti. Vaše Svatosti, vítám Vás v Československu!

Dějiny v naší zemi přestaly téct proti proudu svědomí

Projev prezidenta ČSFR Václava Havla
na setkání papeže Jana Pavla II. s představiteli kultury
Praha, Pražský hrad, 21. dubna 1990

Vaše Svatosti,

v jedné své básni se tážete: "Což mohou dějiny téct proti proudu svědomí?" Je zřejmé, co jste tímto zvoláním mínil: že natrvalo proti proudu svědomí dějiny téct nemohou. Měl jste pravdu a spolu s Vámi měli pravdu všichni, kdo neztráceli naději. V naší zemi - tak jako i v zemích mnoha našich sousedů a bratrů - tekly dějiny dlouho proti proudu svědomí. Nemohly však proti němu téct natrvalo. Proto mám dnes tu velkou čest, že Vás mohu uvítat v tomto prastarém sídle českých králů a později československých prezidentů.

Vítám vás zde především jako hlavu katolické církve a raduje se spolu se všemi katolíky z toho, že jste přijal pozvání našich národů a přijel do naší země.

Vítám Vás jako křesťana, z jehož příjezdu se neradují pochopitelně jen katolíci, ale spolu s nimi všichni křesťané. Ale nejen to: jsem pevně přesvědčen, že spolu s křesťany se z Vašeho příjezdu radují i všichni ostatní, všichni lidé dobré vůle.

Vítám Vás zde, Vaše Svatosti, rovněž jako Slovana, který rozumí naší řeči a sám jí mluví, vítám Vás jako velkého syna bratrského polského národa.

Možná též proto, že jste poznal na vlastní kůži nelidskost totalitního systému, spojil jste svůj pontifikát s ideou lidských práv. I náš boj za svobodu vzešel z této velké ideje, i naše politika se k ní hlásí. Vítám Vás zde tedy rovněž jako našeho učitele a spolubojovníka, který dobře ví, jakou hodnotou je mír, tolerance, svoboda a úcta člověka k člověku.

Posléze Vás zde vítám jako spisovatele, intelektuála, vzdělance, muže kultury. Naše revoluce má svou zřetelně čitelnou kulturní dimenzi a kulturní tvář, což - jak jsem přesvědčen - je osobně blízké nejen mně, ale i Vám. Jsem proto rád, že jste si našel čas k tomu, abyste se tu dnes setkal s představiteli české a slovenské kultury, české a slovenské vzdělanosti.

Nakonec Vás tu vítám, dovolíte-li, prostě jako dobrého člověka.

Přijel jste v době, kdy se naše země chystá po několika desetiletích opět ke svobodným volbám. Je víc než pochopitelné, že prostor svobody, který se před námi tak rychle otevřel, v nás všech probouzí - po dlouhých létech útlaku a ponižování - přirozenou touhu po sebeuplatnění a spolu s ní i bezpočet méně dobrých vlastností, jako je například osobní ctižádost, mocenské ambice, ješitnost a řevnivé soupeření. Velmi rychle zapomínají mnozí z nás na to, co nás ještě před několika měsíci spojovalo, totiž na zájem obecný, na zájem vlasti, na zájem nadosobní, dalekosáhle přesahující všechny zájmy skupinové, partikulární a osobní. Svou návštěvou nám všem, jak pevně doufám, připomenete pravý zdroj skutečné lidské odpovědnosti, totiž její zdroj metafyzický. Pevně věřím, že nám Vaše návštěva připomene to, co právě dnes tolik potřebujeme připomenout: absolutní horizont našeho vztahování, onu tajemnou paměť bytí, do níž se každý náš čin zapisuje a v níž a skrze níž se teprve a opravdu zhodnocuje. Pevně věřím, že tváří v tvář Vaší Svatosti si uvědomíme, že nad pozemským světem našeho každodenního pachtění je to, co se od nepaměti nazývá nebem. Stále víc lidí si uvědomuje, že budoucí existence lidského rodu na této zemi je dnes asi víc než kdy dosud v rukou těch, kdo dokáží nemyslet jen na sebe, ale kdo myslí při svém konání na všechny své bližní bez výjimky. Ano, budoucnost lidstva je dnes v civilizaci ducha, odpovědnosti a lásky. Vše, co o Vás víme, napovídá, že nám svým charismatem právě toto dnes připomenete. Ani možná nevíte, jak velice takové připomenutí právě v těchto dramatických dnech potřebujeme.

Dějiny v naší zemi přestaly téct proti proudu svědomí. Nedopusťme, aby proti němu - ať už pod jakýmkoli praporem - znovu tekly. Vítám Vás, Svatý Otče, mezi námi hříšníky.

Velká lekce Václava Havla

*Byl mistrem úvah nad transcendencí,
bytím, já, lidským údělem*

GIOVANNI KARDINÁL COPPA, ČESTNÝ OBČAN DRYSIC
PRO Vatikánský deník L'OSSERVATORE ROMANO, 19. ledna 2012

I měsíc po smrti Václava Havla je pořád velmi těžké napsat o něm něco pádného, i přesto, že byl jedním ze světových protagonistů dobrodružství lidského ducha a politické činnosti v uplynulém století. Jeho dílo však bylo jeho životem. Sám to zmínil na konci 136. dopisu, který poslal z vězení manželce Olze, 10. července 1982: „stále více mi chybí psaní, a v hloubi duše jsem přesvědčen, že budu psát jedině dílo mého života“ (ed. CSEO, Bologna 1983; bohužel tato citace je vynechána jak v originálním vydání, Praha 1992, tak v italském překladu *Santi Quaranta* v Trevisu 2010). Apoteózou tohoto zásadního přesvědčení byl slavnostní pohřeb, slavený 23. prosince 2011 v pražské katedrále, za přítomnosti všech státních představitelů i dalších, příšedších z celého světa, a zvláště pak nezadržitelného davu lidí, kteří v působivém mlčení, celé hodiny sledovali posvátný obřad, prokládaný přednesem dlouhých klasických děl Dvořáka, Händela, gregoriánských a středověkých liturgických zpěvů, i národní hymny. Tak intenzivní účast nemohla

nepřipomenout velkou lekci moudrosti a pravdy, kterou Zesnulý zanechal jako dědictví budoucím. Dokonce se zdálo, jakoby jeho hlas nadále zněl z výšin věčnosti.

Havel byl totiž velkým mistrem zamyšlení moderního člověka nad velkými problémy transcendence, já, lidského údělu. Jeho myšlení bylo bez přestání přitahováno odpověďmi na tyto otázky. Odpověďmi, které vposledku vedou ke konfrontaci s Bohem. Dopisy Olze, ale také všechna ostatní díla, mezi nimi divadelní hry *Moc bezmocných*, *Dálkový výslech*, *VÁCLAV HAVEL, Prosím stručně*, jsou bohatým pramenem filozofických a existenciálních úvah, které ústí do poslední otázky o Bohu, o křesťanství, o náboženství. To vše filtrováno neklidem brázděným často pochybnostmi a protiklady, ale upřímným ve vlastním zarputilém a neuspokojitelném hledání.

Citace by byly nekonečné, je tu jen potíže výběru. Přináším pouze pár nejvýznamnějších: „Východisko z marazmu světa neznáme a bylo by projevem neodpuštělné pýchy, kdybychom se domnívali v tom málu, co děláme, nějaké zásadní východisko spatřovat a kdybychom dokonce sami sebe, svá společenství a svá životní řešení nabízeli komukoliv jako příklad toho, co jedinečně má smysl dělat“ (*Moc bezmocných*, 22, 1978).

„Perspektiva „existenciální revoluce“ je – co do svých důsledků – především perspektivou *mravní rekonstituce společnosti*, to znamená radikální obnovy autentického vztahu člověka k tomu, co jsem nazval „lidským řádem“ (a co nemůže být suplováno žádným řádem politickým). Nová zkušenost bytí; obnovené zakotvení v univerzu; nově

uchopená „vyšší odpovědnost“; znovu nalezený vnitřní vztah k druhému člověku a k lidské pospolitosti – to je zřejmě směr, o který půjde“ (*tamtéž*, 21).

„Lidstvím vzniká ovšem něco bytostně nového a na nic jiného vposledku nepřevoditelného, něco, co sice je, co ale už není spontánně v „bytí vůbec“; něco, co je, ale jaksi „jinak“, proti všemu a proti sobě samému. Bytí kladoucí si bytí jako otázku, bytí v otázce, bytí mimo bytí, postavené tváří v tvář sobě samému. Vzniká zázrak subjektu. Tajemství já. Vědomí sebe sama. Vědomí světa. Záhada svobody a odpovědnosti. Člověk tážající se, kým je a odkud a kam jde. Člověk jako ten, kdo je a zároveň ví, že je, aniž přitom ovšem své bytí plně chápe a aniž ho na druhé straně nemůže nechtít chápat. Subjekt jako ohnisko proměny bytí ve svět“ (*Dopisy Olze*, 129, 22. května 1982). „Bytí v integritě bytí – proměněno vržeností do cizoty světa ve vzpomínku a ideál – prorůstá nás svým odleskem či ozvěnou, je naší „druhou“ vržeností. A jako není úniku ze světa, v němž jsme odsouzeni žít, není ani úniku z našeho nenaplněného spojení s univerzalitou bytí, z trýznivé přítomnosti její nepřítomnosti v nás, z této trvalé výzvy k transcendenci, z tohoto volání našeho původu i cíle“ (*tamtéž*, 130, 29. května 1982). „Propadnutí pobytu je porušením rovnováhy bytostných intencí existence... Svět tohoto propadnutí roste tedy z krize lidské integrity, z krize vnitřního světa, z krize subjektu jako subjektu; je výrazem krize lidské odpovědnosti, kterou zároveň dál prohlubuje. Propadnutí pobytu je tedy pádem do bludného kruhu... Jak tento bludný kruh protrhnout? Zdá se, že existuje jediný způsob: revoluční obrat k bytí. Prvním předpokladem takového obratu je ovšem rozpoznání bludnosti tohoto kruhu. Moderní člověk se už k takovému rozpoznání, myslím, dopracoval: je obsaženo ve zkušenosti absurdity... Je to tedy zkušenost ztráty dotyku s bytím, zkušenost krachujícího osmyslnění, zkušenost lidství, které zjistilo, že se samo sobě zpronevěřilo, že „sešlo z cesty“ – a které se právě tím opět ke své cestě obrací“ (*tamtéž*, 136, 10. července).

Na toto důsledné a nesmlouvavé hledání smyslu bytí a nutnosti jej znovu získat, vidí Havel jedinou odpověď. Mnohokrát bylo řečeno, že nebyl věřící křesťan, nýbrž agnostik. To je velmi zúžený, ne-li falešný výklad. Ten, kdo zná Havlovy spisy, jeho jediná, nostalgická odpověď spočívá v hledání vyššího smyslu, s prahnutím po Bohu a Kristu: „Historická zkušenost nás učí, že skutečně smysluplné životní východisko pro člověka je obvykle to, které má v sobě prvek určité *univerzality*, které tedy není východiskem jen parciálním, přístupným jen tak či onak ohraničené komunitě a nepřenosným na jiné, ale které je naopak způsobilé být východiskem *pro kohokoliv*, předobrazem *obecného řešení*, a které tedy není výrazem jen do sebe uzavřené odpovědnosti člověka k sobě a za sebe, ale kterému je tato odpovědnost vždycky ze své podstaty odpovědností *ke světu a za svět*... Patočka říkával, že na odpovědnosti je nejzajímavější to, že ji s sebou nosíme *všude*. To znamená, že ji máme a musíme přijmout a pochopit *tady, teď*, v tomto místě prostoru a času, na něž nás Pán Bůh postavil, a nemůžeme se z ní vyhat jakýmkoliv *přesunem jinam*, ať už do indického kláštera, nebo do „paralelní polis“. Jestli únik do indického kláštera jako individuální nebo skupinové východisko u západní mládeže tak často selhává, pak je to zřejmě jen a jen proto, že takovému východisku chybí právě onen prvek univerzality (všichni lidé se nemohou odebrat do indického kláštera). Příkladem opačného východiska je křesťanství: je východiskem pro mne teď a zde, – ale *jen proto*, že je východiskem pro kohokoliv kdekoliv a kdykoliv“ (*Moc bezmocných*, 18).

„Myslím, že archetypální náboženské představy výstižně zrcadlí rozměry této dvojsmyslné podstaty lidství – od ideje ráje, této „rozpomínky“ na ztracenou účast na

integritě bytí, přes ideu pádu do světa jako vlastního aktu „oddělení“..., přes ideu posledního soudu jako naší konfrontace s absolutním horizontem našeho vztahování, až po ideu spásy jako vrcholné transcendence, oné „kvaziidentifikace“ s plností bytí, k níž se lidství vždy znovu vzpíná... Opravdu: relativně snesitelný život na tomto světě může zajišťovat jen lidství, které je orientováno „za“ tento svět, lidství, které se – každým svým „zde“ a každým svým „ted“ – vztahuje k nekonečnu, absolutnu a věčnosti. Bezvýhradná orientace k „ted“ a „zde“ jakékoli snesitelné „ted“ a „zde“ beznadějně mění v pustotu a poušť a barví je posléze krví. Ano: člověk je vlastně přibit – jako Kristus ke kříži – do průsečíku paradoxů: rozpjat mezi horizontálou světa a vertikálou bytí, strháván beznadějí pobývání z jedné strany a nedosažitelností absolutna z druhé, balancuje mezi trýzní z neznámosti svého poslání a radostí z jeho naplňování, mezi nicotou a smysluplností. A jako Kristus také vítězí vlastně především svými prohrami: nazřením absurdity nalézá opět smysl, svým selháním objevuje nově svou odpovědnost, prohrou několikaletého uvěznění vítězí – přinejmenším – sám nad sebou (jako objektem pobytových svodů), smrtí – svou poslední a největší prohrou – definitivně vítězí nad svou rozlomeností: uzavíraje navěky svůj obrys v „paměti bytí“ vrací se tak totiž teprve – aniž se zřekl čehokoli ze své „jinakosti“ – do lůna integrálního bytí (*Dopisy Olze*, 144, 4. září 1982).

A bylo by třeba citovat dlouhou stat' z Dodatku k Dálkovému výslechu, s projevem, který pronesl při „ceně míru“, kterou mu v roce 1989 udělili němečtí knihkupci, kde v závěru připomíná Janův prolog „Na počátku všeho je slovo“, aby si posteskl, že může-li být totéž slovo jednou pokorné a jindy pyšné, pýcha člověka jako „obdařeného rozumem“ znevážila hodnotu „slova“: a Havel předkládá k tomuto přestupku mistrovskou syntézu, v jednom úryvku coby antologii: vybízí, abychom „všichni společně bojovali proti pyšným slovům“, a končí takto: „Je zřejmé, že to naprosto není úkol pouhé lingvistiky. Jako výzva k odpovědnosti za slovo a vůči slovu je to úkol podstatně morální. A jako takový pak není na horizontu světa, jak jej můžeme pozorovat, ale v nějaké části tam, kde přebývá ono Slovo, které bylo na počátku všeho a jež není slovo lidské“ (Milano, Garzanti, 1990, str. 220).

Tato citace, převzaté z jeho nejvýznamnějších filozofických děl, mohou dát věřit, že Havlova osobnost byla uzavřena v jakémsi druhu abstraktního solipsismu, bez zájmu o aktivní stránku života, zatímco on byl naprosto opačný: klidný, otevřený, srdečný, ironický, velmi vnímavý a rozsáhlých zájmů o všechno, co jej obklopovalo. V jeho *Prosím stručně*, z roku 2006, jej vidíme v každodenním nasazení, i za jeho rychlých cest do USA, v hromadě praktických věcí, pozorností k nutnostem jeho prezidentského života, počínaje setkáními s hlavami států, po vyřizování jeho diplomatické práce, počínaje přípravami konferencí v různých zemích, do kterých byl zván, až po starost o dům, zahradu, letní prezidentskou vilu. Osobně mám nezapomenutelné vzpomínky na setkání s ním, a na jeho rozhovory, už od toho prvního, při oficiálním zahájení mého poslání v září 1990, kdy s uspokojivým úsměvem zdůraznil, že tentýž den odjížděl můj předchůdce děkan diplomatického sboru, zástupce komunistického Německa: během čtyřiceti let režimu byla souslednost děkanů kombinována tak, že jimi byli pouze ti, kteří pocházeli z komunistických zemí Evropy a Ázie, což se silně protivilo ostatním velvyslancům. Moje vztahy s Havlem se umocnili, když na přání slovenského premiéra podal demisi na prezidenta Československa. Dle protokolu připadlo děkanu diplomatického sboru, aby odpověděl na Havlův projev v zahradách pražského hradu, 20. července 1992. Při té příležitosti, poté co jsem mu jménem všech poděkoval, uvedl jsem, že se právě otáčí významná stránka dějin této země: kardinál Tomášek umíral, prezident opouštěl, časy, kdy

protagonista jeho *Largo desolato*, upřeně ustrašen hleděl na dveře domu při každém zazvonění, skončily; hrdinná epocha odvahy, boje, snášení pominula, začínal nový čas, který vyžadoval nemenší odvalu k čelení novým problémům společnosti. Prezident sledoval má slova s rostoucí pozorností: od té doby mezi námi přskočila jiskra sympatie, která už nikdy nepohasla. Když jsem měl příležitost setkat se s ním, mluvil s nesmírným obdivem o Janu Pavlu II. (papež se vždy zase živě zajímal o zdraví prezidenta Havla); byl vždycky velmi otevřený a srdečný, až do jeho poslední státní návštěvy v Itálii a ve Vatikánu, kdy jsem s ním dlouze mluvil na letišti. Jsou to osobní vzpomínky, ale kéž by přispěly k lepšímu pochopení bohaté a živoucí osobnosti prezidenta Havla.

Jeho smrt byla skutečně závěrečným, vrcholným dílem celého jeho života. Byla posledním vyzařováním života zcela stráveného pro dobro národa, v náročném a neustálém zamýšlení nad morální odpovědností jeho úlohy státníka, politika, básníka a literáta, nesmírné výše duchovní i lidské. Toto světlo zůstává. A Havel jistým způsobem tušil, že jeho vzdálení se světu bude nadále osvěcovat, i po smrti: „Bytí zakleté ve mně a bytí zakleté ve světě si mohou podat ruce kdykoli, kdekoli a jakkoli... ojedinělost a nevypočitatelnost takových chvílí spolutvoří přece jejich význam: je to význam „ostrovů smysluplnosti“ v oceánu našeho pachtění, význam luceren, jejichž světlo padá do temnoty naší životní pouti a osvětluje ji – v celé mnohoznačnosti jejího směřování“ (*Dopisy Olze*, 133, 19. června 1982).

O svobodách a lidských právech

VÁCLAV HAVEL K SYMPOSIU V PAŘÍŽI. 25. KVĚTNA 1985

Děkuji vám za pozvání na pařížské »Mezinárodní dny svobod a lidských práv« a omlouvám se, že se jich nemohu zúčastnit. V okamžiku, kdy vám tento list píše, stojí u dveří mého domu automobil se čtyřmi policisty, kteří mají za úkol zjišťovat, s kým se setkám, a zabránit event. zahraniční návštěvě. Tento fakt je sám o sobě bezvýznamný; na světě se děje bezpočet nekonečně horších věcí a já se o tom teď nezmiňuji proto, abych si stěžoval. Jde mi o něco jiného: Když uvažuji o tom, proč jsem takto střežen a proč našemu státu stojím za výdaje s tímto střežením spojené, uvědomuji si, že toto má vlastně jediný důvod: Vědí o mně, že se pokouším - tak jako mnoho mých přátel - uvažovat svým vlastním rozumem a říkat své názory nahlas. Nikdo z nás, kdo jsme v této situaci, nemá žádnou moc. A přece, jak patrně, se státní moc v naší zemi cítí být námi ohrožena.

Čím ji ohrožujeme? Ničím jiným než tím, že se i v těchto ztížených podmínkách snažíme chovat svobodně. To ovšem znamená, že svobodný duch a hlas osobního svědomí mají v dnešním světě stále ještě jakousi reálnou váhu. Není v tom jiskra naděje? Že respekt k lidským svobodám a právům, cit pro spravedlnost a úcta k člověku jsou základním východiskem jakéhokoliv úsilí o lepší svět - to dnes říká a verbálně uznává kdekdo, můžeme to dokonce slyšet z úst všech státníků světa a možná to dokonce slyšíme nejčastěji právě od nich. Řídí se tím ale skutečně všichni i ve své praxi? Kdyby se tím řídili, těžko by byl asi dnešní svět v tak hluboké krizi. Partikulární zájmy různých establishmentů, mocenských, politických i hospodářských elit, jednotlivých ideologických

systemů, států či mocenských bloků vždy znovu převažují nad ohledem ke globálnímu zájmu lidstva, jakkoli energicky deklarovanému, k zájmu, který je totožný se zájmem člověka jako bytosti, která je nadána zvláštní schopností ve světě nejen žít, ale svět svým duchem reflektovat, a tím vlastně vždy znovu tvořit.

Jak dosáhnout v této rozporné situaci zvratu? Jak dosáhnout toho, aby činy odpovídaly slovům? Podle mého mínění není jiné cesty, než začít u sebe sama. Vnitřní svoboda, nezávislost rozumu a otevřenost nejhlubším hlasům vlastního svědomí jsou tím jediným, čím může každý z nás přispět k tomu, aby byl svět lepší. Dokud policejní auta hlídají domy těch, kteří se v rámci svých omezených sil o to snaží, není ještě vše ztraceno. Víím, že vašeho shromáždění se účastní mnoho skvělých osobností, které si právě takovými úsilím získaly respekt celého světa. V takových lidech vidím naději, že svobodný lidský duch přece jen zvítězí nad omezeností různých dílčích politických zájmů, ať už je střeží policejní auta, či nikoli. Přeji vašim jednáním úspěch!

PREZIDENT HAVEL O SOBĚ

INTERVIEW S P. JOSEFEM KOLÁČKEM, SJ, 19. DUBNA 1990

Jeden americký novinář napsal, že jste jako disident psal svá dramata a jiní je inscenovali a hráli. Nyní, od konce listopadu, že jste autorem, režisérem i hercem úchvatného dramatu. Křesťané souhlasí, snad s jedinou výjimkou, že myslí na hlavního režiséra v duchu Calderónova Velkého divadla světa, kde jím je Bůh. Jak Vy byste kvalifikoval svou roli v "něžné revoluci"?

Já jsem se s takovouto otázkou v různé podobě setkal už mnohokrát a vždycky jsem odpovídal totéž, že to drama, jehož jsme zde byli účastníky opravdu nenapsal žádný pozemšťan. Věřící mohou toho autora nazvat Bohem, nevěřící ho mohou, chtějí-li, nazvat třeba historické zákony nebo podobně. My jsme v tom všichni pouze hráli. Já se necítím být toho autorem a nikdy bych nebyl schopen ani takovou hru vymyslet. To byly totiž všechny žánry dohromady a čím já sám se tam cítím být? Snad asistentem režiséra nebo něčím takovým.

Razil jste heslo: Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávisť. Toto vítězství předpokládá střetnutí, boj. Dostojevský jej ostře vyhranil slovy: „Jediným důležitým bojištěm na této zemi je lidská duše. Tam vedou lýtý boj Bůh a ďábel“. Při čtení Vašich her jsem tohle hlavní téma téměř hmatal. Zůstává to hlavním tématem i Vaší nynější funkce jako presidenta i třeba v oné pavlovské formulaci "přemáhat zlo dobrem"?

Já se přiznám, že když jsem se ocitl v této tzv. vysoké politice, tak jsem zjistil, že to, o čem mluvíte, je možná snad ještě živější, aktuálnější a důležitější, než jsem si to myslel. Já na to narážím všude, kterýkoliv problém mám řešit, a je jich bezpočet, kterýmkoliv problémem se mám obírat, vždy dříve nebo později zjistím, že podstata toho problému je v lidských duších, v různých nánosech, které totalitní systém do lidských duší nanesl, nāvycích, že se lidé vůbec odnaučili být občany, nechápou, co to je; že se probudilo v

lidech bezpočet nových špatných vlastností atd. atd. Prostě to, co jsem věděl už předtím, se nyní spíše potvrzuje v tomto úřadě než naopak.

Helmut Schmidt, jako spolkový kancléř NSR prohlásil: Politiku nelze dělat podle zásad, vyslovených Ježíšem v Horském kázání. Ve Vaší činnosti, ať už v době diskriminací a vězení, tak nyní ve funkci presidenta lze vystopovat úsilí právě o to. Příklady: Moc bezmocných... Blahoslavení, tiší, neboť oni dostanou za úděl zemi. Blahoslavení, kteří hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni... Sametová revoluce..., blahoslavení milosrdní... atd. Je to možné ve veřejném životě a v politice?

Kdyby mně pobyt v mém úřadě znemožňoval jednat v souladu se svým svědomím, tak bych ten úřad tentýž den přestal zastávat. Já jsem ho přece nepřijal proto, abych byl někým jiným, než kým jsem byl předtím.

T.G. Masaryk vytýčil našemu národu cíl třemi slovy: Ježíš, ne César. Vy sám děláte vše, aby se Masarykovy ideály vrátily do povědomí všech občanů, zvláště mladých. V čem je třeba uskutečnit tuhle Masarykovu maximu? Je totiž nutno počítat s občany, kteří Ježíše odmítají, neznají, nebo jimž je lhostejný. Pro jiné je pouze jednou z velkých osobností a učitelů humanismu a pro křesťany je "conditio sine qua non", viz Jan 15,5: Beze mne nezmůžete nic...

Já mám dojem, že ti, kteří třeba nevěří, nebo kteří jsou vlažnými věřícími, mohou přesto tu a tam páchat dobro a toho Krista prostě mohou vnímat jako archetyp člověka; na to nemusím být katolík, abych to přece viděl.

"Politika je umění možného". Vy sám jste už několikrát vyzval občany, aby si dali laťku mnohem výš, aby se u nás dělala politika jako umění nemožného, či přesněji, umět vykonat či dosáhnout, co se zdá nemožné. Myslíte přitom na mravní přerod, jemuž křesťané říkají změna smýšlení, nové srdce, obrácení?

Ano, já jsem to totiž kdysi kdesi nazval «existenciální revolucí». Já se domnívám, že cosi se musí stát opravdu v lidském vědomí, v lidské duši, má-li toto lidstvo ještě nějakou chvíli vydržet na této zeměkouli. Zdá se mi opět a teď se mi to potvrzuje, když jsem se ocitl v této vysoké politice. Zdá se mi, že žádný z globálních problémů lidské civilizace nemůže být vyřešen bez jakéhosi vzpamatování se člověka. Proto se také domnívám, že stále větší roli bude hrát inteligence, lidé duchovní, nebo měli by ji hrát. Neměla by být oddělena politika od ducha jako jakási zvláštní neduchovní oblast lidské činnosti.

K takové vnitřní proměně či obrácení je třeba nadlidské síly. Nestačí na to pouze rozumové důvody či nahlédnout, že je to prospěšné pro jednotlivce i pro celou společnost. Je mohutným zdrojem této síly Ježíš nebo César, abychom zůstali u onoho masarykovského "bud' - anebo"?

U toho druhu vzpamatování, o němž - předpokládám - mluvíte, stěží může být jakýmsi modelem nebo archetypem César.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

1. PROSINCE - SV. CHARLES DE FOUCAULD

Narodil se 15. 9. 1858 ve Štrasburku na východě Francie do zámožné rodiny. V šesti letech mu zemřeli oba rodiče a on se i se svoji tříletou sestrou Marií přestěhoval do Nancy k dědečkovi z matčiny strany. Za dalších šest let se údajně znovu stěhoval v souvislosti s prusko-francouzskou válkou, když roku 1870 Štrasburk připadl Německu. Dědeček se později objevoval v jeho vzpomínkách, protože u něj obdivoval jeho inteligenci a vnímal jeho něžnost. Ve 13 letech, 28. 4. 1872 byl ještě u prvního sv. přijímání, ale potom s dospíváním pozbyval víru v Boha. Učení mu šlo celkem snadno, dědeček ho proto přihlásil na jezuitskou internátní školu v Paříži. Tam se mu ale nelíbil přísný řád, proto vystupoval jako rebel a prohlašoval se i za „volnomyšlenkáře“. Ve svém rostoucím sobectví a pýše se nechtěl nechat ovlivňovat náboženstvím a přibližně v 16 až 17 letech obhajoval svůj nezáměr o věci víry jako agnostik (názorem, že existenci Boha nelze prokázat). V 18 letech nastoupil na Vojenskou akademii Saint-Cyr a zde se po dvou letech stal

podporučíkem. V té době zemřel jeho dědeček a on získal po něm i po rodičích značné dědictví. Na Karlových fotografiích z té doby je v očích znát otupělost, znuďenost a odráží se vnitřní prázdnota. Přes všechny tělesné požitky, kterých si v hojnosti dopřával i s přítelkyněmi, dostával se do naprosté ztráty životního smyslu. Od spolužáků byl přezdíván *Thust'och Foucauld* a měl problémy s autoritami. Neposlušnost vůči nadřízeným a nekázeň spojená s aférou týkající se jisté ženy přispěly ke ztrátě jeho zaměstnání u armády. Předtím byl ještě v říjnu 1880 poslán do Alžírsko. Obdivoval tam zemi i život Arabů a při nasazení do boje se vyznamenal statečností. Jeho ostatní chování to však neomluvalo a 28. 1. 1882 u armády skončil. Ještě mu nebylo ani 24 let. Jeho touhy směřovaly do Alžíru a na další místa Severní Afriky. Uvažoval o tom, že by se tam usadil. Po 15 měsíční přípravě, za které studoval arabštinu a hebrejštinu, zamířil do Maroka v doprovodu židovského průvodce Mordechaie. V některých Karlových biografiích je tato cesta uváděna jako jím připravená vědecká expedice do tehdy neprobádaného Maroka. Jinde se hovoří o tom, že se v přestrojení připojil k nějaké výpravě. Skutečnost byla taková, že Evropané se při vstupu na sultánovo území vystavovali riziku, že mohou být přepadeni bandity nebo považováni za špióny a zabiti. Zdálo se proto bezpečnější mít s sebou přestrojení a Karel byl připraven předstírat, že je Izraelita, případně Alžířan či Žid z Moskvy. Toužil poznávat lidi a zemi s její historií. Na alžírský hraniční přechod dorazil 23. 5. 1884 jako chudý bosý žebřák. Jeho cesta byla skutečným průzkumem, zmapoval prý na ní 2 720 km, nakreslil 20 map a 135 skic. Přitom sepsal tisíce postřehů o téměř neznámé zemi a zážitky později shrnul v knižním vydání. Byl ohromen Saharou i lidmi, s nimiž se setkal. Jednou při

pohledu na modlíciho se muslima začal uvažovat o náboženství a později se seznámil s Koránem i s Biblií. Z Maroka se vrátil s určitou slávou a byl od Francouzské geografické společnosti vyznamenán zlatou medailí. Začátkem října 1886, asi v době zveřejnění informací o jeho cestě do Maroka, se dostal v Paříži do společnosti velmi inteligentních lidí, kteří byli křesťané, a on se nacházel na cestě hledání. Tou dobou pociťoval silný vnitřní tlak, který ho přiměl chodit do kostela. Ještě jako nevěřící zde často opakoval modlitbu: „*Bože, jestli existuješ, dej se mi poznat!*“ Karel začal úvahy o tom, že náboženství, v němž věří tak inteligentní duše, nemůže být bláznovstvím. Jednou brzy ráno, v kostele sv. Augustina, se odhodlal k požádání o lekce katechismu kněze Heriho Huvelina, který seděl ve zpovědnici. Přestože začal tím, že nepřišel ke zpovědi, protože nemá víru, připustil na dotaz kněze, že byl vychováván jako katolík a v dětství věřil. Na to mu tento Mariin kněz odpověděl: „*To, co ti chybí, abys uvěřil, je čisté srdce. Poklekni, vyzpovídej se Bohu a uvěříš.*“ Karlovy další protesty skončily jeho poněkud delší zpovědí a po rozřešení byl vyzván, aby přistoupil k sv. přijímání. Přijetí těchto dvou svátostí bylo návratem k víře skrze zážitek Božího milosrdenství a něhy. O této události ve svém nitru později prohlásil: „*Ve chvíli, kdy jsem uvěřil, že Bůh existuje, pochopil jsem, že nemohu dělat nic jiného než pro něj žít. Moje duchovní povolání se zrodilo ve stejném okamžiku jako moje víra.*“ Karel pak zatoužil navštívit místa, kde Ježíš žil, a vydal se na pouť do Svaté země. Vrátil se s upevněným rozhodnutím žít pro Ježíše a po poradě s o. Huvelinem 15. 1. 1890 odešel k trapistům. První klášter, v němž žil jen krátkou dobu, byl ve Francii, druhým bylo odlehlé převorství Neposkvrněného Srdce Panny Marie v syrské poušti. Jako trapista byl znám coby bratr Maria Alberik. Dobrovolné posty a umrtvování prý ohrožovaly jeho zdraví tak, že mu představený nařídil, aby se mírnil. Představení nejprve plánovali jeho cestu ke kněžství, a proto byl poslán i do Říma, ale po čase u něj rozpoznali zvláštní povolání mimo řeholi. Karel po sedmi letech dostal od generálního představeného dovolení opustit řád a odejít do Palestiny žít životem poustevníka. Měl touhu žít na stejných místech jako Ježíš a následovat ho jako chudého dělníka z Nazareta. V Nazaretě, poblíž kláštera klarisek, kterým sloužil jako údržbář a zahradník, žil v malé dřevěné boudě. Ta nedosahovala ani 3 m² a byla určena na náradí. Volný čas trávil v kapli před svatostánkem a živil se pouze chlebem a vodou. Ke krátkému spánku uléhal na kámen. Pravděpodobně zde si zvolil za motto: „*Jesus Caritas*“ a symbol srdce se zasazeným křížem. Při práci a modlitbě začal uvažovat o kněžství a z tohoto důvodu byl i v Římě, aby s papežem projednal nejen otázku svého povolání, ale i podmínky pro vznik řádu, který chtěl založit. Dostal se však do jeho blízkosti jen při generální audienci a hovor s ním mu prý vatikánští byrokrati nedovolili. Po návratu do Francie v létě 1900 pokračoval v přípravě na svátost kněžství, kterou přijal 9. 6. 1901 ve francouzském Viviers. Primiční mši svatou slavil hned druhý den a v říjnu téhož roku již dorazil do západní saharské oázy Beni-Abbès poblíž alžírské hranice s Marokem. Původně uvažoval o misijním působení v Maroku, ale vzhledem k tehdejší situaci strávil zbytek života převážně cestováním v jižním Alžiru mezi Beni-Abbès a Tamanrassetem. V Beni-Abbès si postavil rákosovou chýši, ale více přebýval v saharské vesnici Tamanrasset, kde navázal přátelství s náčelníkem Musou Ag Amastanem. Další jeho poustevna se uvádí v horském masivu Hoggar. Evangelizační působení mezi muslimy tuaregských kmenů se zakládalo na tom, že žil mezi nejchudšími otevřeně jako zbožný křesťan podle rad evangelia. Protože se v každé lidské bytosti snažil vidět Krista, duši, která má být spasena a za kterou Ježíš prolil svou krev, byl ke každému přátelský, ochotný přívětivě naslouchat, pomáhat a učit.

Nechyběla mu laskavost, mírnost, pokora ani odvaha. Uvádí se také, že sytil hladové a vykupoval otroky. Především se za lidi, s nimiž se setkával, modlil a obětoval mše svaté. Věřil, že v tom je základ pro jejich obrácení. Tuaregové ho přijali jako bratra a nazývali ho „mužem Božím“ (křesťanským marabutem) pro jeho dobré srdce a prožívání společenství s Bohem. Sdílel ho i s nimi a sestavil tuarežsko-francouzský slovník. Překládal pro ně různé části Písma svatého. Vytvořil sbírku písní, básní a tradic tohoto lidu. Po roce 1909 navštívil znovu rodnou Francii, v níž chtěl získat laiky pro evangelizační dílo mezi Tuaregy po vzoru prvních křesťanských komunit. Plánoval jejich spojení v „Unii bratří a sester Nejsvětějšího Srdce Ježíšova“ a jako jejich vzor si představoval sv. manžele Aquila a Prisku. Toto řeholní sdružení zvládl pouze naplánovat (řeholi založil až jeho žák Louis Massignon v roce 1936 jako „Malé bratry Ježíšovi“ a v roce 1939 „Malé sestry Ježíšovy“). V roce 1914 začala 1. světová válka a Němci, kteří se v ní snažili o oslabení Francie, dodávali německé zbraně kmenovým náčelníkům ve francouzských afrických koloniích. Francouzská armáda byla z těchto kolonií stahována a o. Karel de Foucauld byl vyzván, aby z oblasti, kde působil, odjel. On však odmítl a zůstal mezi Tuaregy. Někde se udává, že je chtěl chránit a proto na okraji Tamanrassetu dokonce zbudoval něco jako malou pevnost. První prosincový den 1916, když zůstal sám, stal se před svou poustevnou obětí nájezdných lupičů. Ti ho snad původně chtěli unést a použít k výměně za své vězněné přátele. Svázali mu ruce za záda, bili ho, srazili na kolena a přikázali, aby složil přísahu Alláhovi. Karel však jen hlavou naznačil, že zásadně odmítá a potichu se modlil. Zatímco jeden ho hlídal a ostatní rabovali, přibližovala se prý dvojice mužů s velbloudy. To vyvolalo zmatek, paniku a jeden z lupičů střelil Karla do hlavy. Jeho tělo se strženým oděvem někdo pohřbil v blízkém příkopu. Po exhumaci v roce 1929 bylo s úctou pohřbeno v oáze El Golea. Karel de Foucauld byl blahorečený 13. 11. 2005 v Římě za přítomnosti mnoha Tuaregů papežem Benediktem XVI. Kanonizovaný byl 15. 5. 2022 papežem Františkem. V zachovaném dopise Henrymu de Castries Karel zdůvodňoval svou naději týkající se spásy Arabů i jiné rasy se slovy: *»Ať Kristus zavládne na těch místech, kde je jeho vláda tak nejistá! Co se týče možnosti příchodu jeho vlády, tak je moje víra*

neotřesitelná: On prolil svou krev za všechny. Jeho milost je dostatečně mocná, aby osvětila všechny lidi. „Co je nemožné pro člověka, je možné u Boha.“ Svým učedníkům přikázal, aby šli ke všem lidem do celého světa (srov. Mt 28,19). « A se sv. Pavlem dodává: „Láska má naději.“

2. PROSINCE – BL. IVAN SLEZYUK

Narodil se v roce 1896 ve Zhyvachiv na Ukrajině. Roku 1923 se stal knězem řeckokatolické církve a začal se věnovat výuce náboženství. V době, kdy se předpokládalo zatýkání uniatských biskupů, byl r. 1945 v úkrytu vysvěcen na biskupa. V témže roce byl komunisty zatčen a odsouzen za protistátní činnost na 10 let nucených prací na Sibiři. V roce 1954 mu byla vrácena svoboda a on s velkou obětavostí začal znovu

s pastorační činností. Znovu byl zatčen v roce 1962 a odsouzen k pěti letům vězení. Propuštěn byl až v roce 1968. Snažil se vrátit k plné apoštolské práci mezi věřící byzantského obřadu za režimu stále zaměřeného proti Bohu. Jeho neohrožená vytrvalost vedla pronásledovatele k novým výsledkům a po jednom z nich utrpěl infarkt, kterému 2. 12. 1973 ve Stanislavi podlehl. Byl zařazen mezi 24 řeckokatolických mučedníků ukrajinské národnosti, kteří se stali obětmi sovětského režimu a které papež Jan Pavel II. 27. 6. 2001 blahořečil.

3. PROSINCE – SV. FRANTIŠEK XAVERSKÝ

Narodil se 7. 4. 1506 na hradě Javier (Xavier) v baskické části království Navarra v severovýchodním Španělsku, jako nejmladší z pěti sourozenců. Čtyřmi staršími byli: Magdalena, Anna, Miguel a Juan. V období jeho dětství byly vedeny boje o nezávislost mezi baskickou Navarrou na straně jedné a Španělskem a Francií na straně druhé. Otec Juan de Jasso v té době zemřel a opevnění jejich hradu bylo za bojů strženo. Miguel a Juan se zapojili do bojů. V roce 1521, 50 km severozápadně od Javier v Pamploně, bojoval proti baskům také Ignác z Loyoly (pam. 31. 7.), kterého zde 20. 5. zasáhla dělová koule do nohy a který měl později významný vliv na Františkův život. V roce 1524, kdy bylo Františkovi 18 let, se Navarry zmocnilo Španělsko a Xavierovi přišli o velmi značnou část majetku. Ten rok se vrátili i oba bratři a v následujícím roce František odešel na univerzitu do Paříže. Měl živou až ohnivou povahu, byl ambiciózní, nadprůměrné

inteligence a také tolerantní. Od začátku druhého roku vysokoškolského studia bydlel společně s tichým melancholickým studentem Petrem Faberem. Vlivem protichůdných povah se prý docela dobře doplňovali. Petr svou rozvážností častěji mírnil ostřejší projevy Františka. Na podzim 1529 přibyl k těmto dvěma starší, invalidní student, již zmiňovaný Ignác z Loyoly. S tímto novým spolubydlícím se František přátelil velmi pomalu, ale nakonec se sjednotili na ideálech směřujících k založení nového řádu. V roce 1530 František dosáhl akademického titulu magister na úrovni dnešního doktorátu filozofie a stal se docentem i ředitelem jednoho univerzitního kolegia. O čtyři roky později, 15. 8. 1534 přišel do kaple sv. Dionýsia na pařížském Montmartru s Petrem Faberem, čtyřmi dalšími druhy a s Ignácem z Loyoly, aby pod jeho vedením založili řeholní společnost jezuitů. Učinili slib žít v chudobě, čistotě a službě duším ve Svaté zemi nebo být k dispozici papeži coby Kristovu zástupci. Na podzim téhož roku František pod Ignácovým vedením konal duchovní cvičení a jeho životním programem se stala spása duší. V letech

1535-1536 František studoval teologii a připravoval se na svátost kněžství, kterou přijal se svými druhy v červnu 1537 v Benátkách a primici měl ve Vicenze. V Benátkách byli s Ignácem ubytováni v nemocnici s nevyléčitelně postiženými, kterým prokazovali potřebné služby. Ošetřování těchto nemocných bylo mimo jiné i vlastním sebeovládáním a sebezáporem. Pro napětí mezi Benátkami a Turky nebylo možné pokračovat v plánované cestě do Svaté země, a proto se členové této řeholní skupiny na nedlouhou dobu rozešli po severoitalských univerzitních městech (František šel do Bologni). V nich kázali a poskytovali různé duchovní služby do dubna 1538, kdy se sešli v Římě, aby při apoštolské a charitativní činnosti spolupracovali s Ignácem. Jejich cílem bylo papežské schválení společnosti Ježíše. Papež Pavel III. ji schválil roku 1539 ústně a 27. 9. 1540 i písemně. Ignáce již začátkem roku 1540 požádal portugalský král Jan III. o vyslání jeho bratří do indických misí. Ten se souhlasem papeže poslal Františka Xaverského s Portugalcem Šimonem Rodriguezem. František v polovině března odešel do Lisabonu, kam dorazil v červnu po odplutí lodí a bylo zapotřebí přečkat zde ještě zimu. Zatím ve městě kázali a pečovali o nemocné. Král João se pak rozhodl ponechat Rodrigueze v Lisabonu a František byl papežem Pavlem III. jmenován apoštolským nunciem na východě a pro tamní panovníky dostal čtyři doporučující dopisy. S nimi a se dvěma pomocníky, Italem P. Pavlem Camerinem a s dosud nevysvěceným Portugalcem Fr. Mansilhasem, se vydal do Indie. Cesta z Lisabonu do Goa na západním pobřeží Indie trvala od 7. 4. 1541 do 6. 5. 1542. V první etapě cesty obepluli mys Dobré naděje a přibližně po pěti měsících dorazili do Mosambiku na pobřeží Afriky. Zde museli přečkat zimní období a po moři mohli pokračovat až v únoru. Po velmi náročné cestě, při níž ho provázela mořská nemoc a byl stále k službě námořníkům, vojákům, odsouzeným, otrokům a dalším nejružnějším cestujícím, začal v Mosambiku pečovat o nemocné i přes svou vyčerpanost a onemocnění. Goa, která bývala portugalskou kolonií v Indii, se stala prvním Františkovým působištěm v této zemi. Svou činnost začal v městské nemocnici u těch, kteří sem rovněž odněkud připluli. Spal na zemi vedle pacientů s nejtěžšími chorobami, aby byl připravený jim posloužit v jejich potřebách. Po pěti měsících byl poslán na jih k mysu Kanyakumari. Tamní domorodci se živili lovem perlorodek a hovořili tamilštinou. František jim do tohoto jazyka nechal přeložit základní modlitby církve a desatero. Tamilštinu se teprve začal s velkými obtížemi učit a pak prý jako v ulicích Goa, svolával k výuce katechismu zvonečkem. Neúnavně o Bohu hovořil s dětmi i dospělými. Také odtud o své činnosti psal Ignácovi do Říma: „*Vytrvale jsem chodil po vesnicích a všechny dosud nepokřtěné děti jsem omýval posvátnou křestní vodou. Křtem jsem tak očistil ohromné množství dětí, které takřka nerozeznaly pravou ruku od levé. Ty děti mě však nenechaly ani pomodlit breviář, dokonce ani najíst a vyspat, dokud jsem je nenaučil nějakou modlitbu. A tu jsem pochopil, že právě oni jsou těmi, kterým patří nebeské království... Z mnoha lidí se v této oblasti nestanou křesťané jen proto, že prostě není, kdo by z nich křesťany udělal. A tak se mi často vtírá myšlenka, že bych měl obejít všechny akademické instituce po celé Evropě – a hlavně pařížskou univerzitu, a všude křičet jako smyslů zbavený, abych ty, v nichž je víc učnosti než lásky, vyburcoval voláním: Jak strašné je množství těch, kdo se vaší vinou nedostanou do nebe, a řítí se do pekel!*“ Žil pak mezi obyvateli souostroví Moluk (patřící dnes Indonésii). Udává se, že v některém měsíci pokřtil až na 10.000 Indů. V začátku roku 1545 plul do Malaky a pak dále na ostrov Ambon. Odtud po tříměsíčním působení na ostrov Ternate. Po skončení této cesty, kterou jako apoštolský nuncius pro Dálný východ považoval za svou povinnost, se dozvěděl o existenci Japonska. V Goy rozdělil úkoly

novým misionářům TJ a na džunce čínského námořníka se v srpnu 1549 přeplavil k břehům Japonska. Pěšky se vydal do Miyaka, kde se mu vysmáli, a k císaři se nedostal. Během dvou let však pro víru získal aspoň pět set Japonců. Při návratu předpokládal obrácení Číny, které přispěje i k rozšíření křesťanství v této zemi. V listopadu 1552 doplul na ostrov San Čoan poblíž Kantonu. Zde vyhladověl a v horečkách z podchlazení 3. 12. ve věku 46 let zemřel (foto: obraz v zimní kapli v Drysicích). Blahořečený byl 25. 10. 1619 papežem Pavlem V. a svatořečený 12. 3. 1622 papežem Řehořem XV.

4. PROSINCE – SV. BARBORA

Legenda ji uvádí jako krásnou dceru zamožného Dioskura, který byl velkým nepřítelem křesťanů, jejichž učení se Barbora snažila poznat. Dioskuros chtěl svou dceru ohlídat před jejich vlivem a uvěznil ji do věže, kde jí snad nemělo chybět nic než svoboda. Při jedné z otcových cest se údajně domluvila se zedníky na udělání třetího okna, ač do jejího vězení byla naplánovaná jen dvě. Barbora chtěla, aby jí připomínaly Nejsvětější Trojici, v jejíž společnosti toužila žít. Po otcově návratu následovalo vyslychání. Někde se uvádí, že v době otcovy nepřítomnosti přijala i svátost křtu a když se mu přiznala, že chce náležet jen Kristu, byla před jeho hněvem dočasně ukryta do země. Některé verze uvádějí, že se skrývala v jeskyni. Podle legendárního vyprávění, zatímco otec pro ni chystal krutá muka, ona rozjímalala o

umučení Krista a čerpala tak sílu, aby pro něho dokázala snést všechno. Otec si prý v hněvu přizval soudce Marciana a Barboru, která se k chystaným mukám stavěla hrdinsky, dal krutě zbičovat. Barbora však myslela na Kristovo bičování, a to své prý vnímala jako hlazení pavími pery. Druhého dne její nepřátele překvapilo, že rány po bičování z jejího těla zmizely. Odmítali však uznat Kristovu léčivou moc, kterou Barbora dosvědčovala a vykládali to jako znamení pohanských bohů, chtějíce od ní, aby jim za to prokázala vděčnost. Její snaha přesvědčit je o opaku v nich vyvolala jen větší zuřivost. Mezi popisovaná muka, kterými ji chtěli od víry odvrátit, je uváděno drásání železnými hřebeny, pálení boků, tlučení do hlavy, z níž jí chtěli Krista vymlátit i uřezání prsou. Posledním Marciánovým rozhodnutím bylo, že je nutné useknout Barboře hlavu. Vlekli ji znetvořenou městem k popravišti, snad aby ostatní odradili od víry v pravého Boha. Kazila jim to však statečnost Barbory a anděl, který prý Barbořino krvácející tělo zahalil bílým oděvem. Když dorazili na místo, kata nepotřebovali, neboť otec byl rozhodnut jeho práci vykonat sám. Legenda v závěru hovoří o tom, že když svou dceru sťal mečem, byl sám zabit bleskem. Je připomínáno, že Barbora mívá na sobě zelené šaty jako symbol Boží síly, smíření i pevné naděje ve věčné milosrdenství. Má symbolizovat obnovu života, což je připomínáno tzv. "barborkami", které se dávají do vody, aby na Vánoce rozkvetly.

Tento pokřesťanstvým zvyk nám má připomínat, že dobře prožitý advent má vést k rozprouzení tvůrčí síly, pocházející od Boha a že pohroužením se do vlastního nitra jako Barbora, máme rozkvést životem Krista. Císař Justinian prý přenesl ostatky sv. Barbory v VI. stol. do Konstantinopole, odkud se kolem r. 1000 dostaly do domu sv. Marka v Benátkách a r. 1009 byly přeneseny na nedaleký ostrov Torcello, do kostela sv. Jana evangelisty. P. Fr. Ekert uvádí, že v r. 1370 nějakou část z ostatků sv. Barbory dovezl do Prahy pro svatovítský chrám i Karel IV. Nejvýznamnější gotický chrám sv. Barbory se nachází v Kutné hoře v Čechách. Se stavbou bylo započato r. 1388. Některá jeho výzdoba je z konce XV. stol. a k dokončení stavby či rekonstrukci došlo v letech 1884 až 1905. Se sousoším sv. Barbory se můžeme setkat na Karlově mostě v Praze, kde je mezi sv. Markétou a sv. Alžbětou. Originál této kopie pochází od Ferdinanda Maxmiliána a Jana Brokofových z r. 1707. Nápis je prosbou: "Modlete se za nás nyní i v hodině smrti."

6. PROSINCE – SV. MIKULÁŠ

Za místo Mikulášova narození je uváděno přístavní město Patara (vzpomínané ve Sk 21,1) na jižním pobřeží Malé Asie. Odhadovaná doba asi před rokem 270. Základy křesťanské výchovy přijal od rodičů, po nichž později zdědil nemalé jmění, kterého používal ke konání skutků milosrdné lásky. Podle legendy se v rodném Mikulášově městě dostala do velké nouze jedna rodina šlechtického původu, v níž otec, který neměl na věno pro své tři dcery, chtěl prodávat jejich panenství. Mikuláš, aby je uchránil od údelu prostituce a zbavil nejhorší bídy, za noční tmy jim vhodil do okna měšec s penězi, dostačujícími jako věno pro první dívku. Totéž udělal ještě dvakrát a svými milosrdnými skutky utvrdil rodinu ve víře v Boží lásku a uchránil ji. Po odhalení, aby se vyhnul pochvalným řečem i pro touhu po výhradní službě Bohu, se vydal na pouť do Svaté země. Životní příběh pokračuje vyprávěním o jeho plavbě na lodi plující do Egypta. Za velké bouře prý přepadla námořníky úzkost a v obavách, že nad živlem nezvítězí, prosili o modlitbu. Mikuláš se pln důvěry v Boží pomoc obrátil modlitbou k nebi a vichřice ustala a moře se uklidnilo. Nejen pro tento příběh, ale i pro dva pozdější, se Mikuláš stal patronem námořníků. Z Egypta navštívil Jeruzalém a další posvátná místa. Při rozjímáním na poušti pocítil nutkání k návratu. Na zpáteční cestě se jednoho dne kolem r. 280, v brzkých ranních hodinách zastavil v kostele města Myra, asi v místě dnešní obce Demre, poblíž pobřeží. Zde se v předchozím dni biskupové lykijští usnesli na tom, že pro město zvolí za biskupa muže, který první vstoupí ráno do chrámu. Když tam našli modlícího se Mikuláše, vložili na něj ruce, aby z něj učinili místního biskupa. Mikuláš se nepovažoval za hodného pro takový úřad, ale když nepomohly jeho námitky, podrobil se volbě. Žil asketickým životem a na biskupském stolci se stal vzorem opravdové lásky k Bohu i bližním. V jednom vyprávění se uvádí, že studoval v Alexandrii a na zpáteční cestě zachránil život námořníkovi, který za bouřky spadl do moře. V další legendě se popisuje, že za zuřící

bouře u pobřeží Lycie se námořníci dostali do nesnází a po volání o pomoc se mezi nimi objevil muž, který jim pomáhal s plachtami i lanem. Po bezpečném přistání šli prý poděkovat do kostela a v místním biskupovi poznali svého zachránce. V dalším vyprávění se hovoří o Mikulášově pomoci za hladu a přetížených lodích, v jiném o zničení několika pohanských chrámů. Další legenda je o Mikulášově zásahu, když guvernér Eustach za úplatek odsoudil v Myře tři nevinné vojáky na smrt. Biskup, který se to dozvěděl od důstojníků u něho ubytovaných, přispěchal na místo poprav, vytrhl katovi zvednutý meč a pohrozil guvernérovi. Ten byl nucen přiznat svůj hřích a nevinné propustit. Ostatní přítomní přihlíželi biskupovu záchrannému vystoupení s úctou. Guvernér se chvěl strachem, aby nebyl u císaře obžalován, sliboval polepšení, proto se Mikuláš nad ním slitoval a odpustil mu. Příběh pak v jiné verzi pokračuje, v zájmu spravedlnosti, zjevením se Mikuláše císaři a prefektovi ve snu. (Nejstarší dochovaná verze je z počátku VI. stol.). O Mikulášovi se píše, že byl pokorný a nikdy nevyhledával své vlastní cti, ale snažil se vždy šířit slávu Boží. Rozdával poučení, navštěvoval a těšil nemocné, vězně i zajatce. Sytil lačné a byl ochráncem dětí, zvláště sirotků, vdov i všech lidí nevinně pronásledovaných. Vystupoval s laskavostí a mírností, ale za Kristovu víru statečně bojoval proti viditelným i neviditelným nepřátelům. V horlivosti proti modlářským pověrám nepřestal ani za Diokleciánova pronásledování. Byl zajat, poslán do vyhnanství a vězněn. Utrpení snášel s vděčností a spoluvězně povzbuzoval na mysli a v důvěře v Boží Prozřetelnost, vykládajíc jim učení Kristovo. Na svobodu se dostal až za císaře Konstantina Velikého. Roku 313 se vrátil do pastýřského úřadu v Myře. Mohla by zde pokračovat další legendární vyprávění, kterých je mnoho. Patří sem vykoupení dětí, kterým hrozila smrt za krádež i častěji zobrazovaný příběh vzkříšení tří rozsekaných chlapců, které řezník naložil do láku. Tento příběh má i odlišnou verzi, považovanou za starší, podle které se jedná o tři studenty, zavražděné z chamtivosti hostitelů, kteří se domnívali, že mladíci mají u sebe peníze a rozhodli se k loupežné vraždě. Poté jejich těla ukryli do sudu s lákem. Biskup Mikuláš tam prý přišel v podobě žebráka, přiměl vraha k přiznání a studenty přivedl zpět k životu. Vypráví se, že v Mikulášově době docházelo, při nesplacení dluhu, k braní dítěte do zástavy, a to mohlo být prodáno na trhu s otroky. Také těmto rodinám biskup Mikuláš prý tajně pomáhal vkládáním potřebného obnosu do okna. Je mu dále přičítáno, že byl zřizovatelem škol a sirotčinců, které pak navštěvoval. Mikuláš zemřel 6. prosince kolem poloviny IV. století a byl pohřben v kostele v Myře. Úcta k němu se začala šířit hned po smrti. Za svatého byl uznáván velmi brzy a uvádí se, že z jeho hrobu vytékaly dva prameny, které vracely lidem zdraví. Kult sv. Mikuláše asi po dvou staletích přesáhl oblast řecké církve a k největšímu rozšíření došlo od VIII. století v Rusku, kde se stal národním patronem. V Evropě se šířil od X. století v Německu, Francii a Anglii. V roce 1087 řečtí imigranti, uprchlí před Turky, se 62 italskými námořníky se zmocnili v Myře všech ostatků sv. Mikuláše a převezli je do Bari v Apulii. Někde jsou označováni za piráty, jinde za zachránce ostatků před zneuctěním, pro ohrožení Saracény. V italském městě Bari nechali ke cti sv. Mikuláše vystavět nádhernou baziliku. Po dobu stavby byly jeho ostatky, od 9. 5. 1087 do 29. 9. 1089, uloženy v kostele sv. Štěpána v Bari. Přenesení do krypty nové baziliky se účastnil papež Urban II., který ji zároveň posvětil. Zde pak údajně znovu začala z kostí vytékat čirá, olejovitá kapalina, která byla každoročně sbírána ve výroční den přenesení ostatků do Bari. Den 9. 5. je pro Bari svátkem a světec bývá také označován jako Mikuláš z Bari. Na východě se stal po P. Marii nejuctívanějším světcem.

*Jeho Svatost František ze srdce uděluje
Apoštolské Požehnání Heleně Příkrylové
u příležitosti 60. narozenin a na příměluvu
nejblahoslavenější Panny Marie
jí vyprošuje hojnost Božích milostí.
11. listopadu 2024*

Foto: detail hl. oltáře kostela sv. Mikuláše v Topolanech.

*Jeho Svatost František ze srdce uděluje Apoštolské Požehnání Vlastimile Příkrylové
u příležitosti 75. narozenin a zatímco je rozšiřuje na příbuzné a na všechny, kteří jsou s ní
spojeni v díkyvdání Pánu za tuto požehnanou událost a za dary, které naplňovaly její život
radostí, jí přeje pevné zdraví, pokoj v duši a hojnost všeho dalšího dobra. 13. prosince 2024*

Před bazilikou sv. Mikuláše. Bari, Itálie, *Peregrinatio ad Portam Fidei*, 5. 7. 2012. Jubilantka zcela vpravo.

7. PROSINCE – SV. AMBROŽ

Svatý biskup Ambrož, zemřel v Miláně v noci ze 3. na 4. dubna roku 397, na Bílou sobotu, když začínalo svítat. Den před tím, v pět hodin odpoledne se ponořil do modlitby, ležel na lůžku s rukama rozpjatýma jako na kříži. Podílel se tak na slavném velikonočním třídenní, na smrti a vzkříšení Pána. „Viděli jsme, jak pohybuje rty,“ dosvědčuje Paolino, věrný jáhen, který na vybídnutí Augustina napsal jeho životopis, „ale neslyšeli jsme jeho hlas.“ Jednu chvíli se zdálo, že se situace náhle zhoršila. Honorát, biskup z Vercelli, který byl v domě, aby asistoval Ambrožovi a spal v horním poschodí, byl probuzen hlasem, který opakoval: „Honem vstaň! Ambrož umírá...“ Honorát ve spěchu sestoupil - pokračuje Paolino – a podal světcí

Tělo Páně. Sotvaže je Ambrož přijal a polkl, vypustil ducha a nesl sebou dobré viaticum. Tak se jeho duše posilněna mocí onoho pokrmu, nyní těší ze společnosti andělů“. V onen Velký pátek roku 397 rozpražené ruce umírajícího Ambrože vyjadřovaly jeho mystickou účast na smrti a vzkříšení Pána. To byla jeho poslední katecheze: jeho slova mlčela, on ale ještě mluvil svědectvím života. Ambrož ještě nebyl nějak starý, když zemřel. Neměl ani šedesát let, protože se narodil kolem roku 340 v Trevíru, kde byl jeho otec prefektem tří Galií. Rodina byla křesťanská. Po smrti otce ho jeho matka ještě jako chlapce přivedla do Říma a připravovala ho na civilní kariéru tím, že mu zajistila solidní řečnické a právnické vzdělání. Kolem roku 370 byl poslán do Milána, aby spravoval provincie Emílii a Ligurii. A právě tehdy tam vzplál boj mezi pravověrnými a ariány, především po smrti ariánského biskupa Ausencia. Ambrož zakročil, aby uklidnil rozpálené mysli dvou proti sobě stojících frakcí a jeho autorita byla taková, že navzdory tomu, že byl prostým katechumenem byl povolán za milánského biskupa. Až do té chvíle byl Ambrož nejvyšším vládním úředníkem severní Itálie, kulturně velmi dobře vybavený, ale stejně bez jakékoli důkladnější znalosti Písem, a proto se nový biskup usilovně pustil do studia. Naučil se znát a komentovat bibli z děl Origena, nesporného mistra „alexandrijské školy.“ Tímto způsobem Ambrož přenesl do latinského prostředí meditace o Písmech, které začal Origenes; zaváděl na Západě praxi *lectio divina*. Metoda *lectio divina* pak vyhraňovala celou jeho kazatelskou spisovatelskou činnost. Je ho spisy vyvěrají právě z *modlitebního naslouchání* Božimu slovu. Začátek jedné Ambrožovy katecheze výborně ukazuje, jak svatý biskup aplikoval Starý zákon na křesťanský život: „Když se četly historie patriarchů a průpovědi přísloví, jednali jsme každý den o morálce,“ říká biskup svým katechumenům a nově pokřtěným z Milána, „abyste si, jimi vychovaní a poučení, zvykli vstupovat na cestu Otců a následovali jejich cestu poslušnosti Božím příkázáním.“ (*I misteri 1, 1*) Tak Ambrožovo kázání, které představuje nosné jádro jeho nesmírného literárního díla, vychází z četby posvátných knih, abychom žili v souladu s Božím zjevením. Je zřejmé, že osobní svědectví kazatele a úroveň příkladnosti křesťanské komunity podmiňují účinnost kázání. Z toho hlediska je příznačný úryvek z „*Vyznání*“ sv. Augustina. Co pohnulo srdcem mladého afrického řečníka, skeptického a rozervaného, a co ho přimělo k obrácení,

nebyly především pěkné homilie biskupa Ambrože (i když je hodně obdivoval). Bylo to spíše svědectví milánské církve, která se svorně modlila a zpívala jako jediné tělo. Církev schopná odporovat svévolným činům císaře a jeho matky, kteří se v první dnech roku 386 znovu pokusili zabavit kultovní budovu (chrám) pro ariánské obřady. „V budově, která měla být zabavena,“ vypráví Augustin, „zbožný lid bděl a byl ochoten zemřít se svým biskupem“. Toto svědectví je ve *Vyznáních* cenné, protože naznačuje, že se něco hýbalo v nitru Augustina, který pokračuje: „Také my, i když ještě duchovně vlažní, jsem se podíleli na vzrušení celého lidu (*Vyznání 9,7*). Ze života a příkladu biskupa Ambrože se Augustin naučil kázat. Můžeme se odvolat na proslulou africkou řeč, která si zasloužila, aby byla po mnoha stoletích citována koncilní konstitucí *Dei Verbum*: „Proto všichni příslušníci duchovního stavu,“ nabádá *Dei Verbum* v článku 25, „především Kristovi kněží a další, kteří se jako jáhni nebo katecheté věnují službě slova, musí zůstat v trvalém styku s Písmem vytrvalou duchovní četbou a důkladným studiem, aby se nikdo z nich nestal „jenom navenek povrchním kazatelem, kterému se uvnitř nenaslouchá“. Drazí bratři a sestry, chtěl bych vám předložit jakousi „patristickou ikonu“, která vyložena ve světle toho, co jsme řekli, účinně reprezentuje „srdce“ Ambrožova učení. V šesté knize *Vyznání* Augustin vypráví o svém setkání s Ambrožem; byla to jistě velmi důležitá událost v dějinách církve. Doslovně tam píše, že kdykoliv zašel za milánským biskupem, nacházel ho pravidelně zaměstnaného se zástupy lidí, kteří byli plni problémů a pro jejich potřeby nešetřil časem ani silami; nebo když nebyl s nimi (a to bývalo jen na velice krátkou chvíli), buď občerstvoval tělo nezbytným pokrmem nebo živil ducha čtením. A zde Augustin nestačí žasnout, protože Ambrož četl Písmo se zavřenými ústy, jen přelétal řádky očima (srov. *Vyznání 6, 3*). Vždyť v prvních křesťanských staletích byla četba chápána jen jako prostředek hlásání, a číst hlasitě také usnadňovalo čtenáři chápání toho, co čte. Že mohl Ambrož jen očima přelétat stránky, to naznačovalo udivenému Augustinovi zvláštní schopnost a důvěrnou znalost Písma. A tedy v té četbě, při níž nepohnul rty, kde srdce usiluje dosáhnout plné pochopení Božího slova – to je „ikona“ toho, o čem mluvíme – lze zahlédnout metodu ambrosiánské katecheze: je to samo Písmo, důvěrně asimilované, jež dává obsahy, které je třeba hlásat, aby to vedlo k obrácení srdcí. Tak podle učení Ambrože i Augustina katecheze je neoddelitelná od svědectví života. Katechetovi může také posloužit to, co jsem napsal v „Úvodu do křesťanství“ o teologovi: Kdo vychovává k víře, nemůže riskovat, aby se jevil jako nějaký klaun, který jen „profesionálně“ hraje nějakou roli . Spíše, abychom užili oblíbeného obrazu Origena, spisovatele, kterého si Ambrož zvláště cenil, musí být jako milovaný učedník, který položil svou hlavu na srdce Mistra a tam se naučil způsobu, jak má myslet, mluvit a jednat. A koneckonců pravý učedník je ten, kdo hlásá evangelium nejvěrohodnějším a nejúčinnějším způsobem. Jako apoštol Jan, biskup Ambrož, který se nikdy neunavil opakováním slov: *Omnia Christus est nobis!* Kristus je pro nás vším! - zůstává autentickým svědkem Pána. Jeho vlastními slovy, plnými lásky k Ježíšovi, zakončíme naši katechezi: „*Omnia Christus est nobis!* Chceš-li zahojit ránu, On je lékař, spaluje-li tě horečka, On je pramen; jsi-li drcen nepravostí, On je spravedlnost; potřebuješ-li pomoc, on je síla; bojíš-li se smrti, On je život, toužíš-li po nebi, On je cesta, jsi-li v temnotách, on je světlo... Okuste a vizte, jak dobrý je Pán: blažený je člověk, který v Něho doufá (*De Virginitate 16, 99*). /Benedikt XVI./

9. PROSINCE – SV. JUAN DIEGO

Narodil se kolem roku 1474 v osadě Cuautitlan, 20 km od Mexico City. Původně byl pojmenován Cuauhtlatoatzin - Mluvící orel, (přesněji "ten který hovoří řečí orla"). Při jeho výchově bylo dbáno aztécké zásady zaměřené na sebeovládání a připravování se na boj. Již jako hoch absolvoval jakousi vojenskou aztéckou akademii. Zde se učil, jak vést boje a zajmout nepřítele, aby z něj pak byla živá oběť bůžkovi Huitzilopochlovi. V dospělosti se oženil s Indiánkou Malintzin - "ctihodné pastvisko". V roce 1524, když v kraji začali působit první františkáni, docházel za nimi do dvě míle vzdálené Tenochtitlan a přijal křesťanské učení o Bohu. S manželkou se dal pokřtít od Turibia z Beneventu. Zároveň přijal nové jméno Juan Diego a jeho žena Malintzin - Marie Lucie. Po pěti letech těžce onemocněla a zemřela. Juan Diego se pak přestěhoval ke svému strýci Janovi Bernardinovi do Tolpetlac, odkud měl podstatně blíž do kostela v Tlatelolco. Každou sobotu a neděli se bosý

vydával přibližně na tříhodinovou cestu k účasti na mši svaté. Sandály tehdy nosili jen Aztékové vyšších společenských tříd. Do chladného jitra vycházel oděn tilmou, utkanou z vláken rostliny agáve. Bylo mu 57 let, když takto brzy ráno vyšel i 9. 12. 1531. Toho dne u návrší zvaného Tepeyac, uslyšel lahodný, nezvyklý zpěv, který zprvu považoval za ptačí. Náhle ho vystřídal hlas volající jej jménem. Na návrší pak našel velice krásně oděnou dívku a užasl nad září i půvabem té, která ho oslovila v jeho nářečí. Představila se mu jako ustavičná Panna a Matka pravého Boha, Původce života, který všechno stvořil a udržuje. Řekla mu, že si toužebně přeje, aby v místě, které mu ukázala, byl vystavěn chrám. V něm chce prokazovat svou lásku a přízeň, pomoc a ochranu, protože je laskavou Matkou všech. Přislíbila, že v něm bude pozorně naslouchat pláči těch, kteří za ní přijdou a v jejich nouzi jim bude prokazovat dobrodiní a v každé tísní přinášet úlevu. Z toho důvodu ho poslala za biskupem Janem de Zumarrága, a oba se tak měli podílet na uskutečnění jejího přání. Biskup ho vyslechl, ale Didakova slova se mu zdála nedůvěryhodná. Vyzval ho, aby přišel ještě jednou, že si zatím jeho přání promyslí, ale zároveň dal najevo, že věc nemyslí vážně. Jan Didak se proto ještě ten den vydal na místo zjevení, aby si královně nebes postěžoval na svůj neúspěch a poprosil, aby místo něho poslala někoho vhodnějšího. Ona však měla důvod vyvolit si právě jeho, nepatrného rolníka. Vydal se v neděli za biskupem znovu a ten se ho zbavil tím, že požadoval znamení. Zároveň jej nechal sledovat, ale pod návrším Tepeyac Juan Diego sledovatelům zmizel z očí. Nahoře Diego Matce Boží přednesl biskupův požadavek a ona mu řekla, aby dalšího dne přišel pro požadované znamení. Juan Diego musel domů a druhý den nejprve nemocnému strýci zavolat doktora. Když jej přivedl, lékař zjistil závažnost nemoci a

prohlásil, že je zde bezmocný. Umírající strýc vyslovil touhu po sv. zpovědi a pobízel Juana, aby ještě v noci z pondělka na úterý 12. mu zašel pro kněze. Juan Diego měl proto

velmi naspěch a místo zjevení chtěl minout, šel tedy o něco níž. Panna Maria mu však zastoupila cestu. Vyjevila mu, že situaci dobře zná a ukázala se jako ta, která má moc chránit své služebníky a poskytovat jim pomoc. Zdůraznila, že ho nemá nic odradit a nemusí se znepokojovat ani kvůli nemoci strýce. Řekla: "Což nejsem zde já, tvá Matka? Což nejsem zdrojem života? ... Nezemře na nemoc, kterou trpí, buď ujištěn v srdci, že je již uzdraven." (Ono náhlé uzdravení se pak prokázalo.) Jan jejím slovům uvěřil, a to i když ho poslala na vrchol pro květy, kde jinak rostly jen kaktusy a snad ležel i sníh. Přesto tam natrhal překrásné vonící kastilské růže i jiné květy, které měly posloužit biskupovi jako znamení. Ještě větším znamením byl obraz, kterému Matka Boží dala vzniknout na Janově tilmě - plášti z agáve - při rozevření před biskupem. Tento obraz poskytl pozdější úžasná odhalení, popsána u památky P. Marie 12. 12. Biskup mu uvěřil a pro stavbu se rozhodl. Jana zdržel do dalšího dne a pak poslal s doprovodem na Tepeyac, kde se mu Panna Maria 4x zjevila. Jelikož mluvil i o

svém strýci, doprovod s ním došel až k němu. Ten dosvědčil, že byl Pannou Marií ve zmíněné době, kdy se ukázala i synovci (12. 12.), náhle uzdraven a dodal, že musí jít k biskupovi říci vše, co viděl, jak byl zázračně uzdraven a že ten vznešený obraz mají nazvat Pannou Marií Guadalupskou. Od dokončení svatyně "Paní nebes" (r. 1533) se Juan Diego s velkou láskou a zbožností staral o tento malý chrám jako kostelník a přicházejícím poutníkům vydával svědectví a povzbuzoval je i příkladem svého života. Jeho životní silou byla eucharistie, kterou mu biskup Zumarraga dovolil přijímat třikrát do týdne, ač to bylo nevšední událostí. Žil ve stavu hluboké úcty k Ježíšově Matce, v modlitbě a kajícínosti. Věci pozemské ho nepřitahovaly a byly u něj znát výrazné projevy víry, naděje, lásky, stejně jako pokora a poslušnost vůči duchovním pastýřům. O svatyni pečoval do konce života a podle tradice zemřel na konci května r. 1548. Je ale udáván i výroční den jeho setkání s Pannou Marií, na který byla papežem stanovena jeho památka i zařazení do celocírkevního kalendáře v r. 2002. Významným zázrakem pro beatifikační proces byla náhlá změna života drogově závislého Juana José Silva Barragána, tři dny po zranění, které bylo neslučitelné se životem. K dokonalému uzdravení došlo na jednotce intenzivní péče v Durango Mexico City, po prosbách k Juanu Diegovi. Papež Jan Pavel II. ho povýšil k úctě oltáře 6. 5. 1990 a kanonizoval 31. 7. 2002 v bazilice Panny Marie Guadalupské.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Dva Židi, Kohn a Roubíček, přežijí koncentrák. Když opustí Dachau, rozhodují se, kam půjdou. „Já to zkusím na Západě, třeba v Americe“, povídá Kohn, „uvidím, jak se mi tam povede.“ „Tak já to zkusím na Východ, do Sovětského Svazu“, rozhodne se Roubíček. Dohodnou se, že se po čase sejdou a řeknou si, jak se jim daří. Kohn odjede do Ameriky a zbohatne. Po letech si vzpomene na Roubíčka, co s ním asi je, že se neozval. Vydá se tedy po něm pátrat. Stopa ho zavede do Moskvy. Tam se na úřadě ptá úřednice, zda neví, kde by mohl najít Roubíčka, co přežil koncentrák. Úřednice chvíli hledá a pak říká: „Jděte se podívat na Rudé náměstí, měl by tam zametat.“ „Zametat?“, podiví se Kohn, ale jde se přesto podívat. Za chvíli opravdu narazí na Roubíčka, jak zametá Rudé náměstí. „Ahoj, já jsem Kohn, pamatuješ?“, osloví ho. „Kohn? Jaký Kohn?“ „No přece Kohn, z Dachau,“ říká Kohn. Roubíček se opře o koště a zasněně zíraje do dálky si povzdechne: „Jo Dachau..., to byly časy...“.

II.

Po vpádu Hitlera do Polska přijde zoufalý chasid za rabínem a ptá se: „Rabi, oni přece vědí všechno – kdy konečně umře Hitler?“ „Přesné datum,“ řekne rabi, „neznám. Ale jedno vím jistě. Bude to sváteční den.“

III.

Chudý krejčí říká: „Doufám, že brzy přijde Mesiáš. To potom všichni vstanou z mrtvých a budou potřebovat šaty!“ „Ale pak přece zároveň vstanou také všichni krejčí!“ – „Žádný strach! Ti se přece v současné módě nevyznají.“

IV.

V roce 1938 se v německém přístavu potkají dva Židé. „Kam jedou?“ – „Hodně daleko!“ – „Správně! My Židi jsme v bezpečí jenom tam, kde nejsme!“ – „Proto tam jedu!“

V.

Kohn přijde do krámu: „Prosím láhev likéru, co jsem tu kupoval před časem.“ „A jaká to byla značka?“ „To nevím, ale po šesté sklence vypadala manželka jako Sophia Loren!“

VI.

„Koupěj si náhrobek z mramoru! Zůstane beze změny 600 let!“ „Jsem snad blázen, abych tak neuváženě investoval, když Mesiáše očekáváme každým dnem!“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 1. - 8. prosince 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 1. prosince	1. NEDELE ADVENTNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Magdu MEČKOVSKOU a Boží požehnání pro rodiny
	ŽEHNÁNÍ ADVENTNÍCH VĚNCŮ	DRYSICE 9.30	za + Josefa a Marii MICHÁLKOVY a Boží požehnání pro živou rodinu
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PODIVICE 11.00	za + Bohuslava PUČANA, manželku, vnučku, s prosbou o ochranu Panny Marie pro živou rodinu
	ZAČÁTEK NOVÉHO LITURGICKÉHO ROKU (C)	TOPOLANY 17.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 2. prosince	PONDĚLÍ PO 1. NEDELI ADVENTNÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + syna Rostislava JUŘIČKU, Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
ÚTERÝ 3. prosince	SV. FRANTIŠEK XAVERSKÝ, KNĚZ	PODIVICE 8.00	za + Irenu KOČVAROVOU dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
STŘEDA 4. prosince	SV. JAN DAMAŠSKÝ, KNĚZ A UČITEL CÍRKVE SV. BARBORA, PANNA A MUČEDNICE	DRYSICE 17.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu MAHDALOVU, GAZDÍKOVU, LEKEŠOVU, SMETANOVU a VACULOVU
ČTVRTEK 5. prosince	ČTVRTEK PO 1. NEDELI ADVENTNÍ	PODIVICE 8.00	za živou a zemřelou rodinu CUPÁKOVU, PLISKOVU, ZAKOPALOVU a MARÁKOVU
PÁTEK 6. prosince	SV. MIKULÁŠ, BISKUP	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Ing. arch. Zdeňka JANSKÉHO a Boží požehnání pro živou rodinu
SOBOTA 7. prosince	SV. AMBROŽ, BISK. A UČ. C. PODIVICE - SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	PODIVICE 17.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
NEDELE 8. prosince	2. NEDELE ADVENTNÍ HODY V TOPOLANECH	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Miroslava VÁVRU dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + syna Alexandra, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu PROCHOVU
		TOPOLANY 11.00	ke cti sv. Mikuláše za dar zdraví a Boží požehnání pro farnost a obec Topolany

INTENCE MŠÍ SVATÝCH NA I. POLOLETÍ 2025 (1.1.-30.6.2025)

ZAPISUJI 2. - 15. PROSINCE 2024 PO MŠI SVATÉ VE VŠEDNÍ DNY

(PUSTIMĚŘ, PODIVICE - v sakristii; DRYSICE – na faře; TOPOLANY – od neděle 1.12. v sakristii).

POŘAD BOHOSLUŽEB: 8. - 15. prosince 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 7. prosince	SV. AMBROŽ, BISK. A UČ. C. PODIVICE -SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	PODIVICE 17.00:	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele
NEDĚLE 8. prosince	2. NEDĚLE ADVENTNÍ HODY V TOPOLANECH	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Miroslava VÁVRU dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + syna Alexandra, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu PROCHOVU
		TOPOLANY 11.00	ke cti sv. Mikuláše za dar zdraví a Boží požehnání pro farnost a obec Topolany
PONDĚLÍ 9. prosince	SLAVNOST PANNA MARIA, POČATÁ BEZ POSKVRNY PRVOTNÍHO HŘÍCHU PUSTIMĚŘ – SVĚTELNÝ PRŮVOD K LURDSKÉ JESKYNI	PODIVICE 8.00	za + Annu SUCHÁNKOVOU a celou + rodinu
		DRYSICE 15.30	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu ZELENKOVU
		PUSTIMĚŘ 17.00	za nenarozené děti a za obnovu kultury života v naší zemi
ÚTERÝ 10. prosince	ÚTERÝ PO 2. NEDĚLI ADVENTNÍ PANNA MARIA LORETÁNSKÁ	PODIVICE 8.00	za +Karla SCHWARZENBERGA živé a zemřelé členy rodu a Boží požehnání pro Evropu
STŘEDA 11. prosince	STŘEDA PO 2. NEDĚLI ADVENTNÍ SV. DAMAS I., PAPEŽ	DRYSICE 17.00	za + Františka BENÍČKA, rodiče, syna, bratra, sestru a Boží požehnání pro rodinu
ČTVRTEK 12. prosince	ČTVRTEK PO 2. NEDĚLI ADVENTNÍ PANNA MARIA GUADALUPSKÁ	PODIVICE 8.00	za živou a zemřelou rodinu KUNOVSKOU, NEHNĚVAJ- SOVU a VYSTRČILOVU
PÁTEK 13. prosince	SV. LUCIE, PANNA A MUČEDNICE	PUSTIMĚŘ 17.00	ke cti sv. Lucie, s prosbou o světlo víry pro děti a mládež
SOBOTA 14. prosince	SV. JAN OD KŘÍŽE, KNĚZ A UČITEL CÍRKVE		
NEDĚLE 15. prosince	3. NEDĚLE ADVENTNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana JANSKÉHO, manželku, syna, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Marii KREJČÍ, manžela, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00: za Boží ochranu a požehnání, za dar víry, dary Ducha Svatého pro děti a jejich rodiny	
		TOPOLANY 17.00	za + rodiče SKÁCELOVY, živou a zemřelou rodinu

POŘAD BOHOSLUŽEB: 15. - 22. prosince 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 15. prosince	3. NEDELE ADVENTNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana JANSKÉHO, manželku, syna, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Marii KREJČÍ, manžela, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00: za Boží ochranu a požehnání, za dar víry, dary Ducha Svatého pro děti a jejich rodiny	
		TOPOLANY 17.00	za + rodiče SKÁCELOVY, živou a zemřelou rodinu
PONDĚLÍ 16. prosince	PONDĚLÍ PO 3. NEDELI ADVENTNÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
PODIVICE - 16.00-17.00: SVÁTOST SMÍŘENÍ - CIZÍ ZPOVĚDNÍK			
ÚTERÝ 17. prosince	ÚTERÝ PŘED ŠTĚDRÝM DNEM „ O SAPIENTIA “ (Ó, Moudrosti)	PODIVICE 17.00	za + Tomáše kardinála ŠPIDLÍKA, rodiče a sestru
DRYSICE - 16.00-17.00: SVÁTOST SMÍŘENÍ - CIZÍ ZPOVĚDNÍK			
STŘEDA 18. prosince	STŘEDA PŘED ŠTĚDRÝM DNEM „ O ADONAI “ (Ó, Hospodine)	DRYSICE 17.00	za + Václava HAVLA a dar moudrosti pro náš národ
ČTVRTEK 19. prosince	ČTVRTEK PŘED ŠTĚDRÝM DNEM „ O RADIX “ (Ó, Kořeni Jesse)	PODIVICE 8.00	za + P. Františka PETRŮ, P. FERDU a P. BRŠLICU
ČTVRTEK, 20. 12. DOPOLEDNE - NÁVŠTĚVA NEMOCNÝCH VE FARNOSTECH			
PÁTEK 20. prosince	PÁTEK PŘED ŠTĚDRÝM DNEM „ O CLAVIS “ (Ó, Klíči Davidův)	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Jaroslava SEDLÁKA, rodiče z obou stran a Boží požehnání pro živou rodinu
SOBOTA 21. prosince	SOBOTA PŘED ŠTĚDRÝM DNEM „ O ORIENS “ (Ó, Vycházející)	PODIVICE 8.00	za živou a zemřelou rodinu HRANCOVU, BĚLÁNKOVU, BUJÁKOVU, BENÍČKOVU, MANDÍKOVU a HÁJKOVU
NEDELE 22. prosince	4. NEDELE ADVENTNÍ NEDELE PŘED ŠTĚDRÝM DNEM „ O REX “ (Ó, Králi národů)	PUSTIMĚŘ 8.00	za Boží požehnání pro rodiny ve farnosti Pustiměř
		DRYSICE 9.30	za Boží požehnání pro rodiny ve farnosti Drysice
PUSTIMĚŘ - 14.00-16.00: SVÁTOST SMÍŘENÍ - CIZÍ ZPOVĚDNÍK		PODIVICE 11.00	za Boží požehnání pro rodiny ve farnosti Podivice
TOPOLANY - 16.00-17.00: SVÁTOST SMÍŘENÍ		TOPOLANY 17.00	za Boží požehnání pro rodiny ve farnosti Topolany

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POŘAD BOHOSLUŽEB: 22. - 29. prosince 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
PONDĚLÍ 23. prosince	PONDĚLÍ PŘED ŠTĚDRÝM DNEM „O EMMANUEL“ (<i>Ó, Emanueli</i>)	PUSTIMĚŘ 17.00	ke cti Božského Dítěte
PONDĚLÍ - ROZNÁŠENÍ BETLÉMSKÉHO SVĚTLA			
ÚTERÝ 24. prosince	VIGÍLIE SLAVNOSTI NAROZENÍ PÁNĚ	PUSTIMĚŘ 22.00	za+ Josefa VLČE, manželku, syna a + rodinu
STŘEDA 25. prosince	SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ 12.00: „URBI ET ORBI“ /ČT I/ POŽEHNÁNÍ SVATÉHO OTCE S PLNOMOCNÝMI ODPUSTKY	PODIVICE 7.30	za farnosti Podivice, Pustiměř Drysice a Topolany
		DRYSICE 9.00	za + Ladislava ADAMCE, rodiče a zemřelou rodinu
		PUSTIMĚŘ 10.30	za + rodinu LUSKOVU, ADAMCOVU a Boží požehnání pro živou rodinu
15.00-16.00: VE VŠECH FARNOSTECH MOŽNOST NÁVŠTĚVY BETLÉMA A MODLITBY U JESLIČEK		TOPOLANY 17.00	za + rodinu KUDLIČKOVU, ŠTĚPÁNKOVU, MUŠKOVU, PUČKOVU a duše v očistci
ČTVRTEK 26. prosince	SVÁTEK sv. ŠTĚPÁN, PRVOMUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ADAMCOVU, LUSKOVU a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za živou a zemřelou rodinu DOBEŠOVU, HODULÍKOVU, BABICOVU a HECZKOVU
15.00-16.00: VE VŠECH FARNOSTECH MOŽNOST NÁVŠTĚVY BETLÉMA A MODLITBY U JESLIČEK		PODIVICE 11.00	za dar zdraví Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro rodinu KROMBHOLZOVU
PÁTEK, 27. 12.: SVÁTEK - SV. JAN, APOŠTOL A EVANGELISTA			
SOBOTA, 28. 12.: SVÁTEK - SV. MLÁDÁTKA, MUČEDNÍCI.			
SOBOTA, 28. 12. - PUSTIMĚŘ – 17.00 - VÁNOČNÍ KONCERT			
NEDĚLE 29. prosince	SVÁTEK SVATÁ RODINA, JEŽÍŠ, MARIA A JOSEF	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Marii KOUTNOU, manžela, rodiče z obou stran a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Bohumila JUŘIČKU, syna Rostislava, dar zdraví a Boží požehnání živé rodině
	PODIVICE 11.00	za Boží požehnání pro rodinu, GAZDÍKOVU, LEKEŠOVU, SMETANOVU a VACULOVU	
	OBNOVA MANŽELSKÝCH SLIBŮ A ŽEHNÁNÍ MANŽELŮM ZAHÁJENÍ SVATÉHO ROKU 2025	TOPOLANY 17.00	za Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU, MAHDALOVU, ZELENKOVU a BUČKOVU